

A TELEKOM BEMUTATJA:

akvárium
Szilveszter

HAPPY
1998

NECC PARTY

2017. DECEMBER 31.

NAGYHALL

3 STÍLUS - 3 TEREM - 1 LEGENDÁS KORSZAK

Black Music from '90s
DJ Gozth, O'Neal, Gerysson

GANGO AND DIMOFAT
Best of '90s
FILM MUSIC
VOLT LOKAL

22.00-TÓL RETRO TOMBOLA
VADIÚJ NYEREMÉNYEKKE

BÓNUSZ BRIGÁD

akvárium



AKVÁRIUM KLUB - BUDAPEST, ERZSÉBET TÉR
WWW.AKVARIUMKLUB.HU



FREE

TERJESZTÉSI PONTJAINKON: INGYENES. ELŐFIZETŐINKNEK: 789 Ft.
ZENE FASHION ZENE TECH ZENE MEDIA ZENE DESIGN ZENE BUSINESS ZENE ART ZENE DIGITAL ZENE LIVE

RECORDER

REC058
2017/12

BJÖRK
FONOGRÁF
IZRAEL
ECCA VANDAL
SZINTIHULLÁM
TOP 50 ALBUM
MORRISSEY
ZENEI TÁRSASJÁTEKOK
ZENEIPARI ERŐSZAK
LIAM & NOEL GALLAGHER
RUFUS WAINWRIGHT
KARÁCSONY & POP
HUSCHIT JÁNOS

TOPZENÉK 2017

TAYLOR
SWIFT.

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

nca

CSAK DALLAM ÉS A RITMUS
TISZTÁN

AKUSZTIK

A legendás műsor
a legnagyobb hazai sztárokkal.

TÓTH GABI, ANNA AND THE BARBIES, MÖRK, BOGGIE,
PÁL DÉNES, THE CARBONFOOLS, HIPERKARMA



M2
PETŐFI TV



PETŐFI
RÁDIÓ

Vasárnap 22.00-tól a Petőfi Rádióban,
hétfő esténként 22.40-től az M2 Petőfi TV műsorán

az Instant-Fogas bemutatja:

SZILVESZTER

Of The Year

EGYHETES MARATONI ÉVZÁRÓ

2017 / 12 / 25 - 2018 / 01 / 01



FOGAS

1073 Bp., Akácfa u. 49-51. / instant-fogas.com

[fb/instant.art.bar.wood](https://www.facebook.com/instant.art.bar.wood) - [fb/fogashaz](https://www.facebook.com/fogashaz)



WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

REC058
2017 / 12

TECH

- 2 Kutyúk karácsonyra.

KARÁCSONY & ZENE

- 4 Az adventi plázazaj ellenszerei.
6 Társasjátékok poprajongóknak.

FOTÓRECORDER

- 8 Huschit János.

TREND

- 12 Erőszak a popban.

2017 TOPZENÉK

- 14 Az év a popzenében.
16 Az év a tánczenében.
18 Az év a hiphopban.
20 Az év a magyar zenében.
22 Recorder 2017 Top 50.

FRONT

- 28 Taylor Swift.

TREND

- 30 Szintetizátorzene-történet.

VILÁGRECORDER

- 36 Izrael.

DISZKOGRÁF

- 38 Fonográf.

PROFÜL

- 50 Ligeti Gyuri Liam és Noel
Gallagherről.

RECORDER

- 52 Lemezkritikák.

WHAT THE FAQ

- 56 Rufus Wainwright.



RECORDER • Ingyenes zenemagazin • REC058: 2017. december

www.recorder.hu • facebook.com/recorder.hu • youtube.com/recorderhu • instagram.com/recorderhu • twitter.com/recorderhu • info@recorder.hu

Kiadó: Recorder Kft. • Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője. • ISSN: 2062-9656 • Postacím: 1277 Budapest, Pf. 106

Főszerkesztő: Dömötör Endre • Szerzők: Biczó Andrea, Blaskó Zsófia, Csada Gergely, Egér János, Elekes Roland, Forrai Krisztián, Judák Bence, Kollár Bálint, Komróczki Diána, Lékó Tamás, Ligeti György, Mihályi Dávid, Mika László, Németh Róbert, Reszegi László, Rónai András, Salamon Csaba, Soós Csaba, Szabó Benedek, Szabó Sz. Csaba, Szepesi Dániel, Tábori-Simon József, Varga Zsófia, Velkei Zoltán, Weyer Balázs • Lapterv és tördelés: Simon Says

Kreatív producer: Pawlowszky Tamás • Hirdetés: 06.30.2803098 • sales@recorder.hu • Előfizetés: www.recorder.hu/elfozetes

Minden jog fenntartva. Tilos a kiadvány bármely grafikai vagy tartalmi elemének felhasználása, egészben vagy részleteiben történő újraközlése a kiadó írásbeli engedélye nélkül. A terjesztési pontok listája és a rendelési információk megtalálhatók a Recorder.hu weboldalon. Korábbi számaink megrendelhetők: www.recorder.hu/rendeles

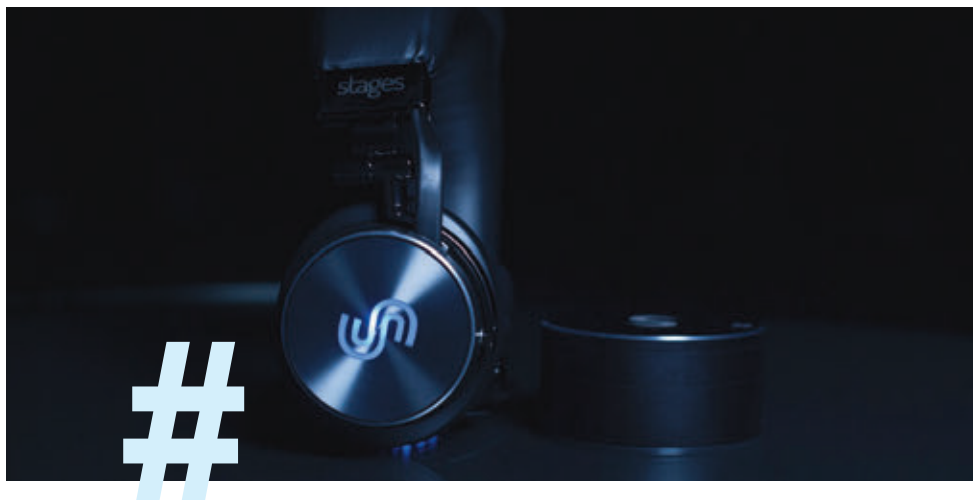
A Recorder magazin megjelenését támogatja: NKA Nemzeti Kulturális Alap

11 TUTI TIPP ZENERAJONGÓKNAK.

2017-ES KARÁCSONYI KÜTYÜVÁLOGATOTT.

NEM TUDOD, MIVEL LEPD MEG ZENEMÁNIÁS CSAJODAT, PASIDAT? MEGVAN NEKI „AZ ÖSSZES” LE-MEZ? SZOKATLAN, DE TESTHEZÁLLÓ KÜTYÜKBŐL IDÉN SINCS HIÁNY: A LEGMODERNEBB ZAJSZŰRŐS FÜLHALLGATÓKTÓL A SPECIÁLIS HANGFALAKIG, A LED-KIJELZŐS UKULELÉTŐL A KARAOKÉT FORRADALMASÍTÓ TALÁLmányOKIG. ÍME, TIZENEGY TRENDI TECH-TIPP AJÁNDÉKNAK, A FA ALÁ!

KOLLÁR BÁLINT.



STAGES HERO/SIDEKICK

Megérkezett a zajkiszűrő fülhallgatók új generációja: míg a Hero alapesetben nem enged át semmilyen külső zajt, sajátos ambient+ technológiájának köszönhetően beállíthatjuk, hogy egy bizonyos irányból érkező hangokkal kivételezzen, felismerjen kulcsszavakat vagy épp egy másik ember beszédhangját. De az azonos nevű telefonos applikációval még ennél is jobban személyre szabhatjuk az amúgy vezeték nélküli, audiófil igényeket is kielégítő fülest. Ha valaki mégsem cserélné le a jól bevált fejdíszét, az se búsuljon: a Sidekick kiegészítő bármikor összeköthető egy asztali géppel/laptoppal, valamint más tartozékokkal.

SINGTRIX

Mindig is karaokebajnok szeretnél volna lenni, de nincs hozzá tehetség? Akkor a Guitar Hero kreátorainak legújabb találmánya

pont neked való! A Singtrix ugyanis rengeteg (háromszáznál is több!) beépített effektjével azonnal 'feljavítja' az énekhangodat, amire aztán tetszés szerint ráengedheted az Auto-Tune-t, reverbhezeted vagy loopolva 'négytagú' Beach Boys-vokálharmóniákat is alkothatsz. Ráadásul nincs szükség a kedvenc dalod instrumentális változatára: a beépített szoftver elemzi a számot és automatikusan kiveszi belőle az énekhangokat, így bárhol és bármikor gyakorolhatsz bármire. Kezdő zenészeknek is ajánlott!



'A' SPEAKER

„Mintha fülel hallgatnál zenét; csak épp egy hangfallal!” – állítja magáról az Akoustik Arts legújabb találmánya. Az 'A' Speaker lényegében egy hangsugarat hoz létre, amit az adott területre összpontosít, így anélkül hallgathatjuk kedvenceinket hogy másokat zavarnánk vele vagy kábelekkal bajlódnánk.

Nem meglepő, hogy Indiegogón a szükséges összeg több mint hatszorosa gyűlt össze – mi is el tudnánk képzelni a hálószobánkba egyet.



PHONOTONIC

A Phonotonic lényegében egy sokoldalú kockára hasonlító szenzor és egy applikáció együttese, ami a mozgásodat alakítja zenévé: például ha sétálsz, a dal ritmusa és dallamai a lépteidhez igazodnak. De a mozgásérzékelők miatt a táncpárbajok egy új dimenziója is feltárulhat előttünk, arról nem is beszélve, amikor ötvözzük az eszközt a hangszerez játékkal. A lehetőségeinknek tehát csak a találmányunk szab határt, illetve a készlet. Ha a tavalyi összeállításból a testzenét előállító XTH Sense volt a kedvenced, mindenképp ezt kérd a fa alá!



TOOKS VIZOR

Télen kötelező viselet egy jó meleg kötött sapka, ami viszont sokszor nem kompatibilis egy fejhallgatóval. Ezt a problémát hidalja át a



Tooks Vízor, amibe bele van varrva egy vezetékes vagy Bluetooth fülhallgató, így a leghidegebb időszakban sem kell lemondanunk a playlistjeink élvezetéről. Ráadásul a márka nem csak a különböző színű és méretű sapkában, hanem szezonális is erős: többek közt hasonlóan funkcionális fejpántokat is találni kínálatukban.



POPELELE

Egy hangszeren megtanulni még a YouTube-tutorialok korában is több éves elköteleződés. Ezt a folyamatot gyorsítja meg a Populele, a világ első okosukuleléje. A nyakon felvillanó LED-ek jelzik, hogy pontosan mikor, hol kell pengetnünk, a hangerő emelkedésével pedig a fények is erősebben világítanak. Az azonos nevű applikáció ráadásul több száz dalt tartalmaz, így bármikor betanulhatjuk az aktuális slágereket, ráadásul azonnal rögzíthetjük is a saját verzióinkat. Ha a zenei pálya felé szeretnénk terelni a gyerekünket, akkor talán a prémium anyagokból összerakott négyhúros a legjobb döntés.



CROSLEY VINYL ROCKET

A bakeliteket játszó zenegép hiába visszatérő eleme az amerikai bároknak/filmeknek, ma csak a Crosley gyártja őket. Így nem csoda, hogy megkérik az árát: 12995 dollárt (azaz közel három és fél millió forintot) kell kicsengetni az utolsó jukebox-mohikánért. A Vinyl Rocket összesen hetven korongot tud tárolni és azok mindkét felét képes tű alá helyezni. A gombokat természetesen variálhatjuk, akár csak a kollekciót és az egész távirányítással is vezérelhető. Ráadásul – engedve az idők

szavának – Bluetooth-kompatibilis is, de a ki- és bemeneteknek köszönhetően akár a kedvenc mp3-lejátszókat is ráköthetjük. A hangminőség pedig természetesen minden igényt kielégít.

POCKET OPERATOR

„I'm the operator with my pocket calculator” – közölte a februárban Budapesten koncertező Kraftwerk géphangon és a Pocket Operator zsebben elférő küttyüivel mi is hasonlóan érezhetjük magunkat. Akad közöttük dob gép, szekvenszer, effektgyűjtemény és többféle szintetizátor is, amik egymással és más zenekészítő eszközökkel is tökéletesen kompatibilisek, ráadásul stúdióminőségű hangokat gyárthatunk rajtuk. A Teenage Engineering és a Cheap Monday kollaborációjából egyelőre hat különböző fajta gépezet született, amelyek meglepően jutányos áron kaphatók. Szóval, ha a pénzszűke ellenére is Vangelis nyomába lépnél, itt a megoldás.



MOGEES PLAY

A Moge Play kinézetében és funkciójában is leginkább egy sztetoszkópra hasonlít: csak illesszük rá valamire és azonnal elkezd vizualizálni a különböző vibrációkat. Innen pedig csak egy lépés, hogy a hozzá tartozó applikáción keresztül mindent ritmus- és hangorientált játékká alakítsunk, loopokat vagy dalokat építsünk fel alig hallható zajokból, netán kísérletezni kezdünk a különböző felületekkel. Mondjuk a két ünnep közötti édes semmittevésként.



ONANOFF CABLE MAGNET

Néha az egyszerű dolgok a legjobbak: az Onanoff mágneses kiegészítői semmi másra nem jók, csak arra, hogy a ruhára csíptetve feltekercs ráljuk a fejhallgatód zsinórját. Feleslegesnek hangzik? Bárki, akinek gubancolódott össze vagy akadt fenn valamin fülcskábele, meg fogja ezt cáfolni, arról nem is beszélve hogy mennyivel könnyebb gyorsan lekapni, ha utána nem kell földig hajolni a lelógó részekért. Bónuszként ezek fényvisszaverőek is, így például éjszakai futásnál különösen praktikusak. ➕



SENNHEISER MOMENTUM FREE

A Sennheiser jó ideje a magas minőség szinonimája audiofil körökben, Momentum Free nevű új Bluetooth-fülhallgatójuk pedig az eddigi legkompaktabb darabjuk. A makulátlan hangzás ezen a szinten már vezeték nélkül is alapvető, ráadásul figyeltek az ergonomikus kialakításra is, így egész napos viselés után sem válik kényelmetlenné. Az akkumulátor maximális töltéssel hat órán át szolgáltatja az aláfestő zenét a mindennapjaidhoz, a hordozhatóságról ráadásul egy luxuskivitelű bőrtok is gondoskodik. Urbánus létformáknak, túrázóknak mindenképp érdemes felvennie a karácsonyi kívánságlistára, de azoknak is jó választás lehet, akik számára a zenehallgatás csak élmény lehet, nem kompromisszum. ➕



AMI SZÓL VS AMIT HALLGATUNK.

PLÁZAZAJ-MACSKAJAJ? VAN ELLENSZER!

ITT AZ ADVENT. VAN, AKI ÜNNEPRE KÉSZÍTI A LELKÉT, VAN, AKI A ROHANÁS, A TÖMEG ÉS A VÁSÁRLÁSI ÖRÜLET ELLEN VÉRTEZI MAGÁT. UTÓBBIÁKNAK SEGÍT A RECORDER ÖSSZEÁLLÍTÁSA, AMELYBEN FELFEDJÜK, HOGY MILYEN ZENÉKKEL ELŐZIK MEG A ZAJMÉRGEZÉST STÁBUNK TAGJAI AJÁNDÉKVADÁSZAT KÖZBEN.

Te milyen zenével a füledben vészeled át a karácsonyi bevásárlást és zárod ki az örökzöld dalokból végtelenített plázazajt?

BICZÓ ANDREA

K.E.: *Bármilyen Lemez Az Adott Évből* (idén 2017)

Én a karácsonyi bevásárlás mellé általában az év termését hallgatom, és azon sopánkodok, hogy milyen lemezeket (vagy jó esetben milyen sorrendben) adtam le az év végi listámban a Recorderre. Ha a bevásárlás önmagában nem lenne elég stresszes, legalább ezen is jól fel tudom húzni magam.

CSADA GERGELY

Sufjan Stevens: *Songs for Christmas* (2006) + *Silver & Gold* (2012)

A karácsony előtti hetek felhajtását leginkább megpróbálom elkerülni, de adott esetben egy-két óráig jól elvagyok a klasszikusokkal és/vagy a *Last Christmass* is. Viszont pár

éve, a négy fal között, amikor csak tehetem (ám kizárólag az ünnep közvetlen közelében), Sufjan Stevens monumentális karácsonyi lemezeit hallgatom. Nem sok popzeneileg is értelmezhető és értékelhető karácsonyi lemez született, ami persze nem meglepő, hiszen nagyon nehéz elrugaszkodni a meggyökeresedett ünnepi dallamvilágtól – így elcsépelet lehet, de Stevens dalaiban az a legjobb, hogy nem is próbál elrugaszkodni, hanem a megszokott melódiákat csavargatja úgy, hogy hozzáadja saját, egyébként is emelkedett popérzékenységét és teremt valami ismerős, mégis új és modern zenei világot.

DÖMÖTÖR ENDRE

Wham!: *Last Christmas* (1984)
Biztosra megyek. Nagyon idegesítő lenne, ha a Media Markt pénztáránál ácsorogva nem

szólalna meg a hangszórókból. Viccet félretéve, egyrészt semmivel nem védekezem, nincs olyan eszközöm, amiről tudnék zenét hallgatni otthontól távol, másrészt a karácsonyi sztenderdek nem rosszabbak arra a pár hétre, mint bármi, ami mesterséges fényű helyeken mindent összeszova háttérduzzsol, bármikor máskor.

ELEKES ROLAND

Cornelius: *Like A Rolling Stone* (2006)

Ez, pláne videóval, minden szar környezetben el tudok vonatkoztatni attól, hogy minden szar.

KÁLMÁN ATTILA

minden

Imádom a karácsonyi zenéket, amik mindenhol szólnak!

KOLLÁR BÁLINT

Bill Callahan: *Dream River* (2013)

Bármikor kiemel a világból és elfeledtettem velem azt, ami épp nyomaszt. Mélyen emberi, csendesen emelkedett és szemlélődő, a karácsonyi tűzhely mellett [is] végtelenítve szokott szólni.

KOMRÓCZKI DIA

Fidler

Fidlarra bármikor nagyon szívesen végigvonulok az idegesítő tömegben úgy, hogy én közben baromi jól bulizok.

LÉKÓ TAMÁS

Sia: *Everyday Is Christmas* (2017)

Vadiúj dalok, de a karácsonyi hangulatában. Hangulatba hoz.

MIHÁLYI DÁVID

blink-182: *I Won't Be Home For Christmas és Happy Holidays You Bastard* (2001)

A karácsonyi időszak egy óriási paradoxon, hiszen az emberek végig a szeretetről beszélnek, mégis képesek lennének lelökni a másikat a plázák mozgólépcsőin. Ez általában mélységesen felidegesít, de ha ezt a két dalt meghallgatom, csak röhögni tudok a városban tapasztalt tragikomédiákon.

MIKA LÁSZLÓ

Wode: *Wode* (2016)

Talán minden tágabb zenei műfajnál jobban igaz az a metálr, hogy egyes évszázadokban más és más altípust esik jól hallgatni. Tavasszal a vigyorgósan bólogató crossover thrash és hardcore a sztár, nyáron az izzasztó sludge és death, ősszel jöhet a lassú pusztulást szimbolizáló doom, a tél pedig ugye – hiába klisé – egyértelműen a black metal felségterülete. Én már évek óta minden plázázást/mindenféle parkolóban eldugott csomagátvételi pontok keresését egy-egy bizonyos lemez repeat-élvezetével zárok ki, tavaly találtam meg a tökéletes társat a Wode nevű zenekar címnélküli, első albumával, ami pont megfelelő hangulatú ahhoz, hogy a szeretet ünnepén is kellően utálhassam az előttem sorban állókat és a füstölőillatot.

NÉMETH RÓBERT

Motown 50: *Yesterday, Today, Forever* (2008)
Van ez a Motown-válogatás az iPodomon – mindig, minden kritikus helyzetben segít.

RESZEGI LÁSZLÓ

Black Sabbath: *Master Of Reality* (1971)

Vicces, nemrég egy bevásárlóközpontban álltam sorban a pénztárnál, amikor kiszúrtam ezt a lemezt hazai Euroton/Pop Classic-kiadásban (haha) és beugrott, hogy idén ez lesz a vásárlós album. Már iPodon van, eddig jól teljesít.

RÓNAI ANDRÁS

The Stanley Maneuver: *IKZ Podkapt 49* (2014)

Nincs műfaji megkötés, a lényeg az, hogy elég sűrű legyen, hogy ne hatoljon át rajta a külvilág hangja, és ilyenkor hallgatom a legkevésbé érzelmes zenéket is. Különösen emlékeztet az élményem az, amikor néhány éve egy érzelmes regényeket olvasó idős rokonnak válogattam a számomra korábban elképzelhetetlen választékból valami talán nem olyan rosszat, és közben The Stanley Maneuver mixe szólt a fülemben – talán az életemet mentette meg. A hangszórókból szóló zenével kapcsolatban egyetlen pozitív emlékem, amikor az egykori Europarkot betöltötte a Talking Heads *Road To Nowhere*-je; azóta is szoktam néha elmélkedni azon, hogy ezt valaki direkt, ironikus szabotázsként helyezte a playlistbe, vagy komolyan azt gondolták róla, hogy ez egy karácsonyi dal. Végül is van benne kórus.

SALAMON CSABA

Run The Jewels: *Christmas Fucking Miracle* (2013)

Lábamon lángoló cipőkkel szelem ketté a plázákat, mint az N.W.A Comptont. Fizetés nélkül távozom, miközben a télapónak öltözött Killer Mike ellopja a gyerekek ajándékait.

SOÓS CSABA

semmi

Olyan sok időt nem szoktam bevásárlással tölteni, meg amúgy sem zavar soha, hogy éppen mi szól, mert annyira nem is figyelek oda.

SZABÓ BENEDEK

Jethro Tull: *Songs From The Wood* (1977)

Díszítéshez, sorban álláshoz, sétához a latyakban. Már harminc éve.

VARGA ZSÓFIA

Frank Sinatra: *In The Wee Small Hours* (1955)
Bár Sinatrának volt témájában is karácsonyi albuma, ezt szeretem legjobban, mert a ténylegesen karácsonyi dalokat csak 24-én, nagyjából a fadíszítés időtartamára viselem el. 🎄

BMC



2017. DECEMBER 13. SZERDA 21:00
ÁRADÓ LATIN ÉRZÉSEK,
FINOM FILMZENEI TÉMÁK
**GoetheJazz | Vertigo
Trombone Quartet**
(D/CH)

2017. DECEMBER 14. CSÜTÖRTÖK 21:00
JAZZ, FUNK ÉS PUNK
A KOMFORTZÓNÁN TÚL
j(A)zz! | Killah Tofu (A)

2017. DECEMBER 20. SZERDA 21:00
LEBILINCSELŐ SZAXOFON-
JÁTÉK HIP-HOPPAL KEVERVE
Tóth Viktor Tercett

2017. DECEMBER 21. CSÜTÖRTÖK 21:00
FOLK-JAZZ ÜNNEP AZ OPUS
JAZZ CLUB 1000. KONCERTJÉN
Opus1000 | Dresch Quartet

1093 Budapest, Mátyás u. 8. | +361 216 7894
info@bmc.hu | www.bmc.hu



A BMC támogatója az





ZENEI TÁRSASJÁTÉKOK.

HOMO LUDENS MUSICUS.

A POPZENE ANNYIFÉLE VARIÁCIÓJÁT KÍNÁLJA A KÖZÖSSÉGI ÉLMÉNYNEK, HOGY KÖNNYEDÉN MEGFELEDKEZÜNK ARRÓL: LEHET VELE JÁTSZANI IS. MÁRMINT KÖRBEÜLNI EGY ASZTALT ÉS TÁRSASOZNI. BEMUTATUNK KÉT TUCAT ZENEI TÁRSASJÁTÉKOT, OLYANOKAT, AMIK AKÁR PERFEKT AJÁNDÉKOK IS LEHETNEK ROCKRAJONGÓ BARÁTAINKNAK, ROKONAINKNAK.

BICZÓ ANDREA.

A Marvel és The Weeknd nemrég jelentett be közös képregénysorozatot az elmúlt évtized egyik legnépszerűbb r&b-sztárjának főszereplésével, természetesen *Starboy* címmel. De nem ez az első, és messze nem az utolsó eset, hogy a geekes és a nerdek világa találkozik

a zeneiparral. Manapság egyre népszerűbbek a gondolkodást, kooperációt vagy személyes kapcsolatteremtést igénylő társasjátékok, amik már régen túlmutatnak a *Gazdálkodj okosan!* és társai világán. És mint mindenek, ezeknek is rengeteg köze van a zenéhez.

KVÍZJÁTÉKOK ÉS TEMATIKUS MONOPOLYK

A zenei tematikájú társasok legtöbb esetben a játékosok tudását tesztelik valamiféle kvíz formájában: akad például memóriajáték gitártabokkal, ám a legextrémebb zenés kvízzjáték alighanem a **98 Degrees**, amely a kilencvenes években azonos néven működött fiúbandáról összegyűjtött tudásunkat teszteli, ráadásul maga Nick, Drew, Justin és Jeff biztosította hozzá az információkat.

Sok társasnál persze nem tesztyszerűen fonódik össze a két terület. Egy valamirevaló geek valószínűleg a fejét veri a falba, ha a **Monopolyt** említjük a sok közül elsőként, de muszáj, mert a többszázféle variációban létező népszerű társasjáték témái között rengeteg a zenei. Az AC/DC-vel kezdődött a sor, azóta van már többek között Metallica-, The Beatles-, Kiss- vagy éppen Elvis Presley-variáció is –



ezeknél az a cél, hogy albumokat szerezzünk meg, hotelek és házak helyett pedig koncertek és listening partyk szerepelnek a játékban.

KÁRTYAJÁTEKOK ÉS ZENEI HÁTTÉRTEVÉ-KENYSÉGRE ÉPÜLŐ JÁTEKOK

A **Rockband Manager** mintha csak a zeneőrülteknek készült volna: ebben a kártyajátékban a cél, hogy egy menő zenekart menedzseljünk, ütős albumokat vegyünk fel, sold out-os koncerteket szervezzünk, profibb felszerelést szerezzünk, és a hangzást csiszolgassuk, miközben kigolyózzuk a konkurenciát. A **Take A' Chord** szintén egy kártyajáték, egyenesen Japánból, amellyel jazz-zenészek bőrébe bújhatunk, és ahogy a címe is mutatja, fontos indikátor, hogy az adott körben melyik akkord éri a legtöbb pontot.

Egészen érdekes koncepciója az 1999-es kiadású **Ever Green** című játéknak is. Itt minden játékos koncertszervező, a cél pedig, hogy a lenyomozzuk és természetesen lekössük klubunkba az éppen legnépszerűbb énekeseket, miközben azok „értéke” folyamatosan változik. Külön pirospont, hogy az előadók sikerességét kislemez alakú trackereken követhetjük nyomon.

A **Schrille Stille** is egy igen oldschool játék, szintén 1999-ből, ebben kitalált lemezkiadókát vezethetünk, és próbálhatjuk megjósolni, befolyásolni tizennégy különböző előadó népszerűségét. A vicces zenekarnevek (például Diabolo, Technorama, Trullala) mellett külön meg kell jegyezni, hogy egy fából készült, cd-játszó alakú szuper kiegészítő is tartozik hozzá, amit az osztó – akit a játékban dj-nek hívunk – kezel.



És ha azt hinnénk, hogy már kifogtunk a zenei háttértevékenységekből is, nemhogy az ezekhez kapcsolódó társasjátékokból, akkor tévedünk. Az 1989-es **Maestro**ban ugyanis egy zenei ügynökség vezetői lehetünk, előadóink pedig minden körben egy adott dal elkészítéséért versenyeznek. A játék „feldolgozását” 2007-ben adták ki **Little Amadeus Maestro** címmel – ezúttal a játékosok Mozart, az ő nővére, Nannerl, Joseph Haydn és Ludwig van Beethoven szerepét töltik be, a cél pedig az, hogy összegyűjtsük a zenészeket, és levegényeljünk egy koncertet, amin persze Mozart művei szólnak meg.

Ha már a komolyzene felé evezünk, mindenképp érdemes megemlíteni az **Operát** is. 1607-ben Claudio Monteverdi Mantovában bemutatta *Favola d'Orfeo* című darabját és az elsők között fektette le az opera alapjait. A játék a 17. században játszódik, az a feladatunk, hogy új operaházak építésével, a legjobb énekesek becserkészésével és egyéb eszközökkel népszerűsítsük ezt az újkeletű műfajt Európában.

KOCKAJÁTEKOK ÉS ELVONT PÉLDÁK

Ennél jóval kevésbé összetett és kissé a sztereotípiákra épül a szimplán kockadobásos **Rockstar Rehab**, amiben végigjárhatsz azt, amit kedvenc rockszótárodól látsz a tévében vagy a pletykaoldalakon: exkluzív partikra járhatsz, VIP házbulikban mulathatsz, sőt, akár börtönbe is kerülhetsz.

Kissé elrugaszkodottabb módon kapcsolódik ide, de izgalmas a **Lords Of Rock** című játék is. Háttérsztorija szerint az istenek úgy érzik, erejük csökken, ezért tanácskoznak, és úgy döntenek, megküzdene az univerzum irányításáért. Nem is akárhogyan, hanem igencsak modern felfogásban: mindegyikük választ egy zenekart, és azé lesz a világalalom, akinek a bandája a turné végén a legtöbb rajongóval rendelkezik. Talán még elvontabb a koncepciója a **011** nevű játéknak. A történet egy alternatív 19. században játszódik, Torinóban, ahol Az Örökkévalóság Rejtélyes Orgonáját dugták el a világ elől – az egyetlen hangszert, ami képes megakadályozni a Ragnaröket, vagyis a világ végén vívott csatát, és amit a nyolc karakter közül csak egyvalaki tud megszólaltatni.

POPULÁCIÓS TÁRSASOKBAN

Vannak játékok, amik ugyan nem kifejezetten zenei tematikájúak, de található bennük muzikális utalás. Ilyen például az asszociációs **Imagine**, amelyben 61 kártya segítségével tudunk körülírni mindenfélét – a magyar változatban például a *Most múlik pontosan*, a *Nem*



vagyok én apácát vagy éppen a Sziget Fesztivált. Aztán a **7 Csoda** nevű játék *Vezérek* kiegészítőjében az egyik kártyán vicces módon Louis Armstrong szerepel, aki a soknak számító hét pontot ér! A **Smash Up: Monster Smash** elnevezésű játékban pedig néhány kártyára Queen-dalok (*A Kind Of Magic*, *The Show Must Go On*, *We Will Rock You*) címét rejtették.

PLAYLISTEK JÁTSZÁSHOZ

A zene teljesen más formában is fontos szerepet játszhat egy társasnál, elég, ha a számtalan **Boardgame** elnevezésű playlistet lapozgatjuk Spotifyon – sőt, a Melodice.org oldalon több ezer társashoz választhatunk azonnal aláfestést. Vannak persze olyan esetek is, amikor a gyártó nem bízta a véletlenre, hogy a játékosok a megfelelő hangulatba kerüljenek, így egy soundtrack cd-t csomagolnak a társashoz. Van, hogy a zenének konkrét funkciója is van, ilyen például a tíz perc alatt végigjátszható **Escape**, az űrben felfedező **Space Alert** vagy a viktoriánus Angliában játszódó **London Dread**. Ezeknél a zene nélkülözhetetlen elem, ugyanis a játék pontosan addig tart, amíg a kísérezene.

ZENEI JÁTÉK MÁSKÉPP

Gyűjtőszervenéllyel megáldott zenerajongónak keresel ajándékot? A kedvenc zenészedről mintázott játékfigura tökéletes választás lehet. A világ egyik legnagyobb akciófigura-gyártó cége, a McFarlane Toys például már évekkel ezelőtt meglátta az ebben rejlő potenciált. 1997-ben dobta piacra első szériáját a Kissről, de készített figurát a többek közt a Beatlesről, Janis Joplinről, Alice Cooperrel, a Metallicáról, Jimi Hendrixről vagy Elvis Preslejről, de kiadott néhány különleges, 3D-s lemezborítót is. Persze később más gyártók, mint a Neca, a Medicom vagy a Mezco is beszálltak ebbe a piaci szegmensbe, így akár karácsonyra is ajándékozhatjuk Iggy Pop, a Daft Punk, vagy Weird Al Yankovic kicsinyített mását, netán a zseniális kiegészítővel ellátott, beszélő Osbourne-családot.



NÉVJEGY

Név: Huschit János

Születési hely és idő: Budapest, 1945. 10. 19.

Mióta fotózik? 1954

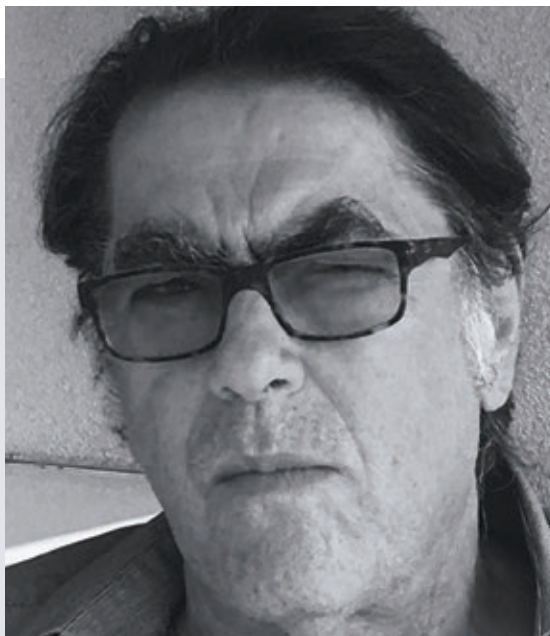
Kedvenc kamerák: Nikon, Mamiya, de a lemezbörítők többsége Pentacon Six-szel készült.

Kedvenc objektívek: 150-es.

Kedvenc külföldi fényképészek: Helmut Newton.

Kedvenc magyar fényképészek: Fenyő János.

Kedvenc zenék: A blues minden formája és klasszikus zene, Bach.



HUSCHIT JÁNOS.

A KÖVETKEZŐ PILLANATBAN TÖRTÉNIK VALAMI.

HUSCHIT JÁNOS A HAZAI LEMEZBORÍTÓ-FOTÓZÁS EGYIK KIEMELKEDŐ ALAKJA, NEVÉHEZ SZÁMOS EMBLEMATIKUS TASAK FÜZŐDIK A SZÖRÉNYI-FÉLE BETILTOTT, LEGENDÁS *Utazástól*, AZ IKONIKUS HUNGARIA-BORÍTÓKON ÁT SZÁMOS, NAGYJELENETET ÁBRÁZOLÓ CÍMLAPIG.

Hogyan lett a fotózás a szenvedélye?

A szenvedély már korán jött. A háború alatt apámnak sikerült egy oroszral cserélnie, egy vekni kenyérért kapott egy Rolleiflex kamerát. Úgy nőtem fel, hogy ezt a kamerát már nagyon korán elkezdtem használni. Filmrendező szerettem volna lenni, de apám korán meghalt és dolgoznom kellett, hogy anyámmal és a húgommal megéljünk. Érettségi után elkerültem a Kossuth Nyomdába és ott mint reprodukciós fényképész tanultam két éven át. Ez 1964-ben kezdődött. Fotóztam mindenfélét és egy festő ismerősömtől, Redő Ferentől kaptam az első komoly biztatást. Apám halála után apátólként tekintettem rá, bár nem volt közel a családhoz, egy gimnáziumi osztálytársam édesapja volt. Neki mutogattam a képeimet és azt mondta, hogy „jók ezek a fotók, mert úgy néznek ki, mintha a következő pillanatban valami történe ott. Még nem tudjuk, mi, de benne van a képben, hogy várható valami.” Jeleneteket, helyzeteket szerettem fotózni, az

egyik legjobb ilyen kép az volt, hogy az ex-feleségem a Lehel téri templom előtt állt az esőben egy esernyővel, nekem háttal. Utólag már azt mondanám, hogy olyan, mintha egy Kertész-fotó lett volna.

Hogyan kezdett el lemezbörítőket fotózni a hetvenes évek elején?

Anyukám a Szerzői Jogvédő Hivatal Színházi Osztályán dolgozott, az ő főnöke volt Erdős Péter. Jó baráti viszony volt köztük. Erdős, saját bevallása szerint, nem tudta volna csinálni azt a melót, ha anyám nincs mellette. Közben én 1966 karácsonyán disszidáltam egy rövid időre, Bécsen keresztül kijutottam Kanadába. Szerelmes lettem egy magyar származású amerikai lányba, akivel itt találkoztunk Pesten, de a kapcsolatnak nem igazán volt jövője. Egy jó év után hazahozott a honvágy. Hazajöttem, hamar megnősültem, és megismerkedtem egy mixerrel, aki a Párizsi Udvarban dolgozott egy drinkbárban. Ez volt ez első ilyen jellegű hely a

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRE. FOTÓK HUSCHIT JÁNOS.

belvárosban. Ő is hazatért disszidens volt, ő 1956-ban ment el és 1966-ban tért vissza. Ő volt ott a császár, több barátommal járunk oda és tátottuk a szánkat. Volt neki marihuánája, amit megkóstoltatott velünk is. Én ezt elmeséltem anyámnak, aki nagyon megijedt és elmesélte Erdősnek, hogy most mi lesz, kábítószerezik a gyerek. Mondta neki, hogy ha tud valamit, amivel engem ki lehet rángatni ebből a körből, akkor segítsen. Erdős pont ekkoriban ment el a Hanglemezgyárhoz (1968-tól dolgozott a Magyar Hanglemezgyártó Vállalatnál, eleinte jogtanácsosként és a Sajtóosztály vezetőjeként – a szerk.). Behívott és azt mondta, hogy fotózzak lemezbörítőket. Így kezdődött.

Mik voltak az első lemezbörítői?

Már nem emlékszem pontosan, talán Koncz Zsuzsa vagy Kovács Kati, de zsinórban fotóztam a Zalatnay Sarolta-lemezeket is. Rengeteg grafikusbarátom volt már a nyomdában is,

akik közül hívtam néhányat, hogy dolgozzunk együtt borítókön. Mindig előre kitaláltuk, hogy milyenek legyen a címlapok. Nagyon szerettem a beállított képeket, a jeleneteket. Létrehozni az előadó köré egy miliót. Jó példa erre a *Mini Koncert* című lemeze, vagy a *Hungaria*-borítók. Kolma Imre barátommal készítettem Zalatnay- (Álmodj velem... - 1972, *Hadd mondjam el* - 1973), Korda György- (*Mondd, hogy szép volt az este* - 1974) és Skorpió-borítókat (*A rohanás* - 1974). Aztán sokat dolgoztam Nagy Péterrel (a Hungariák már vele készültek), Koncz Andrissal, később Kozma Péterrel. Azt nem tudom inkább, hogy kivel nem dolgoztam. A lemezgyárban megismertem Nádori Pétert, aki a klasszikuszenei osztályon dolgozott és onnantól komolyzenei borítókat is fotóztam. Egy időben én voltam Kocsis Zoltán házfotósa. Neki olyan memóriája volt, hogy meg tudta jegyezni, hányat kattintottam egy fotózáson. Mindig meg kellett mutatni a képeket, és amikor leadtam neki, akkor számon kérte, ha kevesebb volt, mint amennyit megjegyzett. Iga-za volt, mert leszedtem azt, ami nem sikerült. „Tessék nekem mindent megmutatni!” Ő ilyen volt. Abban az időben kialakult ott egy brancs, akik a legtöbb borítót fotóztuk. Hegedűs Gyuri, Diner Tomi, később a Vértess Gyuri. És ugyanígy megvolt egy törzs grafikai csapat is.

Voltak példák ön előtt, hogy milyen lemezb- rítókat szeretne készíteni?

Soha nem voltak, nem lestem a külföldi példákat. Ráérzések voltak, adott volt egy 30x30 cm-es felület, arra kellett kitalálni valamit, és én azt élveztem, hogy alkothatok szabadon. Volt persze, ahol a grafikus vezetett.

A lemezb- rítók fotózásával párhuzamosan még dolgozott a nyomdában is?

Egy ideig igen, de ekkor már a Zrínyi Nyomdában dolgoztam. Aztán kiléptem, mert nem győztem idővel. Egy idő után már nagyon kínos volt, hogy az igazgatóm és a főmérnök az emeleti erkélyről nézte munkaidőben, hogy a Marx téren megjelenik Zalatnay egy nagy Mercedesszel, én meg behuppanok mellé a nagy fotóscuccommal, mert éppen mentünk egy fotózásra. Kiléptem a nyomdából, és jó pár évig egyedül dolgoztam, majd Diner Tomival csináltunk egy Bombart '80 nevű céget, de aztán szétváltunk. Egy idő után visszamentem a nyomdába, hétvégi újságokat vállaltam el, még dolgoztam ott egy darabig, de 1985-ben végleg otthagytam. Csináltam egy céget és azóta szabadúszó vagyok. Sokáig dolgoztam a Corvinának, az Európa Kiadónak, sok könyv-illusztrációt készítettem, sok múzeumnak dolgoztam. Volt munkám állandóan.

Zenéhez kapcsolódott másféle fotózásokkal is? Koncertfotókkal, zenekari promófotókkal? Vagy csak a lemezb- rítók által?

Nem volt jellemző, koncerten szinte egyáltalán nem. Senki nem fizetett érte, mindenki azt hitte, hogy ha egy fotós odamegy a koncertre és ott kattog, az neki olyan öröm, hogy odaadja a képeket ingyen. Szóval csak a lemezb-
rítók voltak és annak is vége lett a nyolcvanas évek vége felé.

Eleinte gyakran dolgozott Szyksznian Wanda grafikussal is, vele készült az utolsó Illés- lemez, a *Ne sírjatok lányok!*, az első Szöré- nyi-szólólemez, a betiltott *Utazás és az első Halász Judit-LP borítója is, mind 1973-ban.*

Az Illés-lemeznél Wanda ötlete valósult meg a csomaggal, én a fotókat készítettem hozzá. Halász Juditot fotóztam úgy is, hogy ki volt festve az arca, az a kép végül nem került lemezb-
rítóra, csak egy későbbi dvd-jén szerepel abból a sorozatból egy. Az *Utazás* áttételesen a kábítószerről is szól, bár nem tudom, Levinek mennyire volt ez benne a fejében akkor. A borítónál mindenesetre egy picit rájátszottunk erre: legyen olyan, mint egy révült utazás. Volt ugye ilyenfajta múltam, el tudtam képzelni. Volt egy ismerősöm, akinek volt Kis-
pesten egy háza, ami kézzel volt kifestve. A pali ügyvéd volt, ide hordta a nőket, ott fotóztuk a képet. A két szem egy iparművészeti lánynak a két szeme. Jópofa borító volt, de gyorsan be is tiltották. Engem egyáltalán nem piszkáltak utána.

A Zalatnay Sarolta-féle *Hadd mondjam el* borítója is igen emlékezetes.

Az egy montázs, egy legyezött fotóztam Cini feje mögé. Egy fényképezőgéppel raktam össze. Ezt egy jó borítónak tartom. De egy még jobb kép róla, ami az Álmodj velem... belső borítóján szerepel, ott hátulról látszik, megy el egy virágcsokorral a kezében, nem látjuk az arcát, de lehet tudni, hogy az csak a Cini lehet.

Jöttek sorban a további borítók. A Mini-féle Koncert például pontosan olyan, mint amit Redő Ferenc mondott a korai képeiről. Egy olyan jelenet, amiben bármi megtörténhet a következő pillanatban.

Többnapos munka volt összehozni ezt a képet. Budán készült, a Gül Baba utcában, szerepel a képen Bíró Ica, akivel akkoriban jártam. Tulajdonképpen a lemez dalai elevenednek meg egy képen a kolduskirályllyal, a gőzhajóval és a kereszteslovaggal.

Ezek a jelenetes lemezb- rítók fűződnek legin- kább az ön nevéhez. A Hungaria két rock and roll-albuma, az első Hernádi Judit-LP, az

LGT-féle *Ellenfél nélkül*, az első Dolly Roll, az 1985-ös Viki & Flórt mind ilyen.

A *Rock 'n Roll Party* című Hungariát a Margitszigeten fotóztuk, készült hozzá egy díszlet, amit később használt a zenekar is. A *Hotel Mentholt* pedig az Astoria Szállóban, egy egész éjszakán át fotóztunk, a hátsó borítón ugye egymásra montírozva jelennek meg a szereplő zenekartagok. Azt akkoriban még elég nehéz volt szépen összehozni egy képre. A Dolly Roll első lemezét itt a házam udvarában készítettem, hordtuk ide a homokot, felállítottunk egy posztert. Az LGT üvegszobros borítóját Kozma Péterrel csináltam. Azt ő találta ki, az volt a nehézség benne, hogy minden egyformán jól látszon a képen. A cél az volt, hogy a plexiből készült üvegember szíve világítson. Egy szenzorral lógó vaku villantja meg a piros szívet. A Hernádi Judit-borítót Koncz Andrissal készítettem, csináltattunk hozzá egy Hernádi Judit-neonfeliratot, az Andrásyn egy presszót béreltünk ki, kifüggesztettem mögé róla készült vizes fotókat és úgy lóttuk a képet.

Kinek az ötlete volt a Marcellina-aktborító, ami az első ilyen volt Magyarországon?

Marcellináé. A műtermemben készült, arannyal szépen bekentük Marcellinát. Nemrég újra megcsináltatta ugyanezt a képet magáról.

Hogy lett vége a borítófotózásnak?

Már a Hungaroton átalakulása előtt egyre kevesebbet készítettem. És a vinylek kikopásával a műfaj is megváltozott. A cd-borító már nem ugyanaz, a 12x12 cm-es méret egészen mást kíván, abban már nem lehet olyan szépet alkotni, nem is izgatott. Rádásul azok, akikkel a legtöbbszor dolgoztam, alkotótársak, zenészek, velem együtt kiöregedtek, kikoptak. ➔



/ HALÁSZ JUDIT

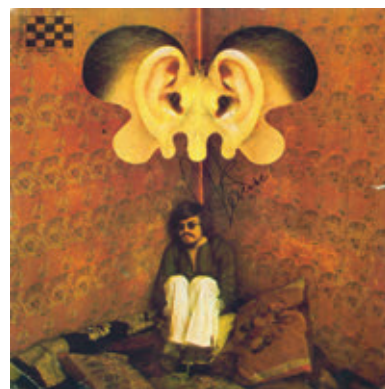
FOTÓRECORDER



/ ILLÉS: NE SÍRJATOK LÁNYOK! (1973)



/ SZÖRÉNYI LEVENTE: UTAZÁS (1973)



/ SZÖRÉNYI LEVENTE: DAL AZ ÁRTATLANSÁGRÓL / BÁNATVIRÁG KISLEMEZ (1973)



/ HALÁSZ JUDIT: KÉP A TÜKÖRBEN (1973)



/ ZALATNAY SAROLTA: HADD MONDJAM EL (1974)



/ KOVÁCS KATI: KOVÁCS KATI ÉS AZ LGT (1974)



/ SKORPIÓ: A ROHANÁS (1974)



/ KORDA GYÖRGY: MONDD, HOGY SZÉP VOLT AZ ESTE (1974)



/ KOCSIS ZOLTÁN: BACH PIANO CONCERTOS (1976)



/ NEOTON FAMILIA: MARATHON (1980)



/ MINI: KONCERT (1980)



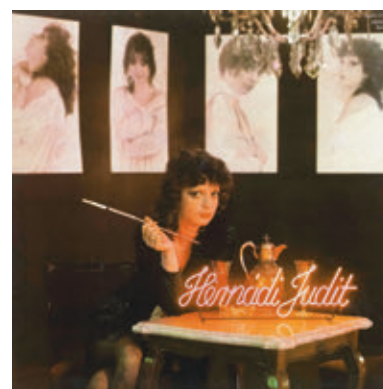
/ HUNGARIA: ROCK 'N ROLL PARTY (1980)



/ CSEH TAMÁS: MŰCSARNOK (1981)



/ HUNGARIA: HOTEL MENTHOL (1981)



/ HERNÁDI JUDIT: HERNÁDI JUDIT (1982)



/ LGT: ELLENFÉL NÉLKÜL (1984)



/ DOLLY ROLL: VAKÁCIÓ-Ó-Ó (1983)



/ VIKI & FLÖRT: VIKI & FLÖRT (1985)



/ MARCELLINA PJT: A SZTÁR CSAK TE VAGY! (1986)



/ DELHUSA GJON: DELHUSA GJON (1986)



/ ELSŐ EMELET: IV. (1987)



/ STEP: STEP (1987)



/ MARCELLINA: FOHÁSZ A SZERELEMÉRT (1988)



/ PA-DŐ-DŐ: 2. KIABÁLJ... (1990)

2017: ERŐSZAK-BOTRÁNYOK ÉVE A POPBAN.

A NŐK TÖBBÉ NEM MARADNAK CSENDEN.

2017-BEN A ZENEIPARBAN IS RENGETEG ZAKLATÁSRÓL, SZEXUÁLIS ERŐSZAKRÓL SZÓLÓ TÖRTÉNET KERÜLT ELŐ. MI TESZI LEHETŐVÉ A NŐK RENDSZERSZINTŰ KIHASZNÁLÁSÁT?

RÓNAI ANDRÁS.

Októberben derült ki Harvey Weinstein film-producerről, hogy évtizedek óta molesztált és erőszakolt meg nőket, és ez ráadásul nyílt titok volt Hollywoodban. Ezután indult el a #metoo online kampány, ami a zeneipar is alaposan felforgatta. Sorra kerültek napvilágra történetek, köztük jó néhány egészen rettenetes. Itt most nem az a célunk, hogy végigvegyük az összeset, hanem az, hogy az általános tanulságokat mutassuk meg: azt, hogy a zeneipar működésmódja hogyan segítette elő a zaklatást vagy erőszakot, illetve miután megtörtént, akkor azt, hogy az áldozat gyakran hosszú éveken át hallgasson arról, mi történt vele.

A HATALOM ÉS A HALLGATÁS KULTÚRÁJA

A tanulságok egy részét megfogalmazza az a nyílt levél, amit több mint kétezer, a svéd zeneiparban dolgozó nő – köztük **Robyn**, **Tove Lo**, **Nina Persson** (The Cardigans) – írt alá. Közismert, hogy a nemi erőszak nemcsak (gyakran nem is elsősorban) a szexről szól, hanem a hatalomról. A nők pedig rendre alávetett helyzetben találják magukat a jobbára férfiak által uralt zeneiparban. „A szerződések gyakran csak ideiglenesek, nincs biztos állásunk.

Alkalmazkodónak kell lennünk, nem szabad botrányt csinálnunk, különben simán lecserélnék minket. Ezek a körülmények a zeneiparban dolgozó nőket kiteszik annak, hogy egyesek rajtuk fogják demonstrálni a hatalmukat, gyakran szexuális módon. A konszenzuális szexről szóló előírások nem érvényesek, tárgyagnak tekintenek minket, a támadások és zaklatások inkább szabálynak, mintsem kivételnek számítanak” – szól a nyílt levél.

Aki pedig szól, az attól félhet, hogy elveszíti a munkáját. Így alakul ki a hallgatás kultúrája, még a svéd zeneiparban is, ahol amúgy a férfiak rendszeresen feministának vallják magukat, női kvóták bevezetését szorgalmazzák, és az ország az élen jár a nemek közti egyenlőség megerősítésében.

A levél felidéz több esetet. Az egyikben valaki nyíltan megmondja a nemi erőszak áldozatának: „Nem helyes, amit tett [az őt megerősztoló zenész], de ő fontos a zeneipar számára, nem veszíthetjük el. Remélem, megérted és elfogadod ezt.” De ennek vége: „többé nem maradunk csendben” – írják.

A zeneipart menedzseri oldalról végigjáró **Dorothy Carvello** – akit az iparág egyik legnagyobb legendája, **Ahmet Ertegün** fogdosott, amikor a kezdő titkárnő 25 éves volt, Ertegün 63, és közben a kiadó alelnöke csak nevetett – egyenesen azt írta: a zeneipar „olyan, mint a katolikus egyház: a molesztálókat nem rúgják ki, csak áthelyezik” egy másik céghez (mint a pedofil papokat). Carvellónak egyszer bocsánatot kellett kérnie a zaklatójától, és ahányszor panaszkodott valakire, mindig őt rúgták ki.

Björk Lars Von Trierrel szemben megfogalmazott vádjában fordítva jelenik meg ez a hatalmi viszony: az énekesnő azért tudott ellenállni a rendezőnek, írja, mert „a színészkedés világában nem volt veszténivalóm”, vagyis az egyik legfőbb ütőkártya hiányzott a – mellesleg munkatársai útján tagadó – férfi kezéből.

„EZ A NORMÁLIS”

Visszatérő elem az elbeszélésekben, hogy az először megtapizott, megdöbben – és netán ennek hangot is adó – fiatal áldozatnak a zeneipart jobban ismerők megmondják:



ha ebben a szakmában valamire akar jutni, akkor ehhez hozzá kell szoknia. **Katie Armiger** country-énekesnő például 15 éves volt, amikor ezt a tudomására hozták, miután élete első fotózásán egy rádiós dj a fenekét fogdosta, és azt kérdezte tőle, mikor ér olyan korba, hogy már legálisan szexelhet.

Más oldalról, de megjelenik ez a talán legmegrázóbb történetben is, ami **Alice Glass** írt arról, mit tett vele a **Crystal Castles** másik tagja, **Ethan Kath**. Úgy fogalmaz, hogy „a punk színtéren egy csomó lányt használtak ki idősebb férfiak, úgyhogy ez számomra normálisnak tűnt.” Ráadásul fel is nézett az akkor már helyi sztárnak számító Kathra, úgyhogy – bár kapcsolatuk erőszakkal indult – engedett neki. Ezután következett egy majdnem egy évtizeden át tartó pokoli történet: Kath fizikailag és lelkileg bántalmazta, rendszeresen megerőszakolta, elzárta a világtól, kontrollálta, hogy kivel beszélhet. Utóbbi elem magyarázza, hogy miért nem vett észre ebből senki semmit.

Mindezt Glass szerint rendkívül hatásos pszichológiai manipuláció tette lehetővé: „megismerte és szisztematikusan kihasználta a gyengeségeimet”. Értéktelennek állította be, akit bármikor lecserélhetne egy másik énekesnőre; a zenei sajtónak elmondott történetekben is igyekezett kisebbiteni Glass hozzájárulását a Crystal Castles zenéjéhez. Másrészt az énekesnő számára a zenekar és a rajongók jelentettek mindent, és az, ha kilép a kapcsolatból, tehát az együttesből, azt jelentette volna, hogy mindent felad. Mindezt egyébként Kath nemcsak tagadta, hanem még be is perelte Glasst.

E történet kiindulópontja egy másik kiszolgáltatott viszony, amiben szintén „normálisnak” állítják be a nők kihasználását: a zenész és rajongó közötti. Ráadásul – figyelmeztet a Pitchfork – itt nincsen a felek között még csak olyan szerződéses vagy bármilyen hivatalos

viszony sem, ami legalább elvben megvédené az áldozatot. Több napvilágra került vád szólt a híres férfi és – ahogy magukat sokszor jellemzik: – a „naiv” rajongók közötti erőszakról. Például **Matt Mondanile-t** (**Ducktails**) több nő vádolta meg zaklatással (viselkedése miatt rúgták ki a **Real Estate**-ből, bár akkor ezt nem hozták nyilvánosságra). Megrázó, hogy egy rajongó mennyire tud ragaszkodni ahhoz, hogy bálványa rendes ember, még azután is, hogy kiderült: korántsem az. Az egyik nőt például Mondanile belökte egy raktárba, „*lenyomta a nyelvét a torkomra, aztán rámcuska az ajtót és ott hagyott*” – ám amikor aznap este felhívta őt a zenész, akkor elhitte neki, hogy biztos bocsánatot akar kérni, amiből egy egész éjszakán át tartó zaklatássorozat lett.

Ennek a normálisnak beállított viszonynak a másik oldaláról írt **Alex Calder**, akinek már előkészített lemezmegjelenését mondta le a Captured Tracks kiadó. Vallomásaiban-bocsánatkérésében úgy fogalmaz, hogy arról a szexuális kapcsolatról, ami most előkerült, annak idején azt hitte, kölcsönös beleegyezésen alapul. „*Most már tudom, hogy nem így volt, hogy kihasználtam valakit, és ezért nem vállaltam a felelősséget.*” Ugyanakkor a tudatlanság nem mentség – írja. Igyekszik megváltozni, „beleegyezés-tréningre” is fog járni, ami mögött az van, hogy egy normálisnak vélt hozzáállás „átállítása” még az erőszakoskodásra „feljogosított” fél számára sem megy egyik pillanatról a másikra.

MARADJ CSAK CSÖNDBEN, ÚGYIS TE HÚZNÁD A RÖVIDEBBET

Szintén visszatérő elem az, hogy a lemezkiadók, menedzserek lebeszélizik az áldozatot

arról, hogy a nyilvánosság elé álljon vagy vádat emeljen. **Melissa Schuman** énekes-színésznő, aki blogján azt írta **Nick Carter**ről, a **Backstreet Boys** tagjáról, hogy 18 évesen megerőszakolta (úgy, hogy a lány szűz volt és konzervatív keresztény), menedzsere beszélte le a jogi lépésekről. Carter ügyvédje a legjobb az országban, neki pedig nincs annyi pénze és hatalma, hogy komolyan szembe tudna szállni vele – mondta neki. Ha a nyilvánosság elé állna, annak csak az lenne az eredménye, hogy Schuman szégyenülne meg a közvélemény szemében, mint aki „a hírnévért mindenre hajlandó”.

Jessicka Addams, a **Jack Off Jill** zenekar énekese pedig **Twiggy Ramirez**szel járt a kilencvenes években. Miután a Marilyn Manson-tag megerőszakolta, bántalmazta, kiadója azt mondta neki: ne hogy a nyilvánosság elé álljon, mert annak komoly következményei lehetnek a turnézásban, rádiós játszásban. Akár a lemezszerződésüket is elveszítheti – fenyegették meg; és aztán ki fog szóba állni velük ebben a férfiak dominálta iparágban? „*A kiadó nagyon félt attól, hogy zenekar mögött álló hatalmas gépezet mindent megtenne, hogy tönkretegy a zenekart és az én reputációm*” – írta Jessicka.

Bár a most nyilvánosságra került vádak közül soknak már lett is következménye (ha nem is jogi, de rúgták ki zenészeket, mondtak le turnékat stb.), még mindig újra és újra hallani olyan reakciókat is, hogy az áldozat „bosszúból” tönkre akarja tenni xy híres ember karrierjét”, „csak híres akar lenni” és így tovább. Amire Melissa Schuman adta meg a legfrappánsabb választ: mégis ki a fene akar arról híres lenni, hogy megerőszakolták?



/ JESSICKA ADDAMS

2017

A POPBAN ÉS
ROCKBAN.

RELATÍVE JÓ.

A POPZENÉBEN A RELATIVITÁSOK IDŐSZAKÁT ÉLJÜK. EZT FIGYELEMBE VÉVE,
AZ ELMÚLT ÉVEKHEZ KÉPEST, 2017 NÉMILEG JOBB VOLT. DÖMÖTÖR ENDRE.

De ezt a jóságot leginkább arra érdemes értetni, hogy bár egyértelmű év albumai nemigen voltak (**Kendrick Lamar** úgy harmadik legjobb lemeze egy év csúcsműve?), de összességében minden műfajban született rengeteg erős lemez, majdnem minden műfajban érezhető mozgolódás, szóval a zenét még mindig nem kell temetni – igaz a fokozatos háttérbe szorulása, már csak atmoszféraként való használata is nyilvánvaló jelenség.

2017 – ahogy a filmiparban, úgy – a zenében is az erőszakbotrányok miatt lesz majd emlékezetes (ezekről bővebben az előző oldalon), ami nyilván szomorú, de ezek az ügyek remélhetőleg előmozdítják azt, hogy a jövőben ne történjenek hasonló esetek. Az öntisztulás mellett az a kérdés is napirenden marad, hogy különválasztható-e a művész személye és alkotása (egyelőre a világ nem akarja hallani kétes figurák zenéjét, lásd **PWR BTM**-űgy).

Idén folytatódott az az évek óta fennálló trend is, hogy a szólószótároké a pálya, manapság már az év eleji befutó-jóslások között is ritkán tűnik fel duónál nagyobb létszámú formáció – a rockzenekaroknak mainstream szinten egyáltalán nem kedvez ez a korszak. Bár idén egy csomó arénarocker próbálkozott: **Foo Fighters**, **The Killers**, **Queens Of The Stone Age**, **Arcade Fire** – igaz beszédes, hogy majd mindegyikük mainstream popproducerrel. Stabílan tartja magát az a néhány éves trend is, hogy a női előadók már nem csak mutatóba szerepelnek a férfiak mellett az élvonalban, hanem át is vették az irányítást. Már rég nem csak éneklő zeneipari bábok, hanem dalszerzőként is meghatározó előadók, lásd: **Lorde**, **Lana Del Rey**, **Charli XCX**, a **Haim**, **Halsey**, **Dua Lipa** sikereit.

Az év közepéig úgy nézett ki, hogy idén életben maradnak a sztárok, de aztán Chris Cornell és

Chester Bennington öngyilkossága 2017-et is feketére festette, pláne hogy kilencvenévesen meghalt a legidősebb rockszár, Chuck Berry is (elhunyta még: Jaki Liebezeit és Holger Czukay a Canból, David Axelrod, Robert Miles, Greg Allman, Prodigy, Walter Becker, Grant Hart, Charles Bradley, Tom Petty, Fats Domino, Chuck Moseley, Lil Peep, Malcolm Young). A terror ismét elérte a zenét: Ariana Grande manchesteri koncertjén egy öngyilkos merénylet robbantott, huszonketten haltak meg. Egy Las Vegas-i countryfesztiválon pedig egy fegyveres 58 nézővel végzett.

A slágerek terén – és így persze popzenei hangzásban – a streamelés határozza meg a trendeket, egyrészt az albumok helyett újra teljes erővel a dalokon a fókusz (playlistekre felkerülni az új MTV-kliprotáció vagy A-listás rádiójátás), másrészt a dalokon belül eltűntek a bevezető részek és előrébbkerültek a refrének – a könnyebb továbbléptetés fenyegetettsége miatt. Amerikában a hiphopé volt a kislemezlista: Rae Sremmurd, Migos, DJ Khaled, Kendrick Lamar, Cardi B, Post Malone volt listavezető, meg két r&b-előadó (The Weeknd, Bruno Mars). Rajtuk kívül csak Ed Sheeran rúgott labdába (igaz ő vezetett tizenkét hosszú hétig), és **Taylor Swift** (ő már szerényebben, háromig), de persze az év slágere **Luis Fonsi**, aki rekordbeállítással tizenhat (!) hétig volt első a lágy-reggaeton *Despacito*-val a Billboardon – meg nyilván minden streaming- és YouTube-rekordot is megdöntött. Ugyanakkor Nagy-Britanniában **Ed Sheeran** rekorderkedett, márciusban volt olyan hét, hogy a Top 5-ben csak az ő dalai szerepeltek (a Top 20-ban pedig tizenhat száma). A *Despacito* itt is volt tizenhárom hétig No.1, megszakításokkal. Júniusban a Beatles vezette a nagylemezlistát a *Sgt. Pepper*rel, ez is rekord, ötven év után lett újból No. 1. És

ez utóbbi persze azt is jelzi, hogy ma minden korábbinál nagyobb hangsúllyal zajlik a popzene újrahaznosítása: a streamingfelületeken minden újra „eladható”, a vinyles újrakiadások piaca pedig minden korábbinál erősebb. És amúgy is ez az a két formátum, amely minden bizonnyal 2017-ben is jobb eredményt ér majd el év végén, mint az előzőben (a streaming-előfizetések száma idén átlépte a 100 milliót határt, így a zeneipar bevételei csendesebb évek után ismét nőttek – a cd és a letöltés viszont szokás szerint tovább szorulnak vissza).

Érdekeség, hogy az amerikai, de jórészt a brit albumlistán is szinte minden héten másik lemez vezetett. Még érdekesebb, hogy Taylor Swift a novemberi *Reputation*-ból négy nap alatt, csak cd-n, több mint egymilliót adott el, az USA-ban más nem is jutott egymillió fölé fizikai eladásokkal decemberig (Sheeran 919 ezernél, Lamar 842 ezernél állt – a streaming beszámításával mindketten 2,5 milliónál járnak). Sheeran Angliában is masszívan listavezető, közel kétmilliót adott el fizikai példányokban, a streameléssel együtt a világban már bőven hétmillió felett jár, ennyit Swift nem tud behozni év végéig.

2017-ben volt jó poplemez (Lorde), soullemez (Khalid), shoegaze-lemez (Slowdive), kedvenc albumainkat néhány oldallal később soroljuk, elektronikus tánczenei és hiphop-LP-kból szintén a következő lapokon ajánlunk még figyelemreméltókat, alább pedig néhány kiemelkedő metál- és világzenei kiadvány 2017-ből. ✖

10 AJÁNLOTT 2017-ES METÁL LP

All Pigs Must Die: Hostage Animal
Amenra: VI
Artificial Brain: Infrared Horizon
Bell Witch: Mirror Reaper
Converge: The Dusk In Us
Elder: Reflections Of A Floating World
King Woman: Created In The Image Of Suffering
Pallbearer: Heartless
Power Trip: Nightmare Logic
With The Dead: Love From With The Dead
(összeállította: Kallár Bálint és Mika László)

10 AJÁNLOTT 2017-ES VILÁGZENEI LP

Awa Poulo: Poulo Warali
Criolo: Espiral de Ilusão
Gili Yalo: Gili Yalo
Ibibio Sound Machine: Uyai
Ifriqiyya Électrique: Ruwahine
Les Amazones D'Afrique: République Amazone
Maryam Saleh, Maurice Louca & Tamer Abu Ghazaleh: Lekhfa
Otim Alpha: Gulu City Anthems
Sibusile Xaba: Open Letter To Adoniah
Trio da Kali & Kronos Quartet: Ladilikan

FOR THE Sake OF THE Song

KIS HALL

VOLT LOKÁL

20:00 GRAND OPENING

20:10 THE MATTER

20:30 BEESIDE (IT)

20:45 DUKAT/STRAY DOGG (RS)

21:00 THE DEVIL'S TRADE

21:30 ANDRÁS UPOR

21:45 I AM SOYUZ (SE)

22:00 ZANZINGER

22:30 REEMA (UK)

23:00 PAPAVER COUSINS

23:30 DUKE BLUEBEARD



AKVÁRIUM KLUB 2017.12.16.

2017 AZ ELEKTRONIKUS ZENÉBEN.

A NŐK ÉVE.

HOSSZÚ IDŐ ÓTA 2017 VOLT A LEGJOBB ÉV AZ ELEKTRONIKUS ZENÉBEN. PERSZE RADIKÁLIS ÚJÍTÁSOK NEM TÖRTÉNTEK, DE AZ APRÓ LÉPÉSEK LÁTVÁNYOS EREDMÉNYT HOZTAK: EZ A NŐK ÉVE A MŰFAJBAN. DÖMÖTÖR ENDRÉ.

Az elektronikus zenében sincs már szükség acid house-, de még csak dubstep-szerű új stílusrobbanásra, hiszen a különféle tánczenei műfajok mind megszilárdultak az évek során, hol a drum 'n' bass, hol a trance, hol a uk garage tér vissza megújulva (idén leginkább az utóbbi, lásd: **t q d**). A bevett alstílusok egymás mellett élnek és fejlődnek, minden burjánzik – mondja a legpatinásabb brit tánczenei printmagazin, a Mixmag az elmúlt tíz évet éltető idei cikkében. Ami igaz, de ezt a műfajt mindig az új hangzások, a ritmusok fejlődése vitte előre, ami az elmúlt években látványosan elmaradt. 2017-ben azonban valóban könnyebb kitapintható trendeket felrajzolni. Ahogy az elmúlt évek a női előadók uralmáról szóltak a popzenében és az indie-ben, úgy 2017-ben végre az elektronikus tánczenében sem fehér holló már a kiemelkedő női producer (ezután alighanem a hiphopban fog majd javulni a nemek aránya).

Az év tánczenei albuma **Jliné**, ő már masszívan jövőzenét játszik, footworkös/uke-os társa, **Jana Rush** pedig remek debütálbummal jelentkezett. **Laurel Halo** az absztrakt techno felől volt a legizgalmasabb és legegységibb, **Fever Ray** kemény ritmusokkal és fülledtséggel okozott meglepetést. **Kelly Lee Owens** popos elektronikában, **Kaitlyn Aurelia Smith** szintis elektronikában, **Kara-Lis Coverdale** ambientes elektronikában, **Juana Molina** folktronicában, **Kedr Livanskiy** outsider house-ban, **Ziúr** experitechnóban, **Nkisi** technós bass-ben, **Fatima Al Qadiri** arabos uk bass-ben, **Nídia Minaj** batidás, kudurós, afrofuturista zenében, **Shanti Celeste** deep house-ban, **Sevdaliza** elektronikus r&b-ben volt kiemelkedő. **Octo Octa** pedig transzként és legjobb techno-house lemezeivel jött elő. És akkor még nem szóltunk **Björkről**, aki ismét kísérleti lemezzel nyugtázott le, **Kelela** és **Jessie Ware** pedig a jövő r&b és szintis r&b felől a hagyományosabb soul felé sodródott.

Hangsúlyos volt idén a dancehall-elektronika fúzió: a jamaicai alapstílust **DJ Python** house-zal, **Errorsmith** technóval, **STILL** indusztriális, digitális technóval, a **Demdike Stare** technóval és kiadóként is, az **Equinox** még tavalyi debütlemezenél is hatásosabban juke-kal, a **Regga Twins** és **Wrongtom** raggával és grime-mal, **Chico Sonido** pedig reggaetonnal fűzte össze.

A fekete diaszpóráknak hangot adó NON Worldwide politikai tánczenei kollektívából Nkisi mellett **Angel-Ho** és **Chino Amobi** is eredeti kiadványokkal jelentkezett, de a világ elszórt részeiről idén talán amúgy is minden korábbinál erősebb tánczenei ihletésű zenék érkeztek és a jövő minden bizonnyal ebben rejlik, a trend erősödése várható. A portugál Príncipe kiadó ontja a remek dolgokat afrofuturista kuduróban, batidában, kizombában (Nídia Minaj, **DJ Lycox**, **DJ Nigga Fox**). Dubfire és Ash Koosha nyomában továbbra is jönnek fel az írni előadók (Sevdaliza, **Sote**, **Blade & Beard**), az olasz **Ninos Du Brasil** trió batacuda-technóval csatlakozik ide, idén hódított a tanzániai hiperaktív singeli (halld: *Sounds Of Sisso* válogatás), és akkor még szót sem ejtettük nagyon sok más mellett a modern arab tánczenéről. Más módon kapcsolódik, de a dél-koreai hiphouse-os **Yaeji** feltűnése is a nem angolszász világ felerősödését jelzi.

Dekonstruált szintis zenékben Lorenzo Senni hatása az egyértelmű (**Claude Speed**, **Karen Gwyer**, **Turinn**, **Caterina Barbieri**, **Second Woman**, **Suda**). Jó évet zárt az ambientes zenéi világ (**Gas**, **Visible Cloaks**, **Bibio**, **Unknown Me**, **Yves Tumor**, *Mono No Aware* válogatás) és az éneklésbe kezdő **Arca** vezetésével újult erővel szintetizálódnak a fura jövőzenék is (**Igloohost**, **Sinjin Hawke**, *Visceral Minds 2* válogatás). Sőt, még az indie-s dance-ben is volt élet az **LCD Soundsystem** visszatérése

mellett (**Palmbomen II**, **The Golden Filter**, **Golden Teacher**, **New Jackson**).

A brand-együttműködések, szponzorálások már masszívan utolérték az undergroundot is, és látszólag ez keveseket zavar, ám szerintük ennek komoly hatása lehet a zenékre. Az új stílusok a technikai fejlődés miatt amúgy sem tudnak láthatatlanul kiforrni a föld alatt, hanem azonnal reflektálódnak, fragmentálódnak. Idén is volt egy kis SoundCloud-pára, és akármilyen lesz a tánczenés streaming platformmal, az érzékenyen érinti a színteret. Az edm egyre kevesebb vizet zavar, **Calvin Harris** is a hiphop felé menekült belőle. A slágerlistákon még zeng kissé a steel drums tropical house (**Mura Masa**), de nagy újítás nem volt idén az tánczenés popban. Amúgy meg a fentiekén túl is rengeteg volt az erős lemez (lásd lent és még: **Clouds**, **Pessimist**, **DJ Manny**, **Special Request**, **Shinichi Atohe**, **SW.**, **Sherwood & Pinch**, **Call Super**), a rutinosabb generációja is szépen teljesített (**Actress**, **Hercules & Love Affair**, **Porter Ricks**, **Four Tet**, **Daphni**, **Lee Gamble**, **Mount Kimbie**). A legkompaktabb lemezt kiadó észak-ír **Bicep** pedig még a proghouse és a trance örökségét is felelevenítette. A legszebbet viszont a legrutinosabb zenekar alkotta, a visszatéréssel egyetlen, rajongói – és Jarvis Cocker – által előadott kórusművet összehozó **The KLF**. Még mindig ők a popzene legnagyobb csodája. 📌

25

AJÁNLOTT 2017-ES ELEKTRONIKUSZENEI LP

Arca: Arca
 # **Bicep**: Bicep
 # **Blanck Mass**: World Eater
 # **Chico Sonido**: Club Redy
 # **Chino Amobi**: PARADISO
 # **DJ Python**: Dulce Compañia
 # **DJ Sports**: Modern Species
 # **Equinox**: Colón Man
 # **Fever Ray**: Plunge
 # **Forest Swords**: Compassion
 # **Galcher Lustwerk**: Dark Bliss
 # **Gas**: Narkapop
 # **Igloohost**: Neo Wax Bloom
 # **Jana Rush**: Pariah
 # **Jlin**: Black Origami
 # **Kedr Livanskiy**: Ariadna
 # **Kelly Lee Owens**: Kelly Lee Owens
 # **Laurel Halo**: Dust
 # **Lee Gamble**: Mnestic Pressure
 # **M.E.S.H.**: Hesaitix
 # **Mount Kimbie**: Love What Survives
 # **Nídia Minaj**: Nídia É Má, Nídia É Fudida
 # **Octo Octa**: Where Are We Going?
 # **t q d**: UKG
 # **Visible Cloaks**: Reassamblage

A Broadway Event a Multimedia Organisation együttműködésével bemutatja

EMELI, SANDÉ ARÉNA

2018
02
18



JEGYEK KAPHATÓK A BROADWAY JEGYIRODÁKBAN WWW.BROADWAY.HU



broadway.hu
BEMUTATJA

JEGYEK
KAPHATÓK:

JÁSZAI MARI TÉRNÉL – 1136 BP. HOLLÁN ERNŐ U. 10.
TELEFON: +36-1/ 340-40-40, +36-1/ 340-48-83 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H
RÓZSAKERTBEN – 1026 BP. GÁBOR ÁRON U. 74-78.
TEL.: +36-1/ 200-57-98 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-19H, SZOMBAT: 10-17H
DEÁK TÉRNÉL – 1075 BUDAPEST, KÁROLY KRT. 21.
TEL.: +36-1/780-0780 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H



JEGY@BROADWAYJEGYIRODA.HU

2018. ÁPRILIS 6.

HALOTT PÉNZ

ARÉNA SHOW
BUDAPEST

xDRKx

UNICUM



GYŐZÖTT A HIPHOP, GYŐZÖTT AZ ÚJ GENERÁCIÓ.

2017-BEN AMÉRIKÁBAN A HIPHOP VÉGLEG ÁTVETTE A VEZETŐ SZEREPET, DE NAGYRÉSzt
MÁR EGY ÚJ GENERÁCIÓ RÉVÉN.

RÓNAI ANDRÁS.

/ KENDRICK LAMAR

A Nielsen piacutató nyáron közölte azt az adatot, hogy a hiphop / r&b (amit összevontan kezelnek) átvette a vezető szerepet a rocktól: a „zenefogyasztás” negyedét teszi ki. Ezért egyértelműen a streaming felelős, itt 29%-ban ezt a két műfajt (és ezen belül is inkább hiphopot) hallgatják, a rock és a pop együttvéve sem ér el ilyen arányt.

A slágerlisták élvonalában is egyre több a hiphop. Például végre eljutott az első helyre a **Migos** (*Bad And Boujee*), akik igen nagy hatással voltak a mai hiphopra: a „Migos-flow”, vagyis az egy ütemre lenyomott három szótag (lásd: „Versace, Versace, Versace, Versace”, 2013) szinte mindenhol visszahallható. Valamint végre ismét lett egy női rapper, aki szólóban az első helyig jutott: **Cardi B** (*Bodak Yellow*) – utoljára ez Lauryn Hillnek sikerült, tizenkilenc éve.

Aztán jött **Post Malone** *Rockstarja*, ami annyi ideje van az első helyen, hogy csak Ed Sheeran és Luis Fonsi tudta felülmúlni. Ezzel már a generációváltásnál vagyunk, ami nem most kezdődött, de idén határozottan látszott, hogy az újak győztek.

A *Rockstar* elvileg arról szól, hogy „úgy bulizunk, mint egy rocksztrár”, de annyira szanaszét mosva, hogy minden inkább eszünkbe juthat róla, mint az eszeveszett bulizás. Az – amúgy fehér – Post Malone inkább énekel, mint rapper, pontosabban az ének-rap hibridből a leginkább énekszerű részeket hagyja meg. Vádolták is azzal, hogy ez nem hiphop. Ebben szerepet játszott egy szerencsétlen nyilatkozata is, de ezen túl is: a legnépszerűbb fiatal rapperek jó része nem is (igazán) rapper a „klasszikus” hiphopon felnőtt hallgatók számára. (Tavaly az új generációból a mémkirály **Lil Yachty** ezt fel is vállalta.)

A „motyogós” (mumble) rapstílus hódítása nem véletlen. A zenehallgatás eszköze elsősorban az okostelefon, és ez az „intim” hangzásnak kedvez; a popban általában terjed az az éneklési mód, ami olyan hatást kelt, mintha az énekes „csak nekünk” vallaná be a titkait. Továbbá a streaming ráerősít az olyan zenékre, amik nem készítetik a hallgatót az átugrásra, ha egy playlisten megszólalnak; az elmosott, hangulatteremtő, de nem túlságosan *valami-lyen* alapok terjedése is részben a technológiai váltásnak köszönhető.

Másképp a drog fogyasztási kultúra átalakulásának. Ősszel a mindössze 21 éves (és „emo rapnek” mondott, de ismét a hagyományos hiphoptól elég távol álló) **Lil Peep** halála a nagyközönség figyelmét is ráirányította arra, hogy a hiphopban a legnépszerűbb drogok között immár ott vannak a fájdalomcsillapítók (Percocet, OxyContin) és a nyugtatók (Xanax) – az általános „opidoid válság” zenei tüneteként. Míg korábban a rapperek inkább drogkereskedők voltak (legalábbis szóban), és „never get high on your own supply” – szölt a húsz éve elhunyt Notorious B.I.G. parancsolata; addig most inkább fogyasztók. „Miért ítéli el sok 'OG Rapper' az új generációt? Azt mondják, drogos zenét csinálunk – miért, a drogkereskedő zene jobb volt?” – írta a Twitterre a *Rockstarban* is vendégeskedő **21 Savage**.

„Percocets, molly, Percocets” – ez a refrén a *Mask Off*-ban, **Future**, az új irány egy másik atyafigurájának eddigi legnagyobb slágerében. Ő volt az első, akinek sikerült két egymás utáni héten két egymás utáni lemezzel a lista első helyére kerülnie (*Future*, *Hndrxx*); és kiadott egy közös albumot a szintén nagy hatású **Young Thuggal**. És ha már itt tartunk: aki nélkül mindaz elképzelhetetlen volna, ami ma van, vagyis **Lil B** viszont egy nagy hiphoptörténelmi tablót jelentetett meg: *Black Ken*.

Van amúgy új **Odd Future**-szerű kollektíva, a **Brockhampton**, miközben az odd-os **Tyler, the Creator** mindenkit jól meglepett komolyodásával.

Eközben az öregek? A **Wu-Tang Clan**ról több szó esett a Martin Shkreli által elárverezett, egy példányos lemez kapcsán, mint a friss *Saga Continues* miatt. **JAY-Z** viszont visszanyerte magának a kritikusokat a 4:44-al.

Kendrick Lamar pedig a kölkök mellett már szinte nagy öregnek tűnik, idén is az ő lemeze a legünnepeltebb. **Vince Staples** szintén bölcsebb a koránál, az ő albuma meg a legjobb.

A briteknél a grime 2016 után továbbra is újra virul (**Wiley**, **Stormzy**), ám van új fejlemény is: **J Hus** nagyot tarolt a csak nemrég a köztudatba került Afrobeat(s) és a dancehall keverékével, **Loyle Carner** pedig a hagyományosabb hiphopvonalon sikeres. 

25 AJÁNLOTT 2017-ES HIPHOP LP

- # **21 Savage, Offset & Metro Boomin:** *Without Warning*
- # **Big K.R.I.T.:** *4eva Is A Mighty Long Time*
- # **Brockhampton:** *Saturation II*
- # **DJ Quik + Problem:** *Rosecrans*
- # **Future:** *Hndrxx*
- # **G Perico:** *All Blue*
- # **J Hus:** *Common Sense*
- # **J.I.D:** *The Never Story*
- # **JAY-Z:** *4:44*
- # **Kendrick Lamar:** *DAMN.*
- # **Lil B:** *Black Ken*
- # **Lil Yachty:** *Teenage Emotions*
- # **Loyle Carner:** *Yesterday's Gone*
- # **Migos:** *Culture*
- # **MIKE:** *May God Bless Your Hustle*
- # **Milo:** *Who Told You To Think?!!?!?!?!?*
- # **Open Mike Eagle:** *Brick Body Kids Still Daydream*
- # **Princess Nokia:** *1992 Deluxe*
- # **Shabazz Palaces:** *Quazarz: Born On A Gangster Star*
- # **Stormzy:** *Gang Signs and Prayers*
- # **Strange U:** *#LP4080*
- # **Tyler, the Creator:** *Flower Boy*
- # **Vince Staples:** *Big Fish Theory*
- # **Wiley:** *Godfather*
- # **Young Thug:** *Beautiful Thugger Girls*



MAJKA & CURTIS

2018. 03. 17. ARÉNA *live*



broadway.hu
BEMUTATJA

JEGYEK
KAPHATÓK:

JÁSZAI MARI TÉRNÉL – 1136 BP. HOLLÁN ERNŐ U. 10.
TELEFON: +36-1/ 340-40-40, +36-1/ 340-48-83 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H
RÓZSAKERTBEN – 1026 BP. GÁBOR ÁRON U. 74-78.
TEL.: +36-1/ 200-57-98 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-19H, SZOMBAT: 10-17H
DEÁK TÉRNÉL – 1075 BUDAPEST, KÁROLY KRT. 21.
TEL.: +36-1/780-0780 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H



JEGY@BROADWAYJEGYIRODA.HU



KOWALSKY MEG A VEGA

2018.
02.17.
ARÉNA



2017 A MAGYAR ZENÉBEN.

MUTASD MAGAD, MAGYAR!

LÁTSZÓLAG 2017-ET IS AZ ELMÚLT ÉVEK SZÁRNYALÁSA JELLEMEZTE A HAZAI ZENEI SZÍNTEREKEN, ÁM A FELSZÍN ALATT LÁTSZANAK NÉMILEG AGGASZTÓ TÉNYEZŐK IS.

DÖMÖTÖR ENDRE.

A kétezertíz években – döntően 2013-tól – egyre csak szaporodtak a legalább érdekes hazai zenekarok, szólisták, és az elmúlt négy-öt év kreatív tökéfelhalmozása azt is jelenti, hogy egymásra is rétegződtek a figyelemre méltó előadók (nem beszélve arról, hogy a korábbi időszakok máig aktív formációi is a halom részét képezik). Így aztán manapság nincs olyan év, amikor ne lenne elég történes, megjelenés a magyar zenében – látványosan jobb ez az időszak, mint korábban bármikor a 21. században. Ezzel együtt is a 2017-es év csendesebb volt a felszínen, kevesebb volt az átütő lemez és az új irányú mozgolódás. Az elmúlt egy-két évben beállt rend szerint zajlottak az események, sőt, inkább a megszokott rendben keletkezett hiány. Ami szintén nem új keletű, mégis leginkább jellemezte ezt a [z] – eddigi – 11 hónapot, az a külföld felé nyitás, a „kitermelt” nemzetközi piacképes előadók pozicionálása. A jelszó az, hogy mutassuk meg magunkat – és ebben a novemberi Budapest Showcase Hub, azaz a környékbeli, kelet-európai országok zeneipari összefogását segítő kezdeményezés mellett nyilvánvalóan a Hangfoglaló Program HOTS (Hungarian Oncoming Tunes) nevű, magyar zenét exportáló ernyő-programja volt a legaktívabb: jártak magyarok a MIDEM-től az összes többi jelentős európai showcase-fesztiválon át Dél-Koreáig. Az ezen elért eredmények később mutatkozhatnak meg, és persze folytatni kell a magamutogatást, ez még csak a kezdet. Ja, igen, a Cseh Tamás Program idén ősztől Hangfoglaló Program néven fut tovább.

Szóval a beállt rend: a fesztiváltérképen a 2016-ban indult, egyaránt erős és új színeket hozó, 2017-ben is üdítő BuSH, a világzenei Budapest Ritmo, valamint a törtütemes basz-szuszenéket hozó Bass Camp mellett nem jött

elő jelentős új szereplő, és mintha a régiók kissé megtorpantak volna. A VOLT beállt a biztos, középutas sztárokra, a Balaton Sound kapaszkodik az edm-be (attól, hogy a nemzetközi trendek kifulladását sugallnak, itthon ez még évekig mehet sikerrel), a B.my.Lake ráállt a mainstream és underground határára belőtt megbízható elektronikuszenei programra, a tavalyihoz képest 46 ezer nézőt vesztő Sziget pedig az új többségi tulajdonossal és Gerendai Károly hátrébb lépésével átalakulás előtt áll. Az O.Z.O.R.A. körüli adóügyek miatt a világ egyik legnagyobb goafesztiváljának is kérdéses a jövője, a Samsara nevű másik hasonló hazai rendezvényt pedig egy helyi vadásztársaság próbálta ellehetetleníteni, kurtán-furán maradt el az Ubikeklektik is (kisebbségi, de ideillik: az egyik legnépszerűbb metálzenekar, az Apey & The Pea merch-ét Kecskeméten tiltatta le egy képviselő). Arról nem beszélve, hogy idén elmaradtak a jó városi fesztiválok: nem volt Rakéta, Budapest Essentials, Electronic Beats – ez azért érezhető ürt hagyott maga után (úgy is, hogy a Middelmist Red kezdeményezésében volt egy egynapos neopszichedelikus feszt, a Vanishing Point). A Fishing On Orfű jubileumot ünnepelt, a kisebbek közül a Bánkító és a Kolorádó fej-fej mellett próbál karakteressé válni külföldi előadókkal, az Ultrahang megbízhatóan hozta az erős kísérleti zenéket, a derékhad pedig a megszokottat. A koncert- és partifelhozatalra különösebb panasz nem lehet, nyilván lehetne jobb is a kínálat, de annak tükrében, hogy bizonyos bulikon mennyire kevés a néző, érthető a szervezői óvatosság (a koncertek többségét azért a tisztasiker jellemzi).

A hazai független zenekiadás elmúlt évekbeli felfutását koronázta meg a sok új és régi kiadót összeterező őszi első Independent Label

Fair Budapest. Ilyen jellegű sikeres kezdeményezés idén kevesebb volt (bár november végén létrejött a „magyar zene érdekeit képviselő” Music Hungary Szövetség, amelynek hatása nyilván a jövő zenéje), inkább itt is egy hiánylista állítható fel: nem volt Talentométer tehetségkutató, elmaradt a Magyar Klipszemle és megszűnt a Balcony TV hazai adása. A Petőfi Rádió többek szemében hátrányos átalakulása továbbra is rendszeresen előjön magyar előadókkal készült interjúkban. A gyászszrovatban mások mellett Som Lajosról, Aradszky Lászlóról és Kékes Zoltánról kellett megemlékeznünk.

Jó hír még, hogy egyre több az aktuális, nemzetközi színvonalú hiphop és elektronikuszenei producer, élen **Baba Azizza**. Van új, szókimon-dó hiphopreménység a Kikeltető tehetségkutatón feltűnt **Krúbi** személyében, akad végre az itthon mindig mostohán kezelt r&b-ben, modern soulban számos értékes produkció (**Babé Sila**, **The Anahit**, **Window**, **Shaibo** stb.). Volt egy nagyon jó archív punk/hardcore-vinylsorozat (*a Pajtás daloljunk*-széria a Trottelnél). És voltak jó új albumok is, alább harmincas ajánlatunk (egy teljesebb lista a Recorder.hu-n lesz böngészhető, majd január elején).

30 AJÁNLOTT 2017-ES MAGYAR LP

- # **Amber Smith**: *New*
- # **Apey**: *Stranger*
- # **Babé Sila**: *August*
- # **Bajdázó**: *Boldog a hegy*
- # **Blahalouisiana**: *Alagutak, fények, nagymamád jegenyéi*
- # **Dope Calypso**: *Chaka Chaka*
- # **Eyes On U**: *Learn, Feel, Fight*
- # **EZ Basic**: *Sissyfüzz*
- # **Gosheven**: *Leaper*
- # **hiperkarma**: *délibáb*
- # **imanexperiment**: *Hologram*
- # **Jü**: *Summa*
- # **Kristóf Norbert**: *The Last Good Man On Earth*
- # **Lakatos Mónika**: *Romanimo*
- # **Lapos Föld**: *LMI (Alulnézet)*
- # **Ligeti Gyuri**: *Retrun To Alexandria*
- # **Nyolcadikosok**: *Javító*
- # **Óriás**: *Minden villang é*
- # **Papaver Cousins**: *Lack Of Lightness*
- # **Perihelion**: *Örvény*
- # **Péterfy Bori & Love Band**: *Bori X*
- # **Platon Karataev**: *For Her*
- # **Sena**: *Feathers*
- # **Szabó Benedek és a Galaxisok**: *Focipályákon sétálsz át éjszaka*
- # **The Anahit**: *In The Dark*
- # **The Keeymen**: *The Keeymen*
- # **The Somersault Boy**: *Come On Feel The Misery*
- # **Új Bála**: *Maneki Necro & Friends / Negative Kingdom Tapes Volume One*
- # **Unknown Child**: *ID Check At Night*
- # **Window**: *Something Beautiful*



EGY NAP A DALSZERZŐKNEK
ALKOTÁSRÓL, KARRIERRŐL ÉS ÜZLETRŐL
MESTERKURZUSOK | WORKSHOPOK | SZAKMAI ELŐADÁSOK
JEGYVÁSÁRLÁS ÉS PROGRAMOK:
EXPO.DALSZERZO.HU

NICLAS MOLINDER (SE) | DINA MYSTRIS (SE) | COURTNEY HARRELL (USA)
EBONIE SMITH (USA) | KIKI GANZEMÜLLER (D) | DÉS LÁSZLÓ (H) | BRÓDY JÁNOS (H)
SZAKOS KRISZTIÁN (H) | PALLYA BEA (H) | IAMYANK (H) | ANTONIA VAI (H/SE)
BALÁZS ÁDÁM (H) | FALTAY CSABA (H) | ALPÁR BALÁZS (H) | KOZMA KATA (H)
ÉS MÉG SOKAN MÁSON

artisjus

BP/SC
BUDAPEST SONGWRITING CAMP

BMC
Budapest Music Center

dal+szerző

2017

ÖTVEN LEGJOBB ALBUMA A RECORDER SZERINT.

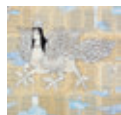
2017 TRENDJEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA UTÁN NEM MARADT MÁS HÁTRA, MINT ELÁRULNI, NEKÜNK MIK VOLTAK A KEDVENC IDEI NAGYLEMEZEINK. A RECORDER SZERZŐINEK EGYÉNI SZAVAZATAIBÓL ÖSSZEÁLLÓ LISTÁN IDÉN AZ ELSŐ KÉT HELYEZETT EMELKEDETT KI (AZ ELSŐ TALÁN OLYAN ÉRTELEMBEN IS, HOGY NEHEZEN ÖSSZEVETHETŐ MÁS ALBUMOKKAL), DE AZ ITT SORAKOZÓ TÖBBI NEGYVENNYOLC ALBUMOT IS MIND TISZTA SZÍVVEL AJÁNLUJUK.

AZ ÖSSZEÁLLÍTÁS A RECORDER SZERZŐINEK, MUNKATÁRSAINAK LISTÁI ALAPJÁN KÉSZÜLT, KÖZREMŰKÖDÖTT:

BICZÓ ANDREA, BLASKÓ ZSÓFIA, CSADA GERGELY, DÖMÖTÖR ENDRE, ELEKES ROLAND, FORRAI KRISZTIÁN, JUDÁK BENCE, KÁLMÁN ATTILA, KOLLÁR BÁLINT, KOMRÓCZKI DIÁNA, LÉKÓ TAMÁS, MIHÁLYI DÁVID, MIKA LÁSZLÓ, NÉMETH RÓBERT, PAWLOWSZKY TAMÁS, RESZEGI LÁSZLÓ, RÓNAI ANDRÁS, SALAMON CSABA, SOÓS CSABA, SZABÓ BENEDEK, SZABÓ SZ. CSABA, SZEPESI DÁNIEL, TÁBORI-SIMON JOSÉ, VARGA ZSÓFIA, VELKEI ZOLTÁN, WEYER BALÁZS.

SOTE

Sacred Horror In Design
Best (Opal Tapes)



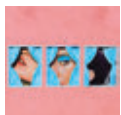
Az iráni Sote tradicionális hangszerekre eresztette rá

algoritmusait, múlt és jövő egyszerre absztrakt és érzelmileg telített ötvözete az eredmény. RA

50

MIDNIGHT SISTER

Music For People In Trouble
(Jagjaguwar / [PIAS])



Juliana Giraffe és Ari Balouzan szürreális Los Angeles-i

„filmzenéje”, a 40-es évek musicaljeitől kezdve a 60-as években át egészen a 70-es évek diszkójáig. SoCs

47

ROBERT PLANT

Carry Fire
(Nonesuch / Warner / Magneoton)



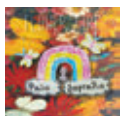
Plantnek nincs vesztenivalója, azt csinál, amit akar. Ez a lemez

finom, mint a *Raising Sand*, és karcos, mint a Led Zep volt. Bónusz: egy szuper csellista. WB

49

PALO SOPRAÑO

Flower Girl
(Spirit Goth Records)



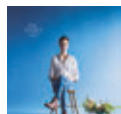
A korai Mac DeMarcóra is emlékeztető fájdalmas és

bolondos dallamok – a mindössze 20 éves oregoni srác LP-je az egyik legjobb surfös lofi idén. ER

46

TIM DARCY

Saturday Night
(Jagjaguwar / [PIAS])



A feléig katartikus indiefolk a Neutral Milk Hotel nyomán, aztán

egy hirtelen balkanyarral avantgárd zajlemez. Meghökkenés az Ought frontemberétől. SzB

48

THE MOONLANDINGZ

Interplanetary Class Classics
(Transgressive / [PIAS])



Punk utáni glamrock és kozmikus pszichedélia egy

virtuális zenekartól, sok szintivel és Yoko Ono mekegésével. Akit ez nem csigáz fel, hallgasson Pa-Dö-Döt! SzSzCs

45

SUSANNE SUNDFØR

A Good Night In The Ghetto
(Bella Union / [PIAS])



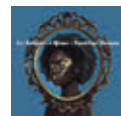
Ez a háromnegyed óra azoknak is megtisztulással és jó adag

nyugtatóval ér majd fel, akik éppen nem is érzik magukat bajban. Jobbá lesz tőle a világ. CsG

44

LES AMAZONES D'AFRIQUE

République Amazone
(Real World / [PIAS])



Afrikai tradíciók és modern, elektronikus megszólalás ritkán ennyire

megkapó együtt. Ha egy igazán jó 2017-es afropoplemezt akarsz hallani, ez legyen az. CsG

40

G PERICO

All Blue
(Priority / Universal)



A DJ Quik ikertestvérenek is beillő helyi hős bemutatja az általa

ismert Los Angeles-i mindennapokat, felelevenítve a legjobb g-funk-hagyományokat. SzD

43

FLEET FOXES

Crack-Up
(Nonesuch / Warner / Magneoton)



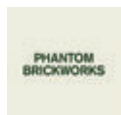
Robin Pecknold[ot] jól összetört[ék], a barokk és

a realizmus után pedig az egyetemen rátalált a szecesszióra, hogy aztán azt is időtlen folkba ültesse. ML

39

BIBIO

Phantom Brickworks
(Warp / Neon Music)



Úgy monumentális, hogy közben észre sem veszed. Ennél jobb

ambientlemez nem csak idén, hanem ebben az évtizedben sem készült. *Selected Hauntology Works*. KA

42

BRAND NEW

Science Fiction
(Procrastinate! Music Traitors)



Nem sokan fogadnának rá, hogy egy öregedő emozenekar 10+

évvél csúcsművei után egy azok fényében is kiváló albumot csinál, a Brand New-nak mégis sikerült. VZS

38

PALLBEARER

Heartless
(Profound Lore)



Nem véletlen lett a Recorder fennállása óta ez az első metállemez,

ami felkerült év végi listánkra. Ha eddig idegenkedtél a műfajtól, most mártózz meg benne! ML

41

ALGIERS

The Underside Of Power
(Matador / Bertus)



Közéletiség és sötét zubogás, soul és noise, végletek és a magával

ragadó egység az, ami beránt minket a már Londonban működő amerikai zenekar világába. NR

37

NÍDIA MINAJ*Nídia É Má, Nídia É Fudida*

(Príncipe)

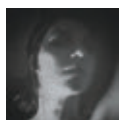


Pezsgő, kiszámíthatatlan ritmusú, fülledt tánczene egy afrofuturista

jövőből. Nehéz megmondani, hogy a heveségét vagy a végén lévő belassulást szeretjük-e jobban. VZ

ALDOUS HARDING*Party*

(4AD / Bertus)



Az elképesztő mennyiségű és jó minőségű 2017-es dalos

lemezek mezőnyéből kiemelkedett ez a csendes erejű, absztrakt, titokzatos új-zélandi csodaalbum. DE

PRIESTS*Nothing Feels Natural*

(Sister Polygon Records)



Idegbeteg, borongós, táncolható és nagyon popos

posztpunk – a dühös szélbalos agitáció rég volt már ilyen szexi, mint a Priests debütlemezen. SzSzCs

RICHARD DAWSON*Peasant*

(Weird World / Bertus)



Bryneich falu lakói a prostitútól a tudósig, a kora középkorban,

egyszerre koridézó, mai és kortalan, szépen induló, de kicsavarodó avantfolk dalokban. RA

BIG THIEF*Capacity*

(Saddle Creek)



A Big Thief első lemezének jó tulajdonságai a *Capacity*-re csak

felelősödtek: egyszerre földöntúli-an tiszta, lecsupaszítottan emberi és esendő. VZS

MICHAEL HEAD AND THE RED ELASTIC BAND*Adiós Señor Pussycat*

(Violette Records)

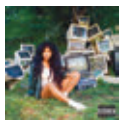


Totál időtlen klasszikus, épp ezért kell is egy kis idő, hogy

a mából bele lehessen helyezkedni, de ha megvan, megvagyunk: örökérvényű barokkfolk. DE

SZA*CTRL*

(Top Dawg / Universal)



A *CTRL* tanulsága, hogy nem csak a Fontos Mondandójú

r&b-lemezeket lehet nagyon szeretni, hanem azokat is, aminek a főhőse pont olyan, mint te vagy én. JB

TRIO DA KALI AND KRONOS QUARTET*Ladilikan*

(World Circuit)



Úgy szeretnék Kronos Quartet lenni, hogy azzal játszhaszak, akivel

csak akarok. Ők most a legjobb fiatal maliakkal akartak. Hawa Diabate hangja fantasztikus. WB

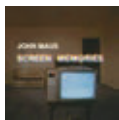
MARYAM SALEH, MAURICE LOUCA & TAMER ABU GHAZALEH*Lekhfa* (Mostakelli)

Két egyiptomi, egy palesztin; a hagyományos és populáris arab

zene, az avantgárd és a költészet kavargó egy fájdalmas, felemelő, kimeríthetetlen albumon. RA

JOHN MAUS*Screen Memories*

(Ribbon Music / Domino / Bertus)

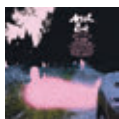


Maus Wikipedia-oldalán van egy kép Adornóról, de perfekt, kicsit

pszichedelikus szintipopszámain konceptuális művészeti háttér nélkül is nagyon lehet szeretni. SzSzCs

ARIEL PINK*Dedicated To Bobby**Jameson*

(Mexican Summer)

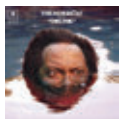


A közel tíz éve csúcsformában lévő Ariel Pink egyszerre tud

poposabb, majd zajosabb lenni, előkapva alkalmanként a korai 2000-es évek dalmaradványait. SzD

THUNDERCAT*Drunk*

(Brainfeeder / Neon Music)



Stephen Bruner sokat kollaborál, harmadik, eddigi legjobb lemezére

is a hiphop krémjét húzta be, hogy egy 23 (!) dalos freejazz- és r&b-albummal szédítsen. BA

CHARLOTTE GAINSBORG*Rest* (Because Music)

Charlotte élete lemezével szülei szintjére ért: kétnyelvű

melanko-elegancia és diszkó-bujaság, gyászkiéneklés és életünnepe – nagy kör, spirális pályán. DE

VISIBLE CLOAKS*Reassemblage*

(Rvng Intl.)



Egyszerre izgalmas és dallamtapadós, csilingelő, glitch-es ambi-

entronica lemez egy olyan párhuzamos dimenzióból, ami szinte olyan, mint a miénk. KA

FATHER JOHN MISTY*Pure Comedy*

(Sub Pop / [PIAS])

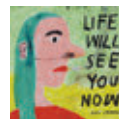


Amikor az ünnepeken három pálinka után össze-vissza

zagyvaságokat filozofáló, amúgy sosem látott nagybácsiról kiderül, hogy igazából korszakos zseni. ML

JENS LEKMAN*Life Will See You Now*

(Secretly Canadian / [PIAS])



Fülbemászó tánczenei harmóniák, valahol

a baleári-afro-disco-soul-funk-pop határán, bármit is jelentsen ez, de az biztos, hogy több mint tökéletes. ER



TÖPZENÉK 2017

FOREST SWORDS

Compassion

(Ninja Tune / Neon Music)



A *Compassion* bátran küzd a jelenre sziklaként

nehezedő Trump-, Brexit- vagy a tömeg[félre]tájékoztató-démó-nokkal. A harc elmossa a kultúrák és nyelvek határait, míg végül csak az emberiség áll szemben a hazugsággal – és ezt a kimenelt már jól ismerjük. *SaCs*

20

ALWAYS

Antisocialites

(Polyvinyl / [PIAS])



Bár nincs új *Archie, Marry Me*, Molly Rankinék másodjára még

kiegyensúlyozottabb, erősebb és imádnivalóbb albumot hoztak össze. Egy magabiztos, csúcson lévő zenekar hibátlan gitárpoplemeze, olyan refrénnel, amiket a jóisten is félrszég éjszakai üvöltözésre teremtett. *SzB*

18

THE WEATHER STATION

The Weather Station

(Outside)



Tamara Lindeman közel tíz éve ad ki lemezeket, de miközben már

három évvel ezelőtti EP-jét és 2015-ös *Loyalty* című albumát is szerette a kritika, ezzel a puha, mívés, mégis lendületes, folkrockos dalokkal teli lemezzel tette fel magát igazán a radarra.

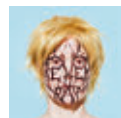
NR

16

FEVER RAY

Plunge

(Rabid / [PIAS])



A Fever Ray (a The Knife-ból Karin Dreijer) második albuma nemcsak

váratlanul jelent meg, de zeneileg is meglepetés: az előzőnél jóval direkter és nyersebb, kemény ritmusokra felhúzott, erősen szexuális/politikai töltetű, valóban lázas hévvel átfűzött *release*.

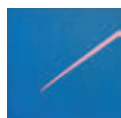
FK

13

KING KRULE

The 00z

(XL Recordings / Bertus)



Egy füstös jazzklub, Lou Reed, John Lurie, Frank Ocean, az

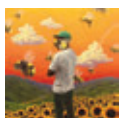
ötvenes évek croonerei, The Clash, David Lynch vagy Jim Jarmusch filmjei – néhány kapcsolódási pont a több tucatnyiból, amiket King Krule lemeze eszünkbe juttat. Ötletes, hatásos és nagyon különleges. *CsCs*

19

TYLER, THE CREATOR

Flower Boy

(Columbia / Sony)



A tékozló fiú megkomolyodott, és öncélú sokkolás helyett

pókok nélküli legegységesebb lemezén unalomról, magányról és nosztalgikus novemberekbe való elvágyódásról beszél őszintén. Kirakta az elakadásjelzőt az életére és belesétál egy napraforgómezőbe. *SaCs*

17

PERFUME GENIUS

No Shape

(Matador / Bertus)



Éteri kamarapop? Vadul hangszerelt artpop? Szintis artrock? Kiénekel

szorongások? Perfume Genius negyedik lemezére mindegyiket magabiztosan hozza és uralja, felszabadultan és merészen, de végig jó stílusérzékkel. Kortárs dalszerzői csúcsmunka.

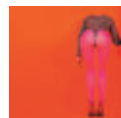
KB

15

ST. VINCENT

MASS EDUCATION

(Loma Vista / Universal)



„I can't turn off what turns me on.” Ez mindent elmond a lemezről,

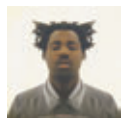
amit nehéz nem szeretni. Táncolós pop, kortárs problémák, színes köntösbe bújtatva. A nyolcvanas évek Bowie-ja imádná, miközben Clark soha nem engedte magához ilyen közel a hallgatót. *RL*

12

SAMPHA

Process

(Young Turks / Bertus)



A SBTBKT maszkjai mögül kibújó Sampha édesanyja

elvesztése után megélt a gyász minden fázisát, a *Process* már az elfogadás folyamata. Lelkének Sierra Leone és London közt félbetört szilánkjai olyan tükkörre forrnak össze, amiből már vissza tud mosolyogni.

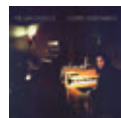
SaCs

14

THE WAR ON DRUGS

A Deeper Understanding

(Atlantic / Warner / Magneoton)



Egyszerre rendezett és élvezetesen szövevényes,

racionalis és végtelenül elszállt az Adam Granduciel gitáros-énekes köré épülő The War On Drugs, ami mostanra végképp túllépett az egyszeri csoda kategóriáján, sőt, komoly lépést tett a mainstream siker felé.

NR

11

/ KING KRULE



/ FEVER RAY

BICEP

Bicep

(Ninja Tune / Neon Music)



Ezt sem láttuk
jönni: a zsáner-
trekkek rágyúró
észak-ír duó

tökéletesen kidolgozott, fojtottan
buja debütalbumán szégyentele-
nül visz bennünket a prog house
és a trance bűn(ös öröm)ébe. Az
év tengerparton napfelkeltére
táncolós-elrévülés lemeze.

FK

10

LAUREL HALO

Dust

(Hyperdub)



Laurel Halo
harmadik albuma
az előzőek
szintézise,

ellenpólusokat – experimentális
és pop, gépi és emberi, naturális
és digitális, autentikus és művi
– összevonzó, szertelenségében
is egybefogott, nem könnyen
megfogható, ámde megkapó
impressziógyűjtemény. FK

9

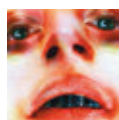


/ ARCA

ARCA

Arca

(XL / Bertus)



A jéghideg jövőből
szóló klubzene
királya váratlanul
líraian énekelni

kezdett, és ettől jobb lett, mint
valaha. Ami Björk volt a kilencve-
nes években, az most Björk
producertársa, Arca – személyes,
törékeny, de néha csontig
hatolóan durva, megrázó és
felforgató LP.

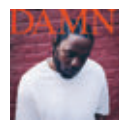
KA

8

KENDRICK LAMAR

DAMN.

(Top Dawg / Universal)



Bűn vagy
gyengeség?
A bibliai
kettőségek között

vergődő DAMN. egyszerűen
komplex, kételkedve hívó, aggódva
magabiztos és visszafelé lejátszva
sem válik az ördög lemezévé.
Kendrick cigit teker a félelméből
és miközben rágyújt, félrehúzza
az Élet bugyiját.

SaCs

7



/ LAUREL HALO

DÜRER KERT 2017.12.29.

FEKETE ZAJ

VÁGTÁZÓ HALOTTKÉMEK
A Semmi Kapuin Dörömbölve

Anima Sound System, Volkova Sisters
Perihelion, Black Nail Cabaret
Chris Imler (GER), Gustave Tiger
The Last Days of Jesus (SK)
Psycho Mutants. Tej, Dereng
Black Bartók, Dyas
I.O.N.

További
információ:
www.facebook.com/feketezaj/

TOPZENÉK 2017

LCD SOUNDSYSTEM

American Dream

(DFA / Columbia / Sony / Hear Hungary)



A visszatérést James Murphy egy bocsánatkéréssel kezdte, pedig semmi oka rá, hiszen ez az az örömmelélésnek ható,

a borítóhoz is remekül simuló, ám légiessége mellett jó adag kor-komorságot is tartalmazó album erőlködés nélkül is az év egyik legerősebbje. *BA*

6



3

LORDE

Melodrama

(Universal)

Abból az analógiából kiindulva, hogy Lorde



elmondása szerint a *Pure Heroine* a tinédzserkorát dicsőítette és örzi örökké, a *Melodrama* hasonló előrelépés, mint a tinikort követő

felnevelés maga: világa katartikusabb, táncolhatóbb, szabadabb és érzékenyebb, mint korábban bármikor. Érettebb és okosabb lett, de megőrizte azt a friss egyediségét is, ami miatt már 2013-ban felfigyelt rá a világ – most pedig a *Melodramával* egyértelművé tette, hogy bármibe is fog ezután, muszáj lesz követni. *VZs*

JLIN

Black Origami

(Planet Mu)



2017 a nők éve volt az elektronikus zenében, még az olyan szigorúan férfiak dominálta zsánerben is, mint

a footwork/juke, ahol a veterán Jana Rush beszédes című debütalbumával (*Pariah*) tört át, a pár éve feltűnt Jlin pedig második albumával újabb szintet lépett. Ő már a 2015-ös bemutatkozó lemezével (*Dark Energy*) bátran saját hangot ütött meg, a *Black Origami* viszont jócskán túllép a műfaj keretein. Perkusszív avantgárd elektronika? Misztikus törzsi jövő-poliritmia? Egy biztos: teljesen egyedülálló. *FK*

5

VINCE STAPLES

Big Fish Theory

(Def Jam / Universal)



Csak az alapok miatt is itt lenne a helye: erős az elektronikus tánczenei hatás, mélytengeri basszusokkal, jég hideg mutáns

szintikkel, húzással és ötletek garmadájával – futurisztikus és hagyományörző. Vince Staples pedig mindezt új szintre emeli. Továbbra is nagymester abban, hogy felkeltse a feszültséget, aztán *ne* oldja fel. Ha azt kérdezi, „hogyan érezhetném magam, ha csak halált látok magam körül”, az *tényleg* kérdés. Így aztán igazán katartikus, amikor megüzeni a kormánynak, hogy kapja be. *RA*

4



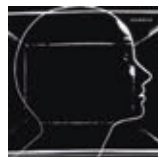
2

SLOWDIVE

Slowdive

(Dead Oceans / [PIAS])

Nagyon kevés zenekarral bánt el annyira méltat-



lanul a kritika, mint a Slowdive-val a maga korában és nagyon kevés zenekar jutott olyan sztratoszférikus magasságba megszűnése után, mint rajongói által ők. Az utólagos

felfedezést egy 22 év csend utáni tökéletes visszatérés koronázta meg. Lehet, hogy 2017-ről mond el sokat, hogy egy kilencvenes évekbeli shoegaze-lemez az év egyik zenei csúcsa, de ez az életművet éterien, letaglózón szintetizáló, ám abból határozottan, egységes hangzással tovább lépő nyugtató anyag egyúttal a legjobb alternatív valóságot is jelentette idén, a káosz közepén. *DE*

7

**MOUNT EERIE***A Crow Looked At Me*

(P.W. Elverum & Sun)

A Microphones egykori frontemberének idei leme-

ze témájából adódóan összevethetetlen az év többi albumával – de hogy így is kiemelkedő, az nem kérdés. Phil Elverum tömondatokban,

sallangok nélkül kibontott intim pillanatokon keresztül adja át a feldolgozhatatlant: a szeretett társ halálát, az általa hagyott ürről való birkózást. Mindezt minimális zenei kísérettel. Karl Ove Knausgård íróhoz hasonlóan úgy juttat el a transzcendentálisba, hogy nem tesz mást, csak dokumentál mindent, a legapróbb részletekig. Mégis,

a hiperszemélyes sorok között összeáll valami univerzális – poplemezen senki sem vallott még ilyen kíméletlen nyíltsággal a humán lét egyik alapélményéről. Ez a Mount Eerie-album néhány dalban többet mond el arról, milyen embernek lenni, mint más egy egész életműben. *KB*



ÚGY TÖRIK ÖSSZE A SZÍVE, MINT NEKEM.

TAYLOR SWIFT.

A COUNTRY-POPBÓL INDULT TAYLOR SWIFT ERRE AZ ÉVTIZEDRE A LEGNAGYOBB POPSZTÁRRÁ FÁZONÍROZTA ÁT MAGÁT. MI A TITKA? ÉS MI CSÚSZOTT FÉLRE AZ ÚJ LEMEZÉVEL?

RÓNAI ANDRÁS.

„Egy évtizeden át majdnem mindenki egyetértett Taylor Swifttel kapcsolatban” – kezdi a Pitchfork az új Taylor Swift-lemeztől szóló kritikáját. Nem is az érdekes, hogy ez igaz-e (attól függ, mi az a „majdnem mindenki”), hanem az, hogy – feltehetőleg tudatosan – visszaköszön benne, amit Lester Bangs rockújságíró-legenda írt zseniális Elvis Presley-nekrológijában: „Soha semmiben nem fogunk többé annyira egyetérteni, mint amennyire Elvisszel kapcsolatban egyetértettünk.” Taylor Swifttel kapcsolatban egészen az új lemezig majdnem akkora volt a kritikai konszenzus, mint a Királlyal kapcsolatban. Persze, vannak a *haterek* – mindig vannak, kellenek –, de ha tőlük eltekintünk (*Shake It Off*), akkor nagy, boldog (majdnem) egyetértést találunk.

Kellő távolságból (Magyarországról) és szkeptikussal szemlélve látszik, hogy ebben fontos szerepet játszott a popoptimizmus győzelme és majd' teljes egyeduralma: az egyre népszerűbb, majd szinte már elérhetetlennek látszó csúcsokra is eljutó Swift tökéletes tárgy arra, hogy a kritikusok megmutassák, hogy egy tinilányok millióit meghódító előadónak is megtalálják nemcsak a jót, hanem azt is, ami elmélyült elemzések tárgya lehet. (Amik jó sok kattintást hozhatnak.) Ráadásul a zeneileg (meg úgy általában) egyre jobban fragmentálódó világban

(amit már a Lester Bangs-nekrológ is diagnosztizált – 1977-ben) jólesik, hogy valakit mindenki szeret, hogy tehát *van olyan*, hogy mindenki.

Az egyetértés tárgya kettős: 1) Taylor Swift nagy szövegíró és fülbemászó dallamokat ír; 2) nagyon ügyesen bánik a rajongóival, miközben perfekcionista üzletasszony. Az legfeljebb mellékesen kerül elő, hogy énekesnőként nem tartozik az igazán jók közé és a zenei előremutatót sem tőle várjuk a mainstream popban. Egy pillanatra 2012-ben merült ez fel, amikor az *I Knew You Were Trouble*-ben előkerült egy dubstepre emlékeztető basszus. Ez akkor

annak jele volt, hogy lám, a dubstep már tényleg *mindenhova* eljutott; de akkor is kicsit nevetséges volt a teljesen felvizezett drop, ma hallgatva pedig szinte érthetetlen, mi volt ebben nagy szám. (Swift amúgy 2006-tól, sokáig kétéves periodicitásban adta ki countrys, countrypopos, majd egyre inkább tisztán poplemezeit – a friss *Reputation*-re kellett egyedül három évet várni és ez a hatodik stúdióalbuma.)

Taylor Swift elsősorban szövegei miatt vált a rajongás tárgyává. A téma is fontos, jellemzően a szerelmi dráma, de ezzel még nem jutottunk közelebb a titokhoz. Úgy szokás jelle-



mezni a szövegeit, hogy egyszerűek, naplószerűek; elhiszük, hogy ez pont olyan, mint mikor egy valódi tini / huszonéves beszélget a valódi érzéseiről – ami, ha kicsit is belegendolunk, ritkán sikerül (jól) a popzenében.

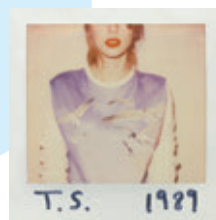
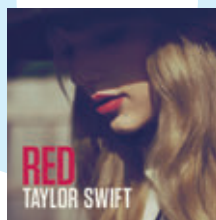
A látszólagos egyszerűség mögött rejlő mesterségbeli fogásokat gyakran úgy elemzik, hogy egy magyarnak óhatatlanul az jut eszébe, ahogy Petőfi Sándor „egyszerű” verseiről szokás kideríteni, hogy valójában „összetettek”. Legtöbbször azt emelik ki, ahogy Swift egy sorban, alig néhány szóval teljes szituációkat, történeteket képes megidézni.

„Midnight, you come and pick me up, no headlights” (Style) – szóval egy titkolt viszonyról van szó, de nem azt mondja, hogy „titkolnunk kell a viszonyunkat”, hanem azt, hogy „Éjfélkor jössz értem, lekapcsolt fény-szóróval”. Mennyivel hatásosabb, életesebb így, és még belső rím is van. „You made a rebel of a careless man’s careful daughter” (Mine) – egyetlen sorban három időszik, egy teljes sztori: hanyag apa – elővigyázatos lánya – aki aztán lázadó lett (mert a szerelme átölelte).

Swift a country-ből indult, ami sokkal inkább történetmesélésre épül, mint a legtöbb popműfaj. Ám a fontos az, hogy mennyi a specifikus részlet a történetben. Taylor Swift szembemegy azzal a bevett gyakorlattal, hogy nem szabad túl sok konkrétumot belerakni a dalszövegbe, mert ezek csak akadályozzák azt, hogy a hallgató beleérezze magát – írja egy elemzés, aminek a kifutása az, hogy Swift a legjobb, na jó, a hatvan alatti kategóriában. (Pedig a szerző nem egy hamvas poptimista: azt írja, olyan érzésekkel várja az énekesnő lemezeit, mint amikor Bob Dylan vagy Bruce Springsteen új albumát kiszállították a boltokba anno).

Másképp az is fontos, hogy mik azok a részletek, amik nem kerülnek be. A Stereogum felhívja a figyelmet arra, hogy a 22 éves énekesnő által írt 22 című szám (a 2012-es, sorban negyedik, már electropoppal is kacérkodó Red lemezen) arról szól, hogy „úgy érzem magam, mintha 22 éves lennék”, ami hát elég furá – viszont így egy 12 éves és egy 47 éves is bele tudja érezni magát, hiszen mindkét perspektívából romantikus dolognak látszik a 22 évesesség. Taylor Swift kirakta a Tumblrrre a füzetlapot a szöveg eredeti változatával; látszik, hogy lett volna egy sor arról, hogy a lírai én tényleg 22, de ez a végső verzióból áruklódó módon kikerült.

Összefügg ezzel az a milliószor kitárgyalt kérdés, hogy kik is a dalokban szereplő férfiak.



Swift hangsúlyozza, hogy nem, direkt nem mondja meg – ugyanakkor ott van a *Dear John*, ami nyilván John Mayerről szól (szórakoztató elemzés olvasható róla a Paris Review-ban, miszerint Swift „passzív-agresszív bosszúdalai megvalósítják minden író álmát”: jól leírni-kimondani azt, amit akkor nem tudtunk), a *Style*, ami nyilván Harry Stylesről szól; a cd-k kísérfüzetében elhelyezett rejtvények (a véletlenszerűnek tűnő nagybetűk összeolvasva: jelek!) stb. stb.

Itt a specifikusság és az általánosság ravasz összjátéka figyelhető meg. Swift jól tudja, hogy a celebvilág alapelveiben, miszerint „a sztár is ember”, mindkettő fontos. Ő is ember, úgy törik össze a szíve, mint nekem (beleérzés) – ő sztár, akinek nem más, mint Harry Styles töri össze a szívét (bepillantás egy elérhetetlen világba).

Ez átvezet a másik, szintén nagyon sokat tárgyalt témához: Taylor Swift, akiről a rajongók azt gondolhatják, hogy ő a legjobb barátjuk, és nyitott könyv az élete – Taylor Swift, a mindent mikromenedzselő perfekcionista üzletasszony. E témában van a Voxon egy átfogó cikk, *Taylor Swift reputációjának egyesített elmélete*. (Poptimizmus ide vagy oda, néha rémisztő, milyen szellemi energiákat ölnek ezekbe.) A tézis az, hogy bár autentikusság és kontrollálás látszólag ellentétben áll egymással, csak e kettő együtt adja ki azt, ami Taylor Swift vonzereje.

Arról, hogy a rajongókkal milyen a kapcsolata, innen talán kevesebb látszik. Nemcsak őszinte (vagy „őszinte”) Tumblr-posztja és a koncertek előtti meet-and-greet találkozóik számítanak, hanem az is, hogy a legnagyobb rajongókat meghívja a házába, hogy megjelenés előtt együtt hallgassák meg az új lemezt; vagy felkutatja és köszönti azokat, akik az utcán táboroznak, hátha megpillanthatják.

A tervezésről ezt mondta a GQ-nak: „gyerekkoromban minden nap néztem a Behind The Musicot, és sokat gondolkodtam, mitől romlottak el a dolgok jól menő zenekaroknál. Arra jöttem rá, hogy amikor elvesztették a képességüket az önreflexióra, akkor indultak meg lefelé.”. Az, hogy „számító”, csak egy pejoratív elnevezés arra, hogy „igen, előre végig szoktam gondolni a dolgokat”.

A Vox szerint a kulcs az, hogy azt a bizonyos reputációt, ami új lemezének a címét adta, gondosan figyelemmel követi – és úgy alkotja magát újra, hogy azzal csattanós választ ad a kritizálóknak. „A kontrollmániás Swift megfigyeli, hogy a közvélemény milyennek akarja őt látni, aztán jön a 'legjobb barátom Swift', és megvalósítja ezt.”

Ez csúszott félre tavaly, amikor azt mondta, hogy a neki beszélő Kanye West-számhoz (*Famous*) nem adott engedélyt, ám Kim Kardashian kirakta a telefonbeszélgetés felvételét, amiből kiderült, hogy igen. Úgy tűnt, hogy akik „hazug kígyónak” bélyegzik Swiftet, azoknak van erre alapjuk.

A *Reputation* ezzel együtt 1,2 milliónál több példányban kelt el Amerikában a novemberi megjelenése utáni első héten, ami a nyolcadik legjobb debütálás a zeneipar történetében. Csattanós válasz azoknak, akik a *Look What You Made Me Do* felvezető single után el-siratták az egykori konszenzust? Inkább az elkötelezett rajongótábor nagyságának bizonyítéka. Azonban a slágerlistákon a single-ök kifejezetten vacakul teljesítettek. Swift túl sok régebbi azonosulási pontot hagyott el, ám nem hozott helyettük elegendő újat. Ráadásul, mint a Ringer írja, polírozott EDM-popja egyáltalán nem vesz tudomást a környezetről, amibe érkezett: hogy a hip-hop átvette az uralmat.

✶



SZINTETIZÁTORZENE-SZTORI.

SZIN(TI)OPSZIS.

IDÉN JOHN CARPENTER A LEGMARADANDÓBB FŐCÍMZENÉIT ÖSSZEGYŰJTŐ ANTOLÓGIÁVAL, A TANGERINE DREAM PEDIG EGY BUDAPESTI KONCERTTEL BIZONYÍTOTTA, HOGY A KLASSZIKUS SZINTETIZÁTORALAPÚ ZENÉKEN NEM FOG AZ IDŐ. FŐLEG AKKOR, HA AZ ELMŰLT ÉVEK ÉP-PEN A NAGY ELŐDÖK ÖRÖKSÉGÉNEK ÚJRAAKTUALIZÁLÁSÁRÓL SZÓLTAK: A DAFT PUNK GIORGIO MORODER ELŐTT TISZTELGETT, A *Stranger Things*-INTRÓT JEGYZŐ SURVIVE DEBÜTÁLÁSA VANGELIS ÉS EDGAR FROESE HATÁSAIT VISSZHANGOZTA, A PERTURBATOR VEZETTE SYNTHWAVE-SZÍNTÉR PEDIG – TÖBBEK KÖZT – DARIO ARGENTO FILMZENÉIBŐL NŐTT KI. ITT AZ IDŐ HÁT, HOGY VÉGIGARPEGGIÓZZUNK A KATEGÓRIA TÖRTÉNETÉN, 1969-TŐL NAPJAINKIG.

KOLLÁR BÁLINT.

MODULÁRIS SZINTIK

A szintetizátorok közül először a moduláris változatok terjedtek el. A jelző itt azt jelenti, hogy minden egyes hangvariálót részegység – az oszcillátor, a filter és a többi – egy külön

egység, modul volt, amit kábelekkel kellett összekötni. Méretük, valamint horribilis árak miatt azonban ekkoriban még alig néhány zenekar kísérletezett ezekkel: az Abbey Road-érás Beatles mellett például az Emerson, Lake & Palmer. Alighanem az ő 1970-es debütálásuk *Lucky Man* című szerzeményében hallható az első szintiszóló.

INTEGRÁLT SZINTIK

1969-ben az EMS cég előállt a **VCS3**-mal, Bob Moog pedig megalkotta a **Minimoog** prototípusát. Előbbi mellett szólt apróbb mérete, olcsósága és a tény is, hogy nem kellett a részek összekapcsolásával bajlódni, gombokkal és kapcsolókkal lehetett vezérelni az egészet – amelyek ellenállása viszont folyamatosan változott, így kvázi lehetetlen volt kétszer egymás után ugyanolyan hangot kicsalni belőlük. Kiszámíthatatlansága, valamint a tény, hogy joystickkel is lehetett játszani rajta (lásd John Paul Jonest) viszont hamar

népszerűvé tette a korszak rockzenekarai között – a Hawkwind például dalt is nevezett el róla: *Silver Machine*.

„HALLOTTAM A JÖVŐ HANGJÁT!”

A forradalmat azonban az 1971-ben piacra került Minimoog indította el: a kolosszális hangú, de elképesztően nagy méretű moduláris Moogok hangját ötvözte sikeresen az előre kábelezett modulokkal, megalkotva az első teljesen integrált változatot. Szűrője máig etalonnak számít, megszámlálhatatlanul sok klasszikus album nem jöhetett volna létre nélküle a Kraftwerk *Autobahn*-jától Brian Eno *Another Green World*-jéig, de még Giorgio Moroder is Moogokat használt, amikor összerakta a popzenét örökre megváltoztató *I Feel Love*-ot. Utóbbi Bowie-nak maga Brain One, azaz Eno mutatta, azzal a felkiáltással, hogy hallotta a jövő hangját, ami „évtizedekig meg fogja határozni a klubzene megszólalását”. Emellett a Michael Jackson-féle *Thriller* alapját



is két egyszerre szóló D modell adja – és akkor Sun Ráról, a Nine Inch Nailsről vagy Gary Numanról még nem is szoltunk, az ő kreativitásuknak szintén hatalmas lökést adott minden elektronikus billentyűs hangszer előképe.

DETROIT, TOKIÓ, LOS ANGELES

A sikerek hatására egyre több gyártó állt elő saját hordozható és felhasználóbarát verziójával, melyek közül az **ARP 2600**-as puritánabb változata, az **Odyssey** futott be nagy karriert. Az Ultravox első frontembere, John Foxx a kedvenc szintetizátorának nevezte, de az ABBA több slágere is hozzá köthető: sajátosan rezonáló-pengő hangjai sokáig meghatározták az electropop- és szintipop-dalok hangképét. Emellett Richard Davis és Juan Atkins duója, a Cybotron is a gyártó gépein rakta le a detroiti hangzás alapjait. Az 1981-es *Alleys Of Your Mind* proto-technójához mindössze egy **ARP Axce**-ra és egy szekvenszerre volt szükségük, az Odysseyn komponált *Cosmic Raintance* meg már Afrika Bambaataa előtt ötvözte a feketék tánczenéjét a fehér európaiak (főleg a Kraftwerk) elektronikus kísérletezéseivel.

POLIFONIKUS SZINTIK

Eközben, 1976-ban Japán is megvetette lábát a piacon. Az első valódi poliszintetizátorok egyike, a **Yamaha CS-80** ugyan a vetélytársa-ihoz (Prophet V, Polymoog) képest nehéz volt, drága és nem épp könnyen kezelhető, cserébe viszont olyan hangokat lehetett kicsalni belőle, mint semelyik más akkori eszközből: Vangelis például alig változtatott a gyári beállításokon, úgy játszotta fel a *Tűzszekerek* főcímdalát, illetve a *Szárnycs fejvadász* filmzene legnagyszerűbb részét. [Pár éve forgalomba került egy „replikáns” is a modellből, Deckard's Dream



/ VANGELIS



néven.) Ennél is fontosabb azonban, hogy hallhatjuk a Toto *Africájában*, minden idők egyik legnépszerűbb számában.

A CS-80 után két évvel később debütált **Prophet 5**-nek is volt két ütőkártyája: a patch memóriája miatt nem kellett külön lejegyezni a hangokat, elég volt elmenteni őket, valamint – részben a Poly Mod szekciónak köszönhetően – olyan idegborzoló analóg textúrákat lehetett kihozni belőle, amik tökéletesen illettek a nyolcvanas évek sci-fi és horrorfilmjeibe. Csak pár cím: *Creepshow*, *Rémálom az Elm utcájában*, *Menekülés New Yorkból*, *Halloween 2*. Ugyanakkor a Prelude Recordshoz köthető boogie funk hangzás kialakításában is vitális szerepe volt, ami nélkül talán Dam-Funk sem lenne ma az, aki.

MINDENKINEK SZÜKSÉGE VAN EGY 303-ASRA

Manapság már furcsa belegondolni, de az elektronikus zene egyik legmeghatározóbb szintetizátorát, a **Roland TB-303**-at eredetileg egyfajta basszusgitár-pótléknak szánták. [Erre utal a TB, azaz transistor bass előtag is.] A belőle kinyerhető basszushang azonban abszolút nem hasonlított a húros hangszerére, ráadásul kezelése is meglehetősen kényelmetlen volt, így rövid úton az ócskapiacok állandó szereplője lett. Viszont olcsósága, valamint a tény, hogy egyszerűen lehetett vele masszív basszusokat programozni, kapóra jött a tánczenei producereknek. Például DJ Pierre-nek, aki egy detroiti zálogházban vette a sajátját, mindössze negyven dollárért, hogy aztán Jasper G-vel összerakják Phuture név alatt az acid house-örületet elindító *Acid Trackst*. [Kedvetben az acid nem a drogra, hanem azokra a hangokra vonatkozott, amiket a 303 akkor adott ki, amikor a rezonancia és burkológörbe-moduláció paramétereit a maximumig tölték.] A többi, mint mondani szokás, történelem:

a 808 State-től A Guy Called Geraldig, Richie Hawtin Plastikman-alteregójától Fatboy Slimig mindenkinek szüksége volt egy 303-ra (utóbbi bigbeat-hős az *Everybody Needs A 303* című kislemezzel indította karrierjét).

Még ugyanebben az évben kijött az **SH-101** nevű Roland-modell is, ami valahol a TB-303 és a Juno basszushangjai között szólt meg. Bár olyan nyakbaakasztható keytarként marketingelték, amire minden szintipopegyüttesnek szüksége van, a **Yamaha DX7**-tel szemben esélye sem volt. A történelem viszont megismételte magát: olcsósága, valamint sokoldalúsága (nagyjából mindent tudott ahhoz, hogy lényegében a semmiből felépíts rajta egy techno/house-himnusz) miatt a tánczenei producerek körében nagyon elterjedt. Juan Atkins szerint egyike volt azoknak a gépeknek, amiket Aphex Twintől Robert Hoodig lényegében mindenki használt, de a Boards Of Canada debütlemeze is másként hangzana nélküle.

FRÖCCSÖNTÖTT HANGZÁSOK

Míg az illegális rave-eket a Roland modelljei [a már említettek mellett még az Alpha Juno], addig a slágerlistákat a Yamaha DX7 uralta. A DX7 lényegében a szintetizátorok blockbustere, a forradalmi FM szintézisújításával létrejövő „FM hang”, valamint két másik technológia, a digitális szintézis és a MIDI bevezetésével az egyik megkerülhetetlen gép. Jellegzetes „műanyag”-hangása máig felismerhető [*Take On Me! Relax! Out Of Touch!*] és bár az utókor elbánt vele, fontossága elvitathatatlan. Hasonló mondható el a kilencvenes éveket uraló **Korg M1**-ről, ami ugyan technológia terén nem mutatott sok újat, viszont sokat elárult róla, hogy ekkoriban kezdtek a hangszerre, mint „munkaállomás”-ra tekinteni. Az 1988-as modell ugyanis lényegében mindent tudott a hangmintázástól a szintetizálásig, ráadásul



/ PERTURBATOR

több életre elegendő effekttel volt „kibélelve”. Míg az előre beprogramozott „SlapBass” a *Seinfeld* főcímdalában, az „Organ” és a „Piano” hangzások a korszak house/rave klasszikusaiban (Jaydee: *Plastic Dreams*) és a bimbozó eurodance-ben (lásd: Corona: *Rhythm Of The Night*, Cappella: *I Need Your Love*) éltek tovább.

NEONBAN ÁLMODNI, ÉLNI ÉS ÖLNI: A SYNTH REVIVAL

Bár a kilencvenes évek után menetrendszerűen következett egy visszatérés az analóg szintetizátorokhoz – a mozgalom élén olyanokkal, mint Aphex Twin –, a professzionális hangkártyák és a már egy gigaherzes órajelű

processzorokkal ellátott számítógépek elterjedése szép lassan mégis a háttérbe szorították őket. A kétezertizedes években azonban valami mégis elindult: Nicolas Winding Refn modern filmklasszikusa, a *Drive* visszahozta a közutadatba a nyolcvanas évek diszkóját és szintetizátoros zenéit és mellesleg elsődleges inspirációja volt a Dennaton Games ultraerőszakos shooterének, a *Hotline Miaminak*. A játék az IGN és a Rock, Paper, Shotgun kritikusainál is az év egyik legjobb kritikákat kapott alkotása lett, ám ennél is fontosabb, hogy rajongók százaival ismertette meg Perturbator nevét. James Kent döngölő, sötét EBM-ből, giallo filmzenékből, sci-fi hangmintákból, analóg szintetizátorokból felépített árkad játékbarlangja pedig éppúgy csalogató volt a már a dubstepen és trafen szocializálódott fiataloknak, mint azoknak, akiknek a fiatalságát a pixeles konzoljátékok és a súlyos indusztriál töltötte ki.

Eközben megjelent a *Random Access Memories*, a Daft Punk luxuspopalbuma, rajta egy Giorgio Moroder előtt tisztelgő számmal (amiben ő maga meséli el saját karrierjét) és rengeteg olyan nyilatkozattal, hogy mindent analóg eszközökön vettek fel, mert „a mai elektronikus zenében már nincs semmi, nincs ott az alkotó névjegye a számokon”. Ismét a retró lett az új divat, a három évtizeddel ezelőtti tárgykultúra fetiszizációja pedig tökéletesen ösztöcsengett azzal, hogy a Korg bejelentette: újraalkotják egyik legendás analóg modelljüket, az MS20-at. A két szál aztán a *Stranger Things* tévésorozatban találkozott: míg a Duffer-testvérek rendezése csúcsra járatta az 80s hommage-t, a zenéért felelős Kyle Dixon és Michael Stein (akik Mark Donicával kiegészülve a SURVIVE trióját alkotják) főleg analóg szintetizátorokon komponált zenei aláfestése nézők ezreinek figyelmét irányította rá a Tangerine Dream vagy John Carpenter örökségére.

Egyértelmű tehát, hogy a szintetizátoros zene sokadik aranykorát éli, amiben egyszerre vannak jelen a bevezetőben már említett ikonok és a munkásságukat újraértelmező, azon felnövő fiatalok. Ráadásul zajlik a nyolcvanas évek szintetikus poprockjának, a heartland rocknak is egy kisebb revivalje (olyan előadók, mint a The War On Drugs vagy Phosphorescent), miközben az LCD Soundsystem is karrierje leginkább szintiközpontú lemezével állt elő. Olyan forradalmi hangszer, mint a fentebb említettek, valószínűleg már nem készül – de ahogy a cikkből is kitűnik, ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a bennük rejlő lehetőségeket teljesen kiaknáztuk már.



10 ESSZENCIÁLIS MODERN SZINTISZÁM

Oneohtrix Point Never: *Betrayed In The Octagon* (2007)

Mintha Isten könnyei pixeles hibaüzenetekké transzformálnának egy disztópikus jövőben.

MGMT: *Electric Feel* (2007)

Tíz év után is lenyűgöző az a könnyedség, ahogy két tinédzser fogja a hetvenes évek műanyag soulját és a nyolcvanas évek elektrofunkját, aztán olyan slágert gyúr belőle, hogy még Prince is elsárgulna tőle.

Cut Copy: *Lights And Music* (2008)

Tökéletes amalgámja a nyolcvanas évek szintipopjának, a hetvenes évek flitteres diszkójának és a hatvanas évek pszichédéliájának, hibátlan [aréna]sláger.

Zombi: *Sapphire* (2009)

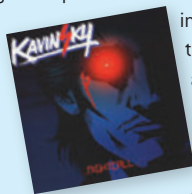
Mintha a Venom 18 hangmintázna Morodert, Goblin és Vangelist ugyanabban a számban: epikus-instrumentális progrock, amelyben ott lüktet az italo disco és a gialló szónikus öröksége is.

Dam-Funk: *10 West* (2009)

Dobgép, szintetizátor, boogiefunk, görkorkcsolya, 80s. Többet kár mondani, ezt átérezni kell.

Kavinsky: *Nightcall* (2010)

Ha a *Human After All* korabeli Daft Punk Argento valamelyik giallójában ébredne, az valahogy így hangzana. A *Drive*-vel együtt ez indította el azt a retrólázát, amely szélesre tárta a kaput az 80s revival, valamint a synthwave számára.



Broken Cups: *Slaves* (2012)

A sosemvolt hazai szintipunk-szintér programadója: szirénázó szintetizátorok, megszállott ének-kiabálás, hipnotikusan tekeredő rifek, stroboszkóp, füstgép, beton.

Perturbator: *Assault* (2016)

Ahogy Bd-209 megfogalmazta: epikus dallamháború emberek és robotok között, minden synthwave-parti kötelező eleme.

LCD Soundsystem: *tonite* (2017)

Úgy látszik, James Murphy akkor van igazán elemében, amikor a legmorózusabb: a fanyar szöveg ellenére klasszikus DFA Records-os szintis dancepunk, szinte kiált a táncparkettért.

The War On Drugs: *Thinking Of A Place* (2017)

Csak egy olyan – egyszerre anakronisztikus és vizionárius – figura, mint Adam Granduciel képes arra, hogy 2017-ben összehozzon egy olyan szintinehez heartland rock-lemezt, ami több mint *Born In The U.S.A.*-parafrázis.

mono[®]

MONO M80 CYMBAL CASE

MÁR 24 INCH-ES MÉRETBEN IS!



CYMBAL 24

#GOPLAY

MONOCREATORS.HU

MEGVANNAK A POLICE REBEL YELL ZENEI TEHETSÉGTKUTATÓ GYŐZTESEI!

(X) LEZÁRULT A POLICE REBEL YELL ZENEI TEHETSÉGTKUTATÓ: A PAPP SZABIBÓL (SUPERNEM), ANGA-KIS MIKIBŐL (USEME) ÉS FRANKÓ RONI ZENEI ÚJSÁGÍRÓBÓL ÁLLÓ SZAKMAI ZSÚRI A JACKIE'S GUNT VÁLASZTOTTA VÉGSŐ GYŐZTESNEK, MÍG A HALLGATÓSÁG AZ EMMA UNDRRESSED ZENEKARNAK ÍTÉLTE ODA A KÖZÖNSÉGDÍJAS CÍMET. A JACKIE'S GUN GITÁROSA, FODOR KRISZTIÁN MUTATJA BE A ZENEKART.

Mióta létezik és kikből áll a zenekar?

2013 nyarán Hegyi Ádám gitáros barátommal alapítottuk a bandát, ami tulajdonképpen első körben csak egy akusztikus duó volt. Ádámmal középiskolából ismerjük egymást és egy-két zenekarban már megfordultunk, aztán valahogy sosem jött össze a dolog. Majd úgy döntöttünk, hogy akkor ketten csináljunk valamit akusztikusan. De mivel mind a ketten odavagyunk a rockzenéért, ezért nem tudtuk magunkat teljesen mértékben kiélni. Akkor jött a következő lépés: „csináljunk megint egy zenekart.” Rá egy évre találtuk meg Péterdi Andrást, aki az énekes posztot tölti be, majd nem sokkal később kiegészültünk Milei Bálint dobossal és Imrei Ariel basszusgitárossal.

Honnan a név?

Nem akartunk Ádámmal túl sokat variálni a zenekar névén. Ez volt a címe az első dalnak, amit ezen az új projekten belül írtunk, így hát erre esett a választás. Igaz, ma már ezt a dalt nem játszunk, de ettől függetlenül az az időszak egy kedves emlék számunkra a mai napig is.

Milyen zenét játszatok?

Egyértelműen rockzenét. Amilyen stílusirányzatok nagy hatással vannak ránk, az a grunge,

a punk, és talán egy kis metál. Néha megfektös progresszív elemeket teszünk a dalainkba, de persze szeretünk egy az egyben zúzós részekkel teli dalokat is írni.

Milyen céljaitok vannak a közeljövőre nézve?

Sok mindent tervezünk a következő évre. Elég sok dal íródott az első lemezünk felvétele utáni időszakban, így szeretnénk néhány új dalt és videoklipet felvenni és kiadni. Persze szeretnénk sokat koncertezni is különböző király zenekarokkal, illetve lassan jön a nyár, szóval szeretnénk megpályázni néhány hazai fesztivált, hogy minél több helyen megmutathassuk magunkat.

Melyik földjait választjátok, nagylemezt vagy videoklipet fogtok felvenni profi körülmények között?

Egyelőre ez még kérdéses számunkra is, mert valójában nem számítottunk arra, hogy ez össze fog jönni, úgyhogy még csak játszunk a gondolattal, hogy melyikkel járnánk jobban.

Mire számíthat a közönség a december 9-ei Robot-koncerten a Jackie's Guntól?

Hát mindenképpen zúzó rockra számíthatnak. Ha valaki meghallgatja CELL című első lemezünket, akkor nem nagyon talál rajta lassú

hangvételű dalt. Emellett persze néhány új dalt is el fogunk játszani. Igyekezzünk minél energikusabb koncertet adni!

Mikor és hol találkozhat veletek a publikum a díjátadót követően?

A díjátadó utáni következő koncertünk 2018. január 18-án a Mika Tivadarban lesz az Alone in the Moon vendégeként. Jó kis buli lesz, szóval mindenkit nagyon várunk! ✖



A tehetségkutató győztesét és harmadik helyezettjét, valamint a közönségdíjas zenekart a Rebel Yell díjátadóján élőben is megnézheti és meghallgathatja mindenki december 9-én a Robotban.

A részleteket keresd a Facebookon!

LAUNCHING GAGARIN



Records & Management

Hello 2018!

Jurij

Ellátóház
december 27.

JURIJ

JVE

**Jónás Vera Experiment
+ MA•ZE Show**

A38 Hajó
december 26.

colorStar

Gödör
december 29.



Elefánt

A38 Hajó
december 30.

nKa

IZRAEL ZENÉJE MA.

MODERN BERENDEZKEDÉSŰ SOKSZÍNŰSÉG.

MAGYARORSZÁGON – ÉS A VILÁG NAGY RÉSZÉN – HA IZRAELI ZENE KERÜL SZÓBA, SZINTE AUTOMATIKUSAN A KLEZMER A LEGFŐBB REFERENCIA. PEDIG NEM IS TÉVEDHETNÉNK NAGYOBBAT, HA A MAI IZRAELI SZCÉNÁRÓL VAN SZÓ.

WEYER BALÁZS.

KLEZMER

A klezmer elsősorban a jiddis nyelvű kelet-európai – besszarábiai (moldáv), bukovinai, román, ukrán, orosz, lengyel, litván – zsidóság zenéje volt. Szekuláris, közösségi eseményeken, legfőképp esküvőkön játszották a *kapelye-k*, ahogy a klezmerzenekarokat nevezték. A stílus összetevői sokfelől érkeztek, de a legnagyobb hatással a besszarábiai és bukovinai román zene volt rá. A hangszerpark az évszázadok során változott, a legfontosabb ezek közül az volt, amikor a hegedű, cimbalom,

brácsa (illetve egy magyarul zsidó hegedűnek nevezett egyenes hidas háromhúros kontra), cselló vagy nagybőgő mellé – illetve helyenként a hegedű mint szólóhangszer helyett – a 19. század második felében bekerült a klarinét, ami meghatározó lett a ma ismert klezmerhangzásban.

A klezmer a hagyományos népzenei gyakorlat szerint elsősorban családon belüli tanítással örökítődött tovább, de a zsidóság hányattatott sorsának következtében (úgyis mint tömeges

áttelepítések, vándorlások, pogromok, népi irtások) ez a láncolat többször megszakadt és a tradicionális klezmerrepertoár egy része örökre eltűnt. Néhány hagyományos klezmerdinasztiából származó zenész – mint az Argentinában született, de az ötvenes években Izraelbe költözött **Giora Feidman** – ugyan továbbra is magas színvonalon játszott klezmert, de a műfaj újkori népszerűsége a hetvenes évektől, egyesült államokbeli újjáéledésétől számítható. Később, a világzene megjelenésekor a New York-i **Klezmatiks** az első nagy sztárok egyike lett és nyomukban ma a világ számos pontján működnek klezmerzenekarok Dániától Kanadáig – ám Izraelben manapság éppenséggel nincs különösebb divatja a műfajnak.

MAI IZRAELI KULTÚRA

Az idei izraeli jazz- és világzenei showcase programjában egyetlen klezmerzenekar sem volt és a nevezők között is mindössze egy, az egyébként elég jó **Gute Gute**, de végül ők sem jutottak be a programba. A fesztiválon és azon kívül szerzett benyomásaim alapján mindez nem csak a zenei divatok változását jelzi, hanem azt is, hogy a mai izraeli generációk szemlélete lényegesen eltér az államalapítás



utáni, az első betelepülők által magukkal hozott, dominánsan kelet-európai kulturális meghatározottságtól. A mai izraeli kultúra és életszemlélet sokkal inkább egy modern közel-keleti országról és kultúráról szól, amelyben a startup-kultúra, a menő, nemzetközileg is sikeres tévésorozatok, a cutting edge technológia mellett a zenei hatások sokkal inkább közel-keletiek és észak-afrikaiak, mint kelet-európaiak.

Ez a változás nagyrészt annak is az eredménye, hogy az újabb kori bevándorlás forrása inkább a jemenita zsidóság, Etiópia vagy éppen Marokkó: ez a három terület az, amelynek hatása meghatározó az utóbbi évtizedek izraeli zenéjében. De mindez nem csak a zenére igaz: úgy klezmerért, úgy jiddis szavakért és sóletszagért is Jeruzsálem ortodox negyedeibe kell ma már menni. Egyébként pedig a tel-avivi fiatal generációk szlengjében is egyre több az arab szó, a gasztronómiában – akár fast food, akár fine dining – szintén a Közel-Keleté a hype.

ETIÓPIAI ZSIDÓK POPJA

Az idei izraeli világzenei showcase legnagyobb felfedezettje számomra **Gili Yalo** volt: az etióp, többnyire amhara nyelven is éneklő Yalo Mulatu Astatke szofisztikáltságát elegyíti James Brown énekstílusával és mozgásával. Első lemeze csak néhány hete jelent meg, de biztos vagyok benne, hogy a következő évek egyik legnagyobb robbantó világzenei sztárja lesz. Szintén etióp popot játszik **Aveva** is, ahogy az utóbbi évek egyik legsikeresebb izraeli zenésze, **Esther Rada** is. Izraelbe 120 ezren vándoroltak be Etiópiából, meglehetősen későn, többségük a kilencvenes években, aminek az egyik oka az volt, hogy a hetvenes évekig Izrael el sem ismerte zsidónak az etiópai zsidókat (akik Beta Israel néven ismertek). Az etióp pop aranykora épp akkoriban, a katonai junta színrelépésével, 1975-ben ért véget, amikor megnyílt az út az izraeli bevándorlás előtt, így az izraeli zene etióp vonulatában egyértelműen érezhető ennek az aranykornak – a már említett Mulatu Astatke mellett Mahmoud Ahmed vagy Alemagehu Eshete – hatása.

JEMENITA POP ÉS GHARNATI

A másik fontos hatás a jemenita zsidóké, akik közül ma már szinte senki sem maradt Jemenben, viszont több mint 400 ezren élnek Izraelben. A jemenita zenei hagyományok **Ofra Haza** révén hamarabb és nagy erővel váltak ismertté, mint az etiópok. A mai Izrael világzenei sztárjai közül ide tartozik a három jemenita nővér alkotta **A-Wa** vagy a mostani izraeli showcase-en is fellépő **Gulaza**.



A marokkói hagyomány legnagyobb legendája az Izraelben csak a halála után felfedezett **Zohra al Fassiya**, aki már közel a hatvanhoz emigrált Marokkóból Izraelbe. Marokkóban szupersztár volt, Izraelben (a marokkói diaszpórán kívül) nem is ismerték és ez csak nemrég változott. Zohra al Fassiya elsősorban a *gharnati* nevű stílusban énekelt, amely a granadai mór-arab hagyományból jön (Gharnat Granada arab neve) és nem csak a marokkói és algériai zsidóság, hanem az andalúziai származású arabok körében is nagyon népszerű volt. (Hasonlóan a jemenitákhoz, a marokkói zsidóság is szinte teljes egészében Izraelben él ma, közel félmillióan). **Neta Elkayam** készített egy tribute-koncertprogramot Zohra al Fassiya repertoárjából, amelyben egy csomó archív felvétel is látható a 89 évesen elhunyt énekesnőtől – ez is az idei izraeli showcase legemlékezetesebb programjai közé tartozott.

ÉS A SOKSZÍNŰ TÖBBIEK

Az ottomán birodalmi illetve közel-keleti arab hagyomány is nagyon sokféle módon van jelen: az oud szinte állandó szereplője az izraeli világzenei- és jazzprodukcióknak, de az arabesque hajlítások, a makám skálák használata (többnyire kisázsiai görög módosulásokkal) is nagyon sokszor hallható. **Yinon Muallem** Yunus Emre-verseket zenésített meg, többektől hallottam középkori perzsa dalokat vagy versmegzenésítéseket is. És persze vannak teljesen az organikus fejlődésen kívüli világzenei produkciók: a **Marsh Dondurma** elsőprő New Orleans-i formájú, de helyi elemekkel és héber nyelvű énekkel fűszerezett rezes big bandje, a **Hazelnuts** vokális swingje, a **Malabi Tropical** karibi-tengerparti bulizenéje, **Shefita** zenés közel-keleti stand-up comedyje.

A különböző bevándorlások folyamatos hullámai révén Izrael kulturálisan nagyon sokszínű ország. A zenei divatok, hatások mellett a zenészekkel, menedzserekkel, lemezkiadókkal folytatott beszélgetések is mind azt a képet erősítették, hogy a fiatalabb generációk ma már érezhetően egy modern berendezkedésű és gazdag közel-keleti országgént és nem valamiféle kihelyezett európai tagozatként gondolnak magukra. ➔

trafó

2017/DEC/27 | 20h
MIDDLEMIST
RED



2017/DEC/28 | 20h
THE
QUALITONS



2017/DEC/29 | 20h
FRAN
PALERMO





FONOGRÁF.

IDŐKÖZBEN ÚTKÖZBEN.

MEGALAKULÁSÁNAK 45. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL AD KONCERTET AZ 1984-BEN MEGSZÚNT FONOGRÁF, AZAZ A HETVENES ÉVEK EGYIK Vezető Magyar Zenekara, amely az Illés Együttes és a Tolcsvayék és a Trió Romjain alakult. Hat stúdióalbumukból kettő biztosan ott van a legjobb magyar albumok között. Halljuk a diszkográfiát!

DÖMÖTÖR ENDRE.

ILLÉS BŐL FONOGRÁF

Az Illés 1972-ben indult bomlásnak, igaz még csak a háttérben, Szörényi Levente és Bródy János már ekkor érezték, hogy nincs sok az együttesben. Nem is volt, 1973-ban megalakult a KITT-Egylet, azaz az Illés, a haveri Tolcsvayék és a Trió valamint Koncz Zsuzsa laza alkotóközössége, amely ebben a felállásban lépett fel az év nagy rockfesztiválján, Miskolcon. Csak hogy akkor már a Bergendy volt a legnépszerűbb zenekar és ott toporogtak a startvonalnál a reményteljes fiatalok, mint a Generál vagy a P. Mobil – Bródy pedig házi őrizetbe került a „magyar Woodstock” után, mert beszólt a rendőröknek. A KITT-Egylet azonban stúdióban még erős évet zárt, összehozták az Illés búcsúlemezt (a *Ne sírjatok lányok!* Lényegében dögösen szóló önfeldolgozások sora), Koncz Zsuzsa később betöltött *Jelbeszéd* című albumát, Halász Judit *Kép a tükörben* című örökzöldjét és egy Szörényi-szólólemezt, amit 1972-es nyugati utazgatása ihletett, és amit már nem akart az Illéssel összehozni (leginkább a zenekarvezetővel, Illés Lajos billentyűssel való megromlott viszonya miatt).

Novemberben fel is oszlott a hatvanas évek legendás beatzenekara, hogy decemberben megjelenjen a lényegében a későbbi Fonográf-tagság által rögzített *Utazás* című Szörényi-szóló, amelyen már a countryrock az uralkodó

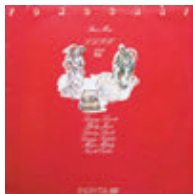
zenei stílus. Csakhogy a *Jelbeszéd*hez hasonlóan ezt is betöltötték, ám ezt nem hónapok múlva, hanem kiadása napján, a borítója miatt (lásd a *Fotórecorder*-t a 8. oldalon – a szerk.). A drogos utalást lecserélték egy rajzolt borítóra, 1974 elején így mehetett újra a boltokba, viszont addigra már létezett a Fonográf is, amely a Bródy által szerkesztett Illés-klubos újság nevét vette fel, ezzel is fenntartva egyfajta folytonosságot (volt még 1973 őszén egy intermezzo Motorrock néven, majd nem Fonográf-tagsággal, NDK-s fellépéssel, de az tényleg csak lábjegyzet). A zenekarba a Szörényi-Bródy pároson kívül még Szörényi Szabolcs basszusgitáros vándorolt át az Illésből, a Tolcsvayék és a Trióból pedig Tolcsvay Béla és Czipó Tibor basszusgitáros kivételével mindenki: Tolcsvay László billentyűs, Mórincz Mihály gitáros és Németh Oszkár dobos.

FONOGRÁF-ESSZENCIA

Igazi szupergrup jött tehát létre, de az addigra már gyökeret eresztett más szupergrupok (LGT, Skorpió), a válságból megerősödő Omega, a slágergyár Bergendy, a feljövő fiatalok (Generál), a progjazz-héroszok (Syrius) és a popzenekarok (Neoton, Corvina, Apostol) között a Fonográf tagjainak is újra meg kellett határozniuk magukat (és már úgy nagy öregek számítottak, hogy jellemzően még harmincon innen voltak). Ez az új irány

a sokvokális countryrock lett, ami lényegében már Szörényi szólóalbumán is szól. Régebről a Byrds, a Band, a Buffalo Springfield vagy a Creedence Clearwater Revival, frissebb hatásként a Crosby Stills Nash And Young, az Eagles, a Doobie Brothers, az Allman Brothers Band, a New Riders, a Nitty Gritty Dirt Band inspirálta a Fonográfot, amely persze egyáltalán nem volt tisztán countryrock-zenekar, mert emellett progresszív és rockosabb elemek (ezt Szörényi Levente erőltette), funkrock, hangsúlyosabb folkrock, sőt amerikai régzene (ragtime és swing) is beszűrődtek. Az egyedi hangütés tehát megvolt, amihez sok jó dalt szerzett a zenét gyakran együtt komponáló Szörényi-Tolcsvay-páros, Bródy pedig visszafogottabban társadalomkritikus szövegek helyett környezetvédelemről vagy épp női egyenjogúságról írt – na meg persze szabad szerelemről. A hetvenes években megjelent öt Fonográf-stúdióalbum mind jól végiggondolt, erős koncepciót vitt végig, a hozzájuk passzoló lemezborítók például simán az évtized legjobbjai közé tartoznak. Ebben az évtizedben tehát a hazai élvonal megvolt nekik, de az Illést jellemző tomboló siker már nem. Igaz, cserébe külföldön is termett némi babér és egy röpké figyelemfelkeltés is összejött a MIDEM nemzetközi rockvásáron a „country & eastern”-nel. Ami nagyjából arra volt jó, hogy itthon beindítson egy country-hullámot (Bojtorján, 100 Folk Celsius, Sprint,

Interfolk], és a Fonográfot rádöbbsentette, hogy nem érdemes külföldön erőlködni. A nyolcvanas évek már a szétforgácsolódás időszakával kezdődtek, de lazább alkotóközösséggé vált [Kómuves Kelemen, István, a király rockoperák – és ahogy a hetvenes években, úgy továbbra is Koncz Zsuzsa-lemezek] még együtt maradt a társaság. 1984-ben egy sokak szerint legjobb Fonográf-lemezzel és egy erős – duplalemezen is megörökített – koncertsorozattal búcsúztak. 2004-ben, megalakulásuk 30. évfordulóján egyszer visszatértek, 2012-ben előadtak négy dalt egy Illés-klubos rendezvény meglepetéseként, most pedig a 45 éves jubileum az apropó. Nézzük, milyen életműből válogathatnak majd jövő februárban.



Fonográf (1974)
Teljes fegyverzetben lépett elő a Fonográf, és nagy hirtelen csatát is nyert – új zenekarként egyből az élvonalba került

ezzel a mai füllel is nagyon jól szóló, grúvos lemezzel. A steel gitárra váltó Bródy remekül játszott. Tolcsvay beszerzett egy Moog szintetizátort, és itt már egészen bátran és hatásosan használta [az *Oszkár blues* eleje egészen krautrockos]. A sokszínűség uralkodik, szép a lemez íve, a funkos kezdés után jönnek a telítettebb, sokszólamos, countryrockos dalok és rengeteg a sláger. Ez bizony a hetvenes évek egyik legjobb magyar lemeze.



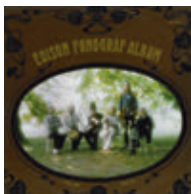
Na mi újság Wágner úr? (1975)
A nehéz második album-szindróma? Lehet, bár Szörényi és Bródy is úgy meséli, hogy a hetvenes

években könnyen születtek a dalok, minden sima volt. Mindenesetre ez az első felében némileg progrockosabb, a második oldalán határozottan countrysabb anyag határozottan gyengébb is.



FG-4 (1976)
A borítójával talán a Supertramp által ihletett FG-4 a jövő lemeze, a korszakra jellemző, első komolyabb környezetvédel-

mi aggodás-hullám magyar lecsapódása, így úttörő anyag. Itt már tényleg tökéletes a borító, a koncepció, a lemez íve a szimfonikus nyitány, a kongákkal színesített funkrockokkal, a progfolkokkal és a szép lezárással. Elég jó LP.



Edison Fonográf Album (1977)
A hangrögzítés századik évfordulójára megjelent album meg persze, hogy a múltba megy vissza. A koncepció itt is okés, de a swinges, ragtime-os, folkos kollekció kissé halvány lett. Persze volt azért önirónia [Múkritika], az 1911 történelem-leckéjében elrejtve az első magyar feminista dalsíra, összességében meg egy csendesebb, melankolikusabb múltidézés.



Útközben (1978)
Szörényi ismét úton: a zenekar legrockosabb, legegységesebb albumán a nyitódal [1978] totális new wave és végre az egész lemez teljesen jelenidő. Szövegileg is harapósabb Bródy [a *Hunydi le a szemedben* meg mondjuk nem annyira feminista]. Realista, karcos dalok gyűjteménye és az *Elveszett illúziókban* a sosemvolt magyar hippiálmokkal is leszámolnak. A második legjobb Fonográf.



Jelenkor (1984)
Az erőltetett countryzás, és az egók csatája [egyszerre kiadott Bródy-Szörényi-szólólemez és Tolcsvay Koncz-LP-je

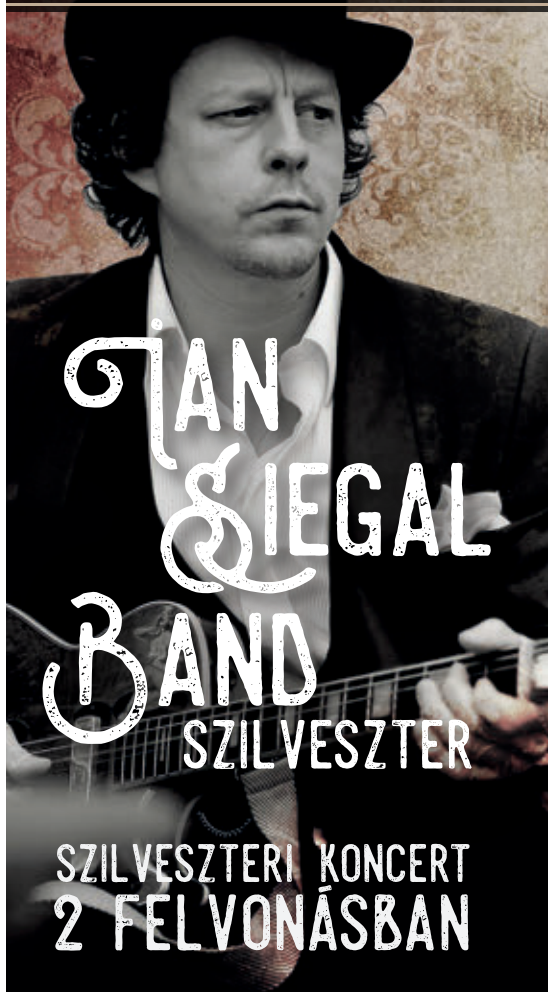
1981-ben] a rockmusicalek felé terelte a szerzőket; az *István, a király* minden korábbi sikerüket felülmúlta. De azért még egyszer összehoztak egy kompakt albumot [aminek az eredeti borítóját – a pusztuló tájat kémlelő vörös sisakos katonával – betiltották, csak hogy keretes legyen a sztori]. Sokak szerint zenekari csúcsmű, szerintem meg kicsit megmosolyogtatón new wave-eskedő, nem kiemelkedő dalok kollekciója.

ÉS A TÖBBI

Fonográf... és vidéke! Country (1979) – korrekciós válogatáslemez a „countrysabb” slágerekkel. *Country & Eastern (1980)* – angol nyelvű album régi dalokkal, gyenge kiejtéssel. *A koncert (1981)* – KITT-Egylet-koncertlemez Fonográf-dalokkal is, rendben van. *A búcsú (1985)* – az utolsó három, 1984-es koncert anyaga, Szörényi színpadi visszavonulása, jól szóló, erős koncertlemez. *Használat előtt felrázandó (2000)* – gyűjtői kincseshánya ritkaságokkal, kislemezzel, kiadatlan felvételekkel, ennek megfelelően hullámzó színvonalú, de ezen vannak a legjobb Fonográf-funkok.

muzikum 5
KLUB & BISZTRÓ

2017. **31.** **VASÁRNAP**
DECEMBER 20:00



BELÉPŐ/PRICE:
25 000 HUF (ALL NIGHT LONG)
15 000 HUF (AFTER EIGHT)
10 000 HUF (AFTER MIDNIGHT)

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
BISZTRO@MUZIKUM.HU | +36/20 221-7767

MUZIKUM KLUB & BISZTRÓ
www.muzikum.hu facebook/muzikumklub
1088 BP., MÚZEUM U. 7.

JEGYEK KAPHATÓK A MUZIKUMBAN
hétköznapiakon 15–21 óráig,
szombaton 17–21 óráig.

ONLINE JEGYRENDELÉS:
www.tixa.hu/muzikum_klub

BLUES SESSION

BLUES VAN

RECORDER

TIXA



HANGFOGLALÓ PROGRAM: INDUL A 4. ÉVAD



MINDEN EDDIGINÉL SŰRÜBB ÉVET TUDHAT MAGA MÖGÖTT AZ NKA HANGFOGLALÓ PROGRAM, AMELY TÖBB KONCERTEN, HÁTTÉR-BESZÉLGETÉSEN, WORKSHOPON, FESZTIVÁLON ÉS EGY NÉVÁLTÁSON IS TÚL VAN. A KÖNNYŰZENE ÜGYÉT MÁR NEGYEDIK ÉVE TÁMOGATÓ PROGRAM 9 ALPROGRAMJA KÜLÖN-KÜLÖN IS KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEKET TETT LE AZ ASZTALRA. A KÖNNYŰZENE ÖRÖKSÉGÉNEK MEGŐRZÉSÉTŐL KEZDVE A HAZAI ZENEKAROK NEMZETKÖZI PIACRA LÉPÉSÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁN ÁT A ZENEI MENEDEZSMENT TÁMOGATÁSÁVAL BEZÁRÓLAG RENGETEG ELŐRELEPÉS TÖRTÉNT.

A mögöttünk hagyott évben elindult a Magyar Könnyűzenei Oktatást Támogató Alprogram, amelynek legsikeresebb rendezvényén, a tizenegyedik állomásánál járó *Hangszert a kézbe* interaktív, zenei kiállításon már több mint harmincezen ismerkedtek a zenéléssel. Több ezer látogatót vonzott a CSTP FESZT a Várkert Bazárban, ahol a három év támogatott zenekarai adtak remek koncerteket, miközben az A38 Hajón az örökségmegőrzéssel és a menedzsmentképzéssel foglalkozó alprogramok konferenciái zajlottak. A lassan véget érő esztendő egyik legnagyobb eredménye, hogy elindult a HOTS (Hungarian Oncoming Tunes), azaz a magyar könnyűzene szervezett külföldi megjelenítése. Ennek köszönhetően nemcsak jelentős showcase fesztiválokon volt érzékelhető a magyarok jelenléte, de több zenekarunk is ígéretes lépéseket tehetett a nemzetközi karrier útján.

Évről évre az Induló előadók pályázatát övezi a legnagyobb érdeklődés: az előadónként 2 millió Ft támogatással járó lehetőségre idén összesen 317 zenekar és/vagy zenész jelentkezett. Közülük összesen 84 előadót hívtak be az A38 Hajón zajló meghallgatásra. Arról, hogy kik kerüljenek a programba, a neves zenészekből és zenei szakemberekből álló, 15 fős zsűri döntött.

A grémium javaslata alapján az NKA Hangfoglaló Program Ideiglenes Kollégiuma döntött: a 2017/2018-as évadban az alábbi 20 zenész és/vagy zenekar részesülhet az Induló előadói alprogram összességében 40 millió forintos támogatásában. Ismerjétek meg a Hangfoglaló Program idej nyertesait!



AUREVOIR.

Az aurevoir. 2015-ben debütált egy Open Mic Night-bulin a Bem Moziban. „Önmagunkra az ethno-beat, a magyar kocsmazene, esetleg a neofolk stílus megnevezéseket szoktuk használni.” A zenekar hét tagból áll és főleg akusztikus hangszereken játszanak, idén augusztusban pedig megjelent első lemezük *Ethno-beat* néven, melyen öt dalt örökítettek meg. Eddigi legnagyobb klubkoncertjüknek az Akvárium Klubban tartott fellépésüket tartják, amely telt házra sikerült, de felléptek már az A38-on, a Kuplungban és az Ellátóház színpadán is. A zenekar idei legjobb fesztiv

válalménye a Művészetek Völgyéhez kötődik, de ott voltak az EastFesten, Gombaszögnön és megfordultak a Felvidéken és Erdélyben, illetve játszottak Csehországban, Németországban, Lengyelországban és Kínában is. „Az ethno-beat egyben tisztelgés is példaképeink, a beat-mozgalom és a táncházmozgalom művészei előtt. De a régi, falusi (nép)zenészek legalább akkora példaképeink, mint maga Bartók.” Az aurevoir. azért jelentkezett a Hangfoglaló Programra, mert szimpatikus volt számukra a közeg és a szellemi légkör, melynek szerettek volna a részévé válni.



AŽUR

Az AŽUR 2016-ban alakult, az öttagú zenekarban Baka Rebeka (ének), Bakos Attila (basszusgitár), Bakos Zita (billentyű), Miklós Dávid (gitár) és Müller Máté (dob) játszik. Az alternatív pop-rock műfajában tevékenykedő zenekar szeret kísérletezni más stílusseleemekkel is. A tavalyi évben készítették egy bemutatkozó demót, de saját, egységes anyaguk eddig még nem jelent meg. A zenekar fellépett már a GMK-ban, a Fészekben, valamint a Müller Péter Sziámi AndFriends zenekar vendégeként a Kobuciban, a Dürer Kertben és a Gödörben is, és eljutottak néhány vidéki

klubba, például a soproni Búgócsigába és a nyíregyházi Club Hollywoodba is. Az Öröm a zene tehetséggutató szarvasi fordulójának győzteseként lehetőséget kaptak, hogy bemutatkozzanak a 2017-es SZIN-en. Az együttes hatalmas élménynek tartja, hogy sikerült megnyernie az Öröm a zene tehetséggutató döntőjét, és bekerült a Hangfoglaló Program húsz támogatott zenekara közé. „Mint minden zenekar életében, nálunk is eljött az a pont, hogy szeretnénk az elkészült dalainkat jó minőségben rögzíteni. A Hangfoglaló Program ebben nyújt óriási segítséget.”



DUNGAREE

A DUNGAREE 2014 nyarán alakult Szegeden. A zenekar négy tagból áll: László Gergely (ének), Horváth Zoltán (gitár), Balogh Attila (basszusgitár), Dencs Dominik (dob). A grunge és stoner rock stílust képviselő együttes első, háromszámos EP-je 2015 tavaszán jelent meg, ezt követően 2016 augusztusában adták ki első nagylemezüket *Bipolar World* címmel. A legtöbb hazai klubot már végigjárták, és több határon túli koncertet is adtak, többek között Romániában és Szerbiában. A DUNGAREE-t 2015-ben beválogatták a Wacken Metal Battle tíz legjobb magyarországi zenekara közé,

a Global Battle of Bands megmérettetésén pedig a zsűri kedvenc zenekara lett az együttes. A Petőfi Rádióban 2016-ban a *Glazed Eyes* című daluk elnyerte a Hónap Dala címet. „Az elmúlt évek során láttuk mi is, hogyan működik más díjazott zenekaroknál a Hangfoglaló Program, így nem volt kérdés, hogy nekünk is meg kell próbálni. Éreztünk magunkban annyit, hogy amit csinálunk, működhet nagyban is, csak egy kis lökésre van szükségünk, amire ez a pályázat megfelelő háttérrel ad. Bízunk benne, hogy a program által még szélesebb közönséghez tudjuk eljuttatni a zenénket.”

EPMK

Az EPMK 2016-ban alakult meg, Molnár Ákos Emekajji a Mulató Aztékokból és Benedek Csanád vagyis PMK a Vicc Beatzból alapította a zenekart, de még három ember segíti a formációt dobbal, gitárral, basszusgitárral és egyéb hangszerekkel. Mivel mind a ketten az underground hiphop világból érkeztek, így a jazzes, kísérletezős hiphop, saját bevallásuk szerint az „élő hiphop” jellemzi leginkább a zenéjüket. EPMK néven eddig még nem jelent meg nagyobb anyaguk, de PMK és Mulató Aztékok néven már jött ki lemezük és több számuk is. „Mi folyamatosan zenélünk, számunkra ez a nyaralás, ez a mikulás, a pihenés, ez a mindenünk.” A formáció fellépett az A38-on, a Dürer Kertben, a Müszi-ben, de játszottak már Győrben, Pécsen, Debrecenben, és meghívást

kaptak a Fishing On Orfűre is. Nagyon sok előadó hatott a két zenészre, Emekajjira nagy hatást tett Pharrell Williams, Tyler the Creator, PMK-ra pedig Mos Def, de példaképként említették még Arvo Pärtöt és Henry Rollinst is. „Általában kísérletező, folyton megújuló zenészek voltak ránk hatással.” Nagy élménynek és meglepetésnek tartják a Fishing On Orfű-meghívást és azt, hogy *Budapest megint* című számukkal foglalkozott az HVG, a 444 és az Index is. A Hangfoglaló Programban bizonyítani szerettek volna, főként az underground világnak, de a részvétel okai közt ott van a zene szeretete, ugyanis véleményük szerint a zene a szabadságról és az emberről szól. „Reméljük, hogy egy év múlva továbbfejlődünk zeneileg, és meg tudjuk valósítani az újabb ötleteinket.”



FREAKIN' DISCO



A Freakin' Disco 2013-ban alakult. Az elektronikus zenét a jazz szabadságával ötvöző zenekar tagjai: Komjáti Áron (gitár, effektek), Keresztes Gábor (billentyű, elektronika, scratch), Szabó Sipos Ágoston (dob, sampler) és Csizmás Andris (bőgő, basszusgitár, elektronika). Tavaly októberben jelent meg az első nagylemezük *National Jazz Fuckers* címmel, amit a phenomenon.hu az év legjobbjai közé választott, idén decemberben pedig várható egy élő koncertfelvételekből készült EP-jük. Játsszotak több budapesti és vidéki klubban, illetve többek között Ózoron, a Szigeten, a Bánkító Fesztiválon, a Malom Fesztiválon Szerbiában,

valamint Holstebroban, Dániában is. Célkitűzésük, hogy stílushatároktól és piaci igényektől mentes zenét játsszanak. A Hangfoglaló Programra azért jelentkeztek, mert a következő lemezüket olyan körülmények között szeretnék elkészíteni, amelyek lehetővé teszik, hogy kompromisszumok nélküli, világszínvonalú album születhessen. „Reméljük, hogy sok olyan emberhez eljut a zenénk, aki eddig nem ismerte, de ismernie kellett volna. Szeretnénk neves magyar és külföldi előadók előtt játszani, illetve egyre nagyobb helyeket megtölteni a saját koncertjeinkkel is, határon innen és túl.”

HAM KO HAM

A Ham Ko Ham autentikus roma zenét játszik, különböző dialektusokból merítenek és követik a folklór állandó változásait. A Ham Ko Ham elnevezés azt jelenti: vagyunk, akik vagyunk, ez tükrözi a tagok személyiségét, a zenélés iránti elkötelezettségüket, amely meghatározza muzikalitásukat és fellépésüket is. A baráti társaságból lett zenekar Biriben alakult meg, a tagok már korábban is zenéltek együtt más-más formációkban, a jelenlegi, négytagú felállás – Rézműves Márkó (ének), Rétháti Salamon (billentyű és gitár), Balázs Levente (gitár és kajon), Ábri Csaba (gitár, kajon és billentyű) – hat éve, 2011-ben állt össze. Eddig még nem jelent meg teljes anyaguk, várhatóan 2018-ban fogják kiadni az első lemezüket, amelyen már most nagy erővel dolgoznak. Számos fesztiválon, városnapokon, ingyenes klubokban és rendezvényen játszottak már. Legkiemelkedőbb eredményüknek az X-Faktor hatodik évadában való szereplésüket tartják, ahol kizárólag élőben zenéltek. A műsornak köszönhetően ismertté váltak és dalaik több milliós megtekintéssel rendelkeznek a legnagyobb videómegosztón. A Hangfoglaló Programra azért is jelentkeztek, mert egy remek lehetőségnek találják, és nagyon jókat hallottak magáról a lehetőségről és a pályázatot nyert csapatokról is. „Végre elkészíthetjük az első albumunkat és bízunk benne, hogy ez sok emberhez el fog jutni, illetve reményeink szerint jobban megismernek minket a szakmai körökben is.”



I AM SOYUZ

Az énekes-dalszerző, multi-instrumentalista Bozóky Felicia 2012-ben kezdett zenei projektjébe. Játsszik gitáron, ukulelén, bendzsón, melodikán és omnichordon. Dalszövegeiben többek között olyan témákkal foglalkozik, mint hogy milyen érzés az űrben elveszettnek lenni. A Soyuz-ötlet is ebből a hippiskedésből indult. Kozmikus és bekategorizálhatatlan projektjére leginkább a „skandináv pop” leírás illik. Bár Svédországban él, gyakran feltűnik a budapesti éjszakában és az underground fesztiválok

kihagyhatatlan szereplője. Olyan megkapó és finom kétperces popdalok repítették őt a közönség felé, mint a *Build on Fire* vagy a *Weightless Wave*, amelyek – az előző évek legjobb dalai címének várományosaként – a Stenkdalversenyébe is bekerültek. Hatással volt rá többek között: CocoRosie, Sóley, The Velvet Underground, Sublime, Johnossi, The Knife, Bob Marley, Laura Marling, Via Titta Scarpetta, Björns Trädgård, Desiré Festivalon csókolózni, és a szegedi halászlé a híd alatti sörkertben.

IDEGEN

Az IDEGEN zenekar 2016-ban alakult. A négytagú formáció javarészt különböző zenei gyökerekkel rendelkezik, de mégis egy közös metszetről indul ki, amely a zenéjük alapjául szolgál, éppen ezért a műfaji besorolás elég nehéz, saját bevallásuk szerint a különböző stílusokat igyekeznek egymásba oltani. Eddig egy kislemezük jelent meg *Fekete Doboz* címen, melyen három dal szerepelt, de elkészült már első nagylemezük is, *Borda Mint Rács* címen. Több belvárosi klub mellett a Műpa garázsában is felléptek és vidéken is sokat játszottak már. „Szívesen utazunk vidékre, szeretjük magunkba szívni a különböző városok atmoszféráját. Amikor csak tehetjük, városnézéssel kötjük össze a koncerteket. Érdekel minket, hogy hol élnek azok, akik meghallgatnak minket.” Az

együttesre nagyon sok író, festő, alkotó és zenekar hatással volt, a 30y-t külön kiemelték, hiszen példaértékűnek tartják a zenekar mentalitását. „Szimpatikus, hogy a jót akarás vezérli a cselekedeteiket, és hogy nem akarják státuszban a közönségük fölé helyezni magukat. Ezt mi sem szeretnénk másképpen csinálni (és valószínűleg nem is tudnánk).” Az IDEGEN az EP és a nagylemez mellett elkészített három videoklipet is, és a Műpa Garázsband fesztivál közönségsvázolásának a fődíját is átvehette. „Bizakodva állunk a fesztiválszezon és a klubszezon előtt, szeretnénk sok-sok helyre elvinni az IDEGEN világot és új anyaggal jelentkezni az elkövetkező egy éven belül, fejlődni, tapasztalatot szerezni a mentorunktól, és magától a programtól.”



KERESZTKÉRDÉS



A Keresztkérdés live zenekar 2009-ben alakult, a jelenlegi, nyolctagú formáció 2014 óta dolgozik együtt. Az együttesben két énekes és rapper van, de esetenként vendégzenészekkel is kiegészül a zenekar. Stílusuk a hiphop öszinte és hiteles gyökereire alapoz, de közérthető és populáris zenei eszközöket használ. Első kiadói nagylemezük 2015-ben jelent meg *Szintet lép* címmel. A zenekar egyházi háttérrel rendelkezik, így a legtöbb ilyen jellegű táborban és fesztiválon megfordult már, de rendszeresen játszanak budapesti klubokban is: felléptek már a Corvintetön, a Kuplungban, a Trafik klubban és az Ellátóházban is. Az együttes 2016-ban felléphetett a Papp László Budapest

Sportarénaiban az Ez az a nap rendezvény nyitózenekaraként. A zenekar a Ki mit Tube? videós tehetségkutatón 2015-ben a közép-döntőig jutott, 2016-ban élőben játszhattak a BalconyTV erkélyén és év végén az első Keresztény zenei díjátadóról a legjobb zenekarnak járó Szikra díjat hozták el. Idei tevékenységeik között az Irie Maffia rapversenyén elért negyedik hely mellett a Hangfoglaló Program támogatásának elnyerésére a legbüszkébbek. Jövőre szeretnék kiadni egy új EP-t és a legfőbb céljuk, hogy jópár olyan ember ismerje meg a zenéjüket, akiknek jelen pillanatban még fogalma sincs arról, hogy léteznek.

MEG EGY CUKORKA

A Meg Egy Cukorka egy 2015-ben alakult rocktrió. Kezdetben alternatív rockot játszottak, korai dalaik olyan ikonikus alterzenekarokéval állíthatóak párhuzamba, mint a 30y vagy Kispál és a Borz – melyeket példaképnek is tekintettek. Mára azonban egyre több britrockos vonás jelenik meg műveikben. „Kísérletezős zenét játszunk és folyamatosan próbálunk törekedni a kompromisszumok elkerülésére.” Idén márciusban jelent meg az első kislemezük, melyet egy próbateremben rögzítettek, nagyobb anyagot azonban eddig még nem volt lehetőségük megjelentetni. Budapesten olyan klubokban játszottak már, mint a Kuplung, a Robot, a Dürer és a GMK, de felléptek az idei VOLT Fesztivál 3. legnagyobb színpadán és számos vidéki koncertet is adtak. Rengeteg zenészre tekintenek

példaként, John Lennont és Beck Zolit külön kiemelték, ugyanis számukra ők képviselik a folyamatos megújulást és önmaguk folyamatos újraértelmezését. A Meg Egy Cukorka első felvételével megnyerte a Petőfi Rádió Saját Zenéd című versenyét, idén pedig két tehetségkutatón, a Sop-Rock Amatőr Tehetségkutató Fesztiválon és az AztaQ Tehetségkutatón is az első helyen végeztek, egy harmadikon pedig különdíjakat kaptak. „Sopronban a mi zenekarunké lett a legjobb frontember címe is, melyet egy Újfalusi Gábor Díj formájában kaptunk meg. Az idei Öröm a Zene döntőjében pedig negyedik lettünk kb. 400 zenekarból.” A Hangfoglaló Programot egy remek kezdeményezésnek tartják, amely lehetőséget ad a fiatal, kezdő tehetségeknek a bemutatkozásra.





PAPAVER COUSINS

A Papaver Cousins egy duó, amely 2014-ben alakult és főként az amerikai folkból és a bluesból merít. Bemutatókislemezük 2015 augusztusában jelent meg, *No God Can Cage My Love* címmel, melyen két dal szerepelt, majd két évvel később, 2017 januárjában megjelent az első EP-jük, melyet egy kápolnában rögzítettek, *A Holy Night With Papaver Cousins* címmel. Ezt követte az első nagylemezük *Lack of Lightness* címmel, amely idén áprilisban debütált. A zenekar számos nagyobb fesztiválra is eljutott, így felléptek a Szigeten, a Bánkító Fesztiválon, de játszottak a Művészetek Völgyében is, eddigi legnagyobb eredményüknek azonban azt tartják, hogy idén ősszel kijutottak a Dél-Koreában megrendezett Zandari Festa nevű showcase fesztiválra, és sikeres koncerteket adtak több szöuli klubban is. A párosra nagy hatást tett Bob Dylan, Jack

White, The Milk Carton Kids és Tom Waits is. „A Hangfoglaló Program egy remek kezdeményezés, amely lehetőséget biztosít feltörekvő zenészek, zenekarok számára a kibontakozásra, a kapcsolat- és közönségépítésre. Ezek nagyon motiváló tényezők, emellett pedig lehetőség nyílik kiváló körülmények között megvalósítani a lemez- és klipfelvételt a támogatás által. Adtunk magunknak egy esélyt, melyet szerencsére sikerült is megragadnunk, aminek nagyon örülünk.” A zenekar jövőre olyan nagylemez elkészítését tervezi, amely méltóan tükrözi a megjelenésig eltelt bő egy évet, amely idő alatt a Hangfoglaló Program támogatását élvezik. „Bízunk benne, hogy sikerül még több embert megszólítani a zenénkel, és hogy minél többet koncertezhetünk ennek köszönhetően.”

PLATON KARATAEV

A Platon Karataev 2016-ban alakult. A zenekar négy tagból áll, Bradák Soma (dob), Czákó-Kuraly Sebestyén (ének és gitár), Jáky András (basszusgitár) és Balla Gergely (ének, gitár). Stílusuk az indiehez és az indie-folkhoz áll a legközelebb. Első EP-jük 2016-ban jelent meg *Orange Nights* címmel. Idén pedig kiadták *For Her* című nagylemezüket. Többször játszottak az A38 Hajón és a Toldiban, felléptek a Kuplungban, a Müszi-ben, a Gólyában, a Jelenben és a Mika Tivadar Mulatóban is. A fesztiválszezonban koncerteztek a Belfeszt nagyszínpadán, a Campuson, a Kolorádón, a Művészetek Völgyén és a Budaörsi Fesztiválon is. Elsősorban

Laura Marling, Tom Rosenthal, Bon Iver és Jackson C. Frank volt nagy hatással rájuk. „A zenénkel az egyszerű és őszinte folkhagyományokhoz szeretnénk visszanyúlni, ezért döntöttünk a Lev Tolsztoj-karakter mellett a névválasztáskor.” Az együttes életében kiemelkedő esemény volt a 2016-os KERET Kikeltető tehetségkutató, ahol a döntőbe jutottak. „Ami talán a legnagyobb öröm számunkra, hogy rengeteg emberhez eljutott már a zenénk és sok pozitív visszajelzést kapunk. *Elevator* című számunk idén tavasszal a német virális lista 4. helyére ment fel Spotify-on, és a brit virális listára is felkerült a *Rust* című számunkkal együtt.”



RED SWAMP



A stoner/sludge metál műfajban utazó RED SWAMP ismerős lehet azok számára, akik figyelemmel kísérték a hazai fémzene történetét. A tagok egyénileg is évtizedes zenei múlttal rendelkeznek, de a hazánkban is egyre közkedveltebb stílusban két éve kezdtek tevékenykedni. Első EP-jük szerzői kiadásban jelent meg 2015-ben, melynek dalaival megnyerték az A38 és a Szerencsejáték Zrt. által szervezett Talentométer fődíját. Ezután megérkezett első videóklipjük is, melyet a *Tiszassippi* című dalukhoz forgattak. Első nagylemezük 2016 nyarán jelent meg szintén *Tiszassippi* címmel. A lemezen tíz dal szerepel és a svéd Jens Bogren masterelte, aki többek között a Sepultura és még sok más nagy zenekar

anyagán dolgozott már. Második videóklipjük a nyári fesztiválfeelinget hivatott megörökíteni, *Bitter Paradise* címmel, melyet a *Drain* és a *Holy Burden* című dalokhoz készült szövegvideók követtek. Turnéztak a Dungaree-vel, az Omega Diatribe-bal és az osztrák CroworD-del, többször játszottak a Dürer Kertben, és egy alkalommal felléptek a legendás amerikai Karma To Burn előzenekaraként is. Az amerikai stonerrock-legenda Clutch zenekar menedzsmentje őket választotta a zenekar budapesti előzenekarának, mely koncert élő felvétele az év végén várható. Őszi külföldi turnéjuk után 2018 tavaszán megjelenő új albumuk dalainak írására koncentrálnak, melyet egy vadiúj klip kísért majd.

A Shaibo 2015-ben alakult négytagú formáció. Az együttesben játszik: Szigeti Zsófia (ének), Cseh Péter (gitár), Nyitrai Péter (basszusgitár) és Klassz Ádám (dob). A crossover art-pop stílust képviselő zenekarnak 2016-ban jelent meg első EP-je *Corallium* címmel. Számos budapesti klubban felléptek már, így játszottak a Kuplungban, a Mika Tivadar Mulatóban, a Toldiban, a GMK-ban, a Fonóban, az Aurórán, a Dürer Kertben, a Zsiráf Budapestben, a Józsefvárosi galériában, emellett a Tilos Rádióban is felcsendült egy-két daluk és megfordultak több vidéki klubban is, például Pécsen a Nappaliban és Debrecenben a Roncsbárban, a Művészetek Völgyén pedig a Harcsa Veronika Udvarban léptek fel. A zenekar példaképének tekinti

Frank Zappát és Igor Stravinszkijt. Az ösztönöségben és természetességben hisznek, melynek igyekeznék ők is megfelelni zenéjükkel. Több tehetségkutatón szerepeltek már eredményesen, így az Öröm a zenén harmadik helyezést, az Éter tehetségkutatón első helyezést, a Műpa Garázsband kezdeményezésén szintén első helyezést értek el, míg a Fülesbagoly tehetségkutatón és a Jam for Nature tehetségkutatón is különdíjasok lettek. „Azért jelentkeztünk, mert úgy gondoljuk, hogy a Hangfoglaló pályázat egy remek lehetőség arra, hogy előre lépjünk. Egy év múlva szeretnénk rögzíteni egy új EP-t és lehetőség szerint aktívan részt szeretnénk venni a hazai, illetve európai zenei életben – koncertezés, showcase fesztiválok.”

SHAIBO



SIN SEEKAS

A Sin Seekas egy vajdasági olvasztótégely, melyben ska, overcross reggae, dancehall, funk és balkáni dallamok is keverednek. Tagjai a zentai fenegyerekek mellett a budapesti Kőbányai Zenei Stúdióból és a rotterdami Codarts Zeneakadémiáról csöppentek a színpadra. A banda 2010-ben alakult, az első évben akusztikus duó, majd trió volt, a jelenlegi formáció 2016-ban állt össze. A Sin Seekas tagjai: Ujházi Tamás, Dienes Ákos, Szögi István, Pósa Fanni, Sóti Juli, Pintér Tamás. 2012-ben a Festival Omladina zeneszerzői verseny győztese lett *The Marriage of Power and Money* című daluk, 2017-ben pedig a bosz-

niai Demo Fest szakmai zsűrije a 471 jelentkező zenekar közül beválasztotta őket a legjobb 30 együttes közé. Felléptek már a Sziget Fesztiválon, a SZIN Fesztiválon, a Művészetek Völgyén, a L27 Reggae Campjén, a vajdasági Dombos Festen és a Malomfesztiválon, a 2017-es évet pedig Pozsonyban zárják egy karácsonyi koncerttel. A Hangfoglaló Program új lehetőséget és kihívást állított a zenekar elé: nagy lendülettel vágnak bele első nagylemezük elkészítésébe, és remélik, hogy egy év múlva is kreatív és céltudatos zenészekként haladnak majd felfelé a zenei létrán.

SONYA

A SONYA 2013 elején alakult, az egyszámos projektnek indult formáció végül Viva Comet-díjas zenekar lett – *Kitchenfloor* című számuk klipje nyerte el a díjat, amely a Toldi Moziban debütált. Korbucz Sonya énekes, dalszerző, gitáros mellett még három tagot számlál a zenekar, melynek eddig egy EP-je jelent meg. A leginkább posztrock-stílusban alkotó SONYA tagjai más zenekarokban (Oaken, dUNA, Shell Beach, New Eves) is játszanak, Korbucz Sonya énekesnő pedig dolgozott már együtt Karányival és Kristóf Norberttel is, korábban pedig metálszenekarokban közreműködött gitárosként. Felléptek már az Akváriumban, az A38-on, a Dürerben, a GMK-ban, a Toldi moziban és a Millenáris színpadán, de játszottak a Pécsi Est Caféban és a Zsolnay-negyedben, a debreceni Nagyerdei

Víztoronyban, a székesfehérvári Nyolcas műhelyben, a Fishing On Orfű fesztiválon és a Bánkító Fesztiválon is. Sonya hatalmas életműnek tartja az MR2 Szimfonik Live koncertjét a Millenáris Parkban, ahol sokszáz tömeg előtt játszhatta el a *Mad World* feldolgozását, kórossal és zenekari kísérettel, de fontos esemény volt a zenekar életében a 2016-os II. Klipszemle is, melyen szervezői különdíjban részesültek. A SONYA az anyagi támogatáson kívül az ütemezett munkarend miatt jelentkezett a Hangfoglaló Programra, amelyre minden zenekarnak szüksége van ahhoz, hogy elkészíthessen egy nagylemezt. „Nem tudjuk, hol fogunk tartani egy év múlva, annyi biztos, hogy el szeretnénk készíteni az anyagainkat és végre bemutatni azt a közönségünknek.”



TELMA LINCOLN & MINIMYST



A Telma Lincoln & Minimyst 2014-ban alakult. *Birdhouse* című számukkal váltak igazán ismertté, 2015-ben tartották első koncertjüket, amely egyben első, *Hard Water* című albumuk bemutatója is volt. *Loyal* című EP-jüket 2014-ben magyar kedvencei közé válogatta a Recorder magazin, *Hard Water* című lemezüket pedig a Phenomenon magazin a legjobb húsz 2015-ös lemez közé. *Birdhouse* című daluk videoklipje bekerült az I. Videóklip Szemlén a 100 legjobb közé, az Öröm a zene döntőjében pedig 5. helyezést értek el. A zenekar jelenleg öttagú. „Már nem emlékszem, hogy mi ragasztottuk magunkra, vagy valamelyik zenei újságíró találta ki a down-pop jelzőt, de mindenesetre ezzel azonosulni tudtunk.” Az együttes többféle stílusban adja elő dalait, és van egy akusztikus felállása is. Az elmúlt három évben szinte minden jelentős budapesti klubban játszottak már, így hallani lehetett őket a GMK-ban, az Akváriumban, az Instantban, a Kobuciban, a Barba Negrában, a Várkert Bazárban, és felléptek az A38 Hajón is a Kensington előzenekaraként. „A zenekar sok változáson ment keresztül, próbáltuk megtalálni a saját hangunkat, de mindemellett tetszik nekünk a folyamatos kísérletezgetés is. Minden zenekarnak közönsége van szüksége, különben nagyon nehéz továbblépni. Szeretnénk a Hangfoglaló Program lehetőségét kihasználva jó dolgokat alkotni.”

THE BEANS

The Beans-t 2015-ben alapította Vida Áron és Horváth Richárd. Az együttes a Kikeltető tehetségkutatón mutatkozott be, majd felvettek egy albumot. „A zenekar előtte nem sűrűn koncertezett, ezért nem volt pénz stúdióra, tehát szeretjük érdemi teljesítményként emlegetni, hogy egyedül vettük fel és kevertük az első lemezünket.” Az album nagyon jó kritikákat kapott és egyre több helyre hívták őket koncertezni, ekkor tagváltás is történt és belépett a zenekarba Hajnes Bálint dobos és Fúzi Balázs basszeros. A The Beans két kört is ment az Index.hu dalversenyén, a Made In Pécs fesztivál zárókoncertjén pedig telt házas bulit adtak. Ezt követte egy szintén telt házas A38-buli, ahol a King Khan And The Shrines-szal is felléptek. „A zenekar egy elég intenzív éven van túl, nagyszabású koncertekkel, jelentős fesztiválfellépésekkel, külföldet is érintő turnéval, tehát elérkezett az idő egy új album készítésére, amelynek a pénzügyi forrását egyértelműen a Hangfoglaló Programban láttuk.” A következő albumukat tavasszal szeretnék megjelentetni, amivel majd európai turnéra indulnak.



A 2015-ben alakult és 2016 áprilisában debütált The Bluebay Foxes hozza a klasszikus rockzenekari felállást, összesen négyen vannak. Főként indie-rockot játszanak, de merítenek a brit gitárzenéből és az Amerika déli államaiból származó rockzenéből is. Eddig két single-t és egy kétszámos live sessiont adtak ki, októberben pedig megjelent az első, többszámos EP-jük *Waste* címmel. Többször felléptek már az A38-on, a Dürerben, a Kuplungban, a Barba Negra Trackben és az Akvárium Nagy halljában is. A zenekar különdíjas lett az Éter tehetségkutatón és közönségdíjat kapott a Műpa Garázsband versenyén. „Az előző évadokban is figyelemmel kísértük a programot és úgy gondoltuk, hogy most jött el az idő, amikor igazán nagyot nyerhetünk ezzel. Szeretünk dolgozni az általunk kigondolt dolgokért és nagy segítség, hogy ezt ilyen támogatással valósíthatjuk meg. Szeretnénk egy nagyon jó nagylemezt készíteni, amivel elégedettek leszünk. Bízunk benne, hogy ez alatt az egy év alatt még több emberhez el tudjuk majd juttatni a zenénket, még több klubban felléphetünk és ott tudunk majd lenni több fesztiválon is.”

THE BLUEBAY FOXES



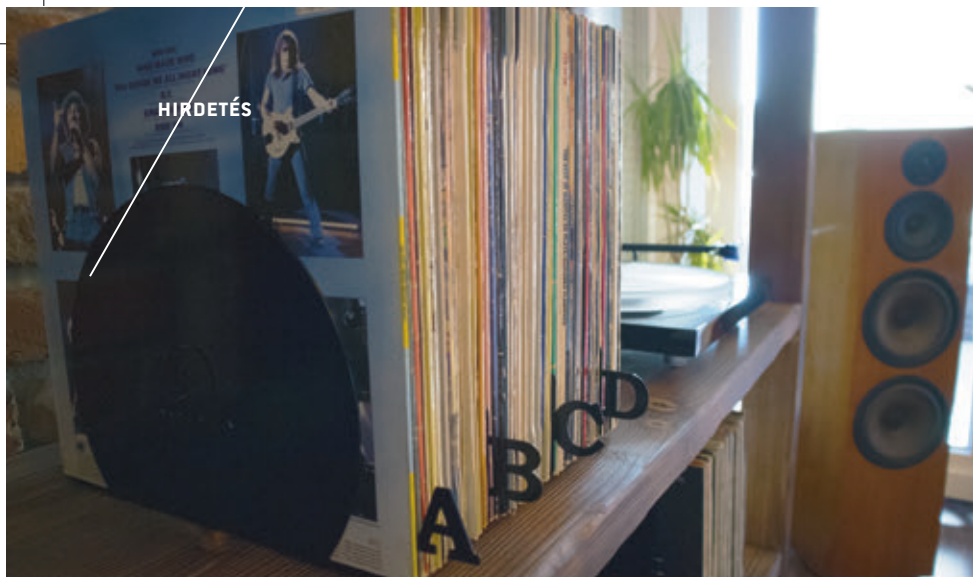
THE MABON DAWUD REPUBLIC



A 2017-ben alakult, progresszív afrobeatet képviselő The Mabon Dawud Republic zenekar létszáma folyamatosan változik, kilenc és húsz fő között mozog – a tagok között van Szőke Barna és Harangozó Sebestyén (gitár), Hock Ernő (basszusgitár), Zahár Fanni (szaxofon), Weisz Gábor és Kovács Gergő (szaxofon), Megyes Ádám (trombita), Csapó Krisztián (harmonika), Bognár Szabolcs (billentyű), Halmos András, Czírkák Tamás, Krecsmáry Zsolt, Boros Levente és Szarvas Dávid (dob, perka). A zenészek a Qualitons, a Zuboly, az Irie Maffia,

a SoulClap Budapest, az Amoeba, a Jü, a Manaky, a Szabó Balázs Bandája, a Sena Live Band, a Makrohag és még sok más formációnak is a tagjai. Sem saját lemezük, sem EP-jük nem jelent még meg, de számos budapesti klubban felléptek már: játszottak a Trafóban, az Instantban és a Pontoonban is. A The Mabon Dawud Republic szervezte meg Közép-Kelet Európa első hivatalos Fela Kuti emlékestjét, a Felabration Budapestet, ahol Sena, Saïd Tichiti, a Slow Village és az Akkezdet Phiai mellett Dele Sosimivel, Fela eredeti zenekarának tagjával

zenéltek együtt a tagok. Emellett kiemelkedő eseménynek tartják a zenekar életében a Trafó-fellépést, ahol a telt háznyi tömeget három órán keresztül táncoltatták. A Hangfogaló Programot nagyszerű kezdeményezésnek tartják, amely lehetőséget ad a fiatal zenészeknek. Elsősorban a lemez elkészítése miatt jelentkeztek, ugyanis szeretnének minél jobb minőségű felvételeket készíteni, ezáltal pedig több emberhez eljutni és még több élő fellépést elvállalni.



AUDIVISIONS

EGY MAGYAR STARTUP ÚJ SZÍNT VISZ A FEKETE LEMEZEK KÖZÉ...

(X) SZEPTEMBERBEN TALÁLKOZHATTAK ELŐSZÖR A ZENERAJONGÓK AZ AUDIVISIONS NÉVEL: A TERMÉKCSALÁD ÚJ MEGKÖZELÍTÉSBŐL KÍNÁL MEGOLDÁSOKAT A BAKELITLEMEZ-GYŰJTEMÉNYEK RENDSZEREZÉSÉRE ÉS TÁROLÁSÁRA. A FIATAL CSAPAT FEJLESZTÉSEI EREDMÉNYEKÉNT EGYEDI, STÍLUSOS ÉS FUNKCIONÁLIS TERMÉKEKKEL ROBBANT BE A PIACRA. PÉTER ÉS SZABOLCS MUTATJA BE A MÁRKÁT.



Hogyan született meg maga az ötlet?

A közel 3000 lemezes gyűjteményünkől származó saját tapasztalatok hívták fel a figyelmünket egy olyan széleskörű termék-

család hiányára, ami a gyűjtemények minden felmerülő rendezési igényeit kielégíti. Mi többek között erre próbálunk megoldást kínálni.

Milyen szempontok érvényesültek a termékek fejlesztésekor?

Mindenekelőtt az, hogy minőségi és praktikus termékek kerüljenek ki a kezeink közül, amelyek esztétikus megjelenésükkel dekormegoldásként is szolgálnak, stílust adva az egész gyűjteménynek. Végig szem előtt tartottuk, hogy a nagy becsben tartott lemezek borítói is mennyire egyediek, változatosak és szépek. Szerettük volna, ha annak, aki a termékeink használatára mellett dönt, a lemezek nyújtotta zenei élményen felül legyen lehetősége azok borítóiban is kedve szerint gyönyörködni.

Megvolt az ötlet és a koncepció, de hogyan tudott mindez aztán kézzel fogható terméké válni?

A hétköznapi emberek termékkeresőként is tevékenykedünk, fémipari háttérrel, ennek köszönhetően nem állnak messze tőlünk a tervezés, a fejlesztés és a gyártás körüli feladatok. A szükséges időt munka után esténként, illetve hétvégénként tudtuk ráfordítani, a felmerülő költségeket pedig saját forrásból finanszíroztuk. A fantáziánknak határt szabni bizonyult a legnagyobb nehézségnek, ami továbbra is szárnyal...

Tervben van további termékek megjelenése is?

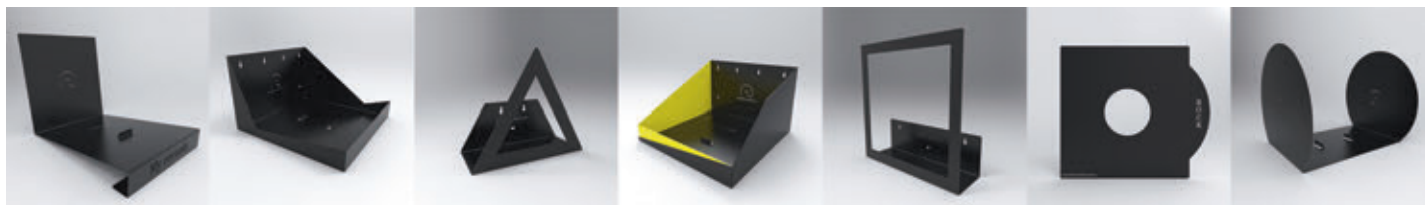
Igen, jelenleg is zajlik új termékek fejlesztése, illetve sok ötlet van még a fejünkben a termékpaletta bővítésére és még változatosabbá

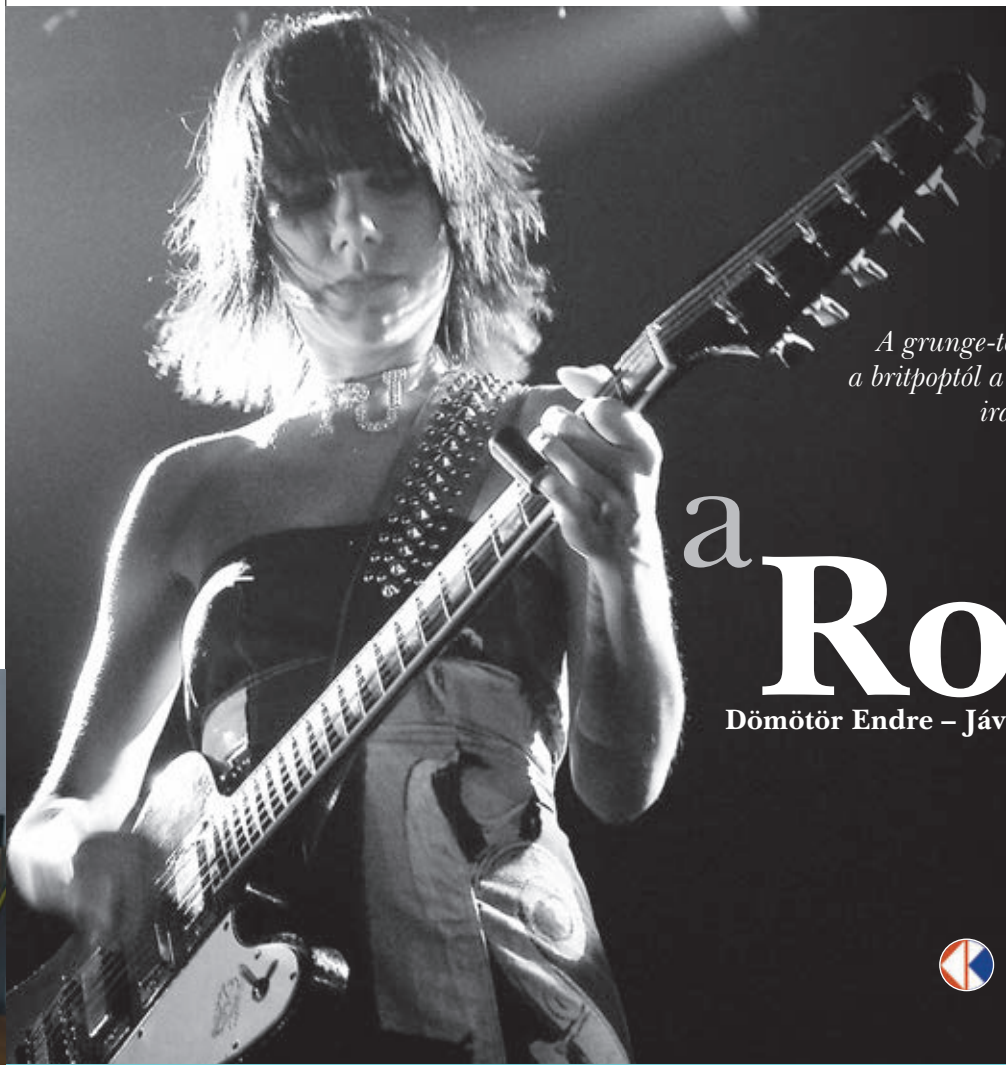


tételére. Minden percét élveztük az elmúlt időszaknak, szeretnénk, ha ez az út még sokáig tartana.

Már mindenki számára elérhetőek a termékek. Hol tudják megvásárolni maguknak a gyűjtők, illetve hol találkozhatnak majd velük a jövőben?

Van egy webshopunk a www.audivisions.com címen, ahol az összes eddig kifejlesztett darab megtalálható és a kiválasztott termékvariációk azonnal meg is vásárolhatók. Ezen felül jelenleg is egyeztetünk többek között lemezboltokkal, amelyek viszonteladókként tudnának forgalmazni nemcsak lemezeket és kiegészítőket, hanem hozzájuk komplett tárolási és rendszerezési megoldásokat is. Mindemellett folyamatosan keressük a lehetőségeket a termékek megjelentetésére, terveink szerint egyre több helyen találkozhat velünk a nagyközönség. ❌





*A grunge-tól a világzenéig, a technótól a triphopig,
a britpop-tól a blues friss képviselőig, a metál legújabb
irányzataitól a hip hop második hullámaig*

a Rock története

4 90-es évek

Dömötör Endre – Jávorszky Béla Szilárd



www.kossuth.hu

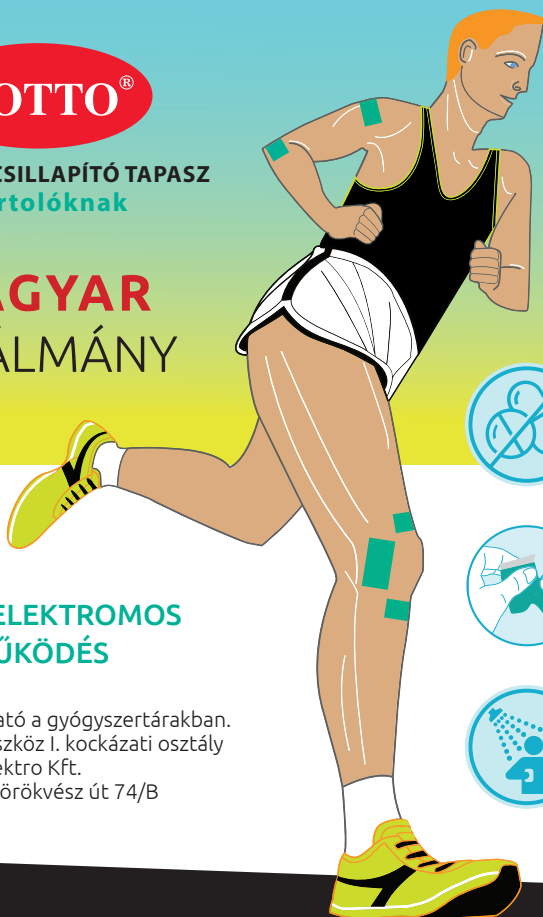
MOTTO®

FÁJDALOMCSILLAPÍTÓ TAPASZ
sportolóknak

MAGYAR
TALÁLTMÁNY

**MIKROELEKTROMOS
MŰKÖDÉS**

Vény nélkül kapható a gyógyszertárakban.
Orvostechnikai eszköz I. kockázati osztály
Gyártó: Motto-Elektro Kft.
1025 Budapest, Törökvész út 74/B
www.motto.hu



DROG- ÉS
DOPPINGMENTES



KÖNNYEN
ELTÉPHETŐ



VÍZÁLLÓ

LE A FÁJDALOMMAL!

*Gyógyszermentes
megoldás a sportfájdalmak
enyhítésére*



2017/11/28

A KOCKÁZATOKRÓL OLVASSA EL A HASZNÁLATI ÚTMUTATÓT, VAGY KÉRDEZZE MEG KEZELŐORVOSÁT!

PROFÜL



Fotó: Nonsense Project

LIGETI GYURI AJÁNLJA.

RIVALIZÁLÓS OASIS-REMAKE.

A HÜLYEDUMÁK MIATT SAJTÓKEDVENC GALLAGHER-TESÓK EGYSZERRE ADTAK KI SZÓLÓLEMEZT. LIAM AZ ELSŐT, NOEL BÁTYJA A HARMADIKAT. A WE ARE ROCKSTARS-OS LIGETI GYURI SZINTÉN NEMRÉG, OKTÓBERBEN ADTA KI ELSŐ SZÓLÓLEMEZÉT, AZ Ő HANGJÁT A RESZELŐS ÉNEK MIATT MÉG KORÁBBI EGYÜTTESE, A PUZZLE IDEJÉN HASONLÍTOTTÁK IS LIAMÉHEZ. A PRODUCERKÉNT IS JÓNEVŰ LIGETI NÉHÁNY HETE VETTE FEL MÁSODIK SZÓLÓJÁT A LEGENDÁS LONDONI ABBEY ROAD STÚDIÓBAN – NANÁ, HOGY SZAKMAILAG KÖZELÍTETTE MEG A KÉT ALBUMOT.



NOEL GALLAGHER'S HIGH FLYING BIRDS

Who Built The Moon?

[Sour Mash / Universal, 2017]

NEOPSZICHEDÉLIA



LIAM GALLAGHER

As You Were

[Warner / Magneoton, 2017]

BRITPOP

A Gallagher testvérek viharos kapcsolatáról mindenki tud, aki ezt olvas-sa, szóval nem is vesztegetném az időt ennek körbejárásával. A rivalizálás – úgy tűnik – még most is folytatódik, nyolc évvel azután a bizonyos koncert előtti gitártörés után, ami az utolsó csepp volt Noel poharában és az Oasis felbomlását eredményezte. A brit sajtó rivalizálás-kampányát erősítendő, összevetem a két – valószínűleg szándékosan szinte azonos időben – újonnan megjelent lemezt, a feltételezéseim szerint. Mindenekelőtt leszögezném, hogy nem túl sportszerű az összehasonlítás, mert amíg Noelnek már a harmadik szólólemeze a *Who Built The Moon?*, addig Liamnak az első az *As You Were* (bár az Oasis vége óta ő is kiadott két másik LP-t Beady Eye nevű rövid életű zenekarával). Tehát Liam a szólódébüt okán sokkal nagyobb figyelmet kap a médiában, nem beszélve arról, hogy míg Noel producere egyedül David Holmes volt [aki régi motoros a szakmában, rengeteg filmzene fűződik a nevéhez és több fontos tánczenei album a kilencvenes évekből], addig Liammal három, többszörös Grammy-díjas sztárproducer dolgozott együtt, akik egyenként is biztosították volna a szakma figyelmét – így viszont olyan érzése van az embernek, mintha ágyúval lőttek volna galambra.

Greg Kurstin producer nevéhez fűződnek többek között Adele, a Foo Fighters, Pink, Sia és Lily Allen egyes felvételei, Dan Grech a Radiohead 2009-es lemezeért kapott Grammyt, de dolgozott Beckkel, a Hurts-szel és Lana Del Rey-jel, valamint közösen írták Martin Solveig-gel a *Hellót*. Andrew Wyatt – aki a dalok többségében társszerző – jelenleg a Miike Snow énekes és producere, de Mark Ronson és Bruno Mars egyes felvételeit is ő jegyzi. Tehát csupa mainstream pop.

Az eredmény magáért beszél: természetesen hibátlanul sikerült a kilencvenes évek végi Oasis-hangzás újraélesztése, ami tulajdonképpen a Beatles *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* megszólalására épült. Többszörös visszacsatolás, ami önmagában vicces is lenne („revival of a revival”), azonban annyira kikezdetlen a végtermék, hogy olyan, mintha a producerek Noel és Lennon fejével gondolkodtak volna, amikor rendbe tették Liam dalötleteit.

Noel viszont egy egyszerű sorlemez jelentetett meg, aminek hangzása nem az Oasist, hanem az ő eddigi szólómunkáit juttatja eszünkbe: kis grúvos pszichédélia, de alapvetően a régi jó britpop – amit ma már „indie”-nek neveznek. Ő a saját útját járja, szerzőként is fejlődik, a szövegekből is kitűnik, hogy agyalós típus, próbálja megérteni és feldolgozni az őt körülvevő világot. Mellesleg formációja, a High Flying Birds egy tényleges zenekar, ezt az LP-t pedig a stúdióban írta, végig Holmes támogatásával, tehát volt valamiféle csapatmunka is.

Liamnál egészen más csapatmunkát képzelek el a dalokat hallgatva, eddigi művei tükrében. A Beady Eye inkább volt Liam Gallagher sajátja, mint az *As You Were*, ami a végletekig kipolírozott Oasis-remake-album lett. Mivel nagykiadó adta ki, biztos vagyok benne, hogy semmit nem bíztak a véletlenre. Konkrétan úgy képzelem, a lemezcég kijelölte a producereket és Liamot – mint brandet – használták arra, hogy ha már Noel dollármilliárdokat kér egy Oasis-újraegyesülésért (és ez nyilván túlzás), vele töltsék be azt a tátongó űrt, amit az Oasis felbomlása okozott a *Beatles-messiásváró* angol zenei szakmában. Tehát Liam lemeze egy olyan Oasis-album, ami azt mutatja meg, hogy a producerek hogyan élték meg az Oasis-élményt a kilencvenes években. Sőt, sokszor még jobban is hasonlít a Beatles pszichedelikus korszakára, mint amennyire az Oasis valaha is hasonlított, mert a producerek a meglevő Liam-dalokat *beatlesithették*. Így Liam egyszemélyes – a szakma által támogatott – fiúzenekarrá alakult, míg Noel járja tovább a 2011-ben elkezdett saját indie-útját.

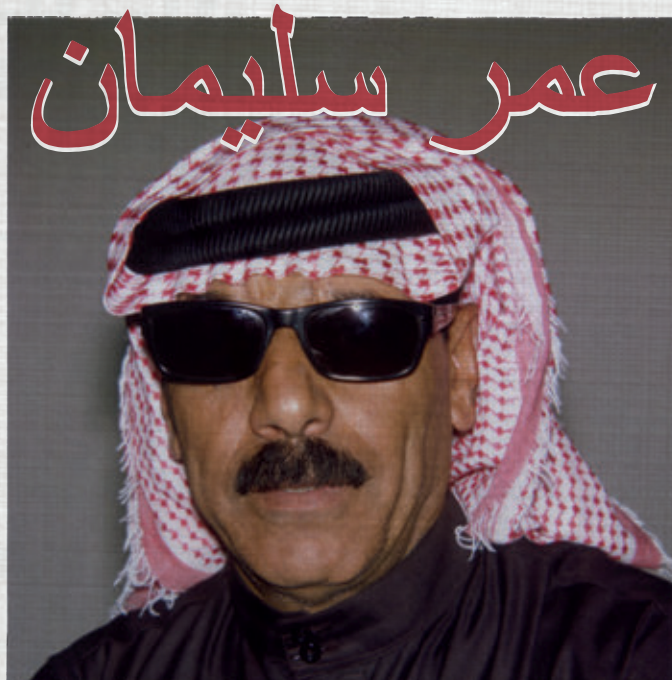
Összességében azonban mindkét lemez nagyon erős, bátran ajánlom mindenkinek. Akik az Oasis miatt szeretik a Gallaghereket, azoknak Liam LP-je fog jobban tetszeni, akik saját jogán hallgatják az egyes előadókat, azok talán Noelét fogják jobbnak érezni, mert nála egyértelmű, hogy új megoldásokon, hangzásokon is törte a fejét. 



FRISSÍTSD FEL A PILLANATOT!

A NEWBEAT ÉS A DÜRER KERT BEMUTATJA:

OMAR SOULEYMAN



2018.02.09. 20:00 DÜRER KERT, BUDAPEST

A NEW BEAT ÉS A BLUEPRINT MANAGEMENT EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN
A PRIMARY TALENT INTERNATIONALLEL BEMUTATJA:



TONY HADLEY
'EX SPANAU BALLET'
TONIGHT BELONGS TO US

2018.02.23. 19:00
DÜRER KERT, BUDAPEST

A NEW BEAT ÉS A DÜRER KERT BEMUTATJA:

SON LUX



2018.03.02. 19:00
DÜRER KERT, BUDAPEST

MEAT WAVE

2018.01.27.
DÜRER KERT



2018.02.15.
DÜRER KERT



RECORDER
NEWBEAT.HU | TIXA.HU



RECORDER



BJÖRK *Utopia*

(One Little Indian, 2017)

ELEKTRONIK-EXPERIMENTÁL

/ Björk a korábbi élettársával, Matthew Barney képzőművész-filmrendezővel való szakítását feldolgozó 2015-ös *Vulnicura* borítóján mélyfekete latex ruhában áll és mellkasán vaginára emlékeztető sebhely tátong. Az új album első nyilvánosságra hozott dala, a *The Gate* épp ezt a sebhelyet helyezi a középpontba és teszi meg a továbblépés kezdőpontjának, az újonnan megszülető érzések kapujának. Ebből is látszik, hogy Barneyval való viharos szakításának hullámai még mindig nem múltak el nyomtalanul, sőt az *Utopián* is többször előkerül az egykori élettárs alakja. Ugyanakkor az előző lemez nagyon is konkrét tematikája – a személyesség megtartása mellett – mostanra egyetemessé és már-már a befogadhatóság határát súrolóvá tágtult. Ugyanis Björk egykori kapcsolata csak kiindulópont valami jóval nagyobb szabású, szerteágazó gondolatfolyam kifejezéséhez, amelyben a nőiséget, a szexualitást, a modern kapcsolatokat, a bennünk rejlő zsigeri ösztönöket és az ember bolygón betöltött szerepét próbálja megragadni az izlandi csodabogár. Björk mint lánya jövőjéért aggódó anyja (*Tabula Rasa*), Björk mint elhagyott szerető (*Loss*), Björk mint harcos feminista (*Sue Me*), Björk mint törekény emberi lény, aki a nagy erdei séta közben megtalálja lelki békéjét és egyggyé válik a természettel (*Claimstaker*) – csak néhány az egyértelműen felmerülő szerepek és értelmezési lehetőségek közül. Mindezt az Arcával közösen szerzett, egyszerre mitikus és futurista elektronikus zenei rétegek takarják be és teszik még a sötét tónusú *Vulnicura*hoz képest is megterhelő hallgatnivalóvá. Míg utóbbi album a maga súlyos és szívzaggató valójában is letisztult zeneiségű volt, addig az *Utopián* néha három-négy szinten halmozódnak egymásra a szabadon áramló

BJÖRK



melódiai és ütemek, köztük madárhangok, vonósok, egy izlandi fuvoelaegyüttes játéka, Arca hol sejtelmes, hol megrázó szintetikus alapjai, sőt még hárfá és cselló is előkerül, hogy Björk szokás szerint szabadon cikázó vokáltémáiról ne is beszéljünk. Szinte kínos leírni, de muszáj, az *Utopia* értékeit tényleg csak akkor lehet felfedezni, ha teljes odaadással és nyitottsággal hallgatjuk és még úgy is igazi kihívás. Viszont nem Björkről lenne szó, ha nem lenne képes még ezzel a csapongó, kimerítő és roppant sűrű anyaggal is megrázni, felemelni, könnyeket előcsalni és mindenekelőtt gondolkodásra késztetni. *Csada Gergely*

KULCSDAL *The Gate*

8.5/10



ECCA VANDAL

Ecca Vandal

(Dew Process, 2017)

INDIEPOP | ELEKTRONIK

/ Ecca Vandal szülei Sri Lankáról származnak, ő Dél-Afrikában született, a család azonban egy idő után átköltözött Ausztráliába, Ecca Vandal már ott nőtt fel. 2014-ben tűnt fel először közreműködőként, debütkislemeze 2015-ös, első, ötszámú EP-je 2016 legelején jelent meg *End Of Times* címmel. Grúvos punkrockos dalok szerepelnek rajta, amelyekbe helyenként bekúszik egy kis szinti – inkább dühös kitérés, mint crossover pop az anyag, bár ebben, az október végén (csak Ausztráliában) megjelent bemutatkozó albumra átkerült című dalban már nagy potenciál villan meg. Semmi különös tehát a sztori, de elé

ECCA VANDAL



egyszer meghallgatni ezt az egyenpoptól távol eső, mégis nagyon fülbemászó, címnélküli LP-t, hogy ne sok kétségünk legyen afelől, hogy hallunk még a nagyon is különleges előadóról. Sőt, eléggé biztos vagyunk benne, hogy amikor jövőre nemzetközi terjesztésben is kijön majd az album, az idei ausztrál vinylnyomatok ára az egekbe szökik. Azt pedig csak remélni lehet – vagy elképzelni: milyen jó lenne – hogy ez a fajta életteli, energetizáló popzene lemossa Max Martinék szinte már elviselhetetlen, patikamérlegen kimért, szégyenletes stílusgyakorlatait. Merthogy Ecca Vandal nagyjából azt az iskolát képviseli, amit Santigold teremtett meg 2008-as első lemezével, vagy azt a világot hozza, amit Grimes is elektronikát és gitárzenét keresztező legutóbbi albumán. Vandalnál egyértelműbb a punkrockos múlt, abból kiindulva fuzionál indie rockot new wave-vel, electropunkkal, változatos, de sosem túl trendi tánczenei ritmusokat és hangzásokat nyers szövegekkel úgy, hogy a dallamérzékenysége mindvégig előtérben marad. A lemez első fele inkább a horzsoló partyrocké, a második inkább a változatos indiepopé, de a színvonal végig kiegyenlített, 2017 egyik legjobb popalbuma ez. Az pedig még inkább kiemeli a tömegslágerzene egysíkúságából, hogy politikus, társadalomkritikus dalszövegeket énekel Ecca, debüt EP-jén például alaposan osztotta a szexuális ragadozókat és az áldozathibáztatókat – közel két évvel a mostani botrányok előtt. A noisettes-es Shingai Shoniwa énekével is rokonságot mutató Ecca Vandal a *Prince Of Living* című dalához megnyerte vendéghangnak a refusedos Dennis Lyxzént és az egykori Itlive.-es Jason Butlert, azaz a poszthardcore talán két legnagyobb énekeslegendáját. Igen, ez pontosan jelzi a produkció rangját.

Dömötör Endre

KULCSDAL *Your Way*

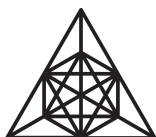
9/10



FRÍSSÍTSD FEL A PILLANATOT!



KELLEMEKES ÜNNEPEKET ÉS KREATIVITÁSBAN GAZDAG,
BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!



ARTHUNGRYDÍJ



ARTHUNGRY.COM

A hazai kreatív közösség.

CHARLOTTE GAINSBOURG

Rest

(Because Music, 2017)

MELANKODISZKÓ POPFUNK



Charlotte Gainsbourg új lemeze pont olyan, mint amit a borítója

is sugall. Egyszerre törékeny, drámai és komor (hiszen részben féltestvére, Kate Berry pár évvel ezelőtti halála ihlette a dalokat), közben viszont erőteljes és dögös. A néha egy számon belül is felváltva szóló francia és angol szövegek ugyanis funkos, diszkós alapokat kaptak, méghozzá nem is akármilyen segítőtől. Connan Mockasin és a remek hangszerelést biztosító Owen Pallett mellett Paul McCartney is feltűnik társszerzőként, de a csúcs mégis a Daft Punk egyik felével, Guy-Manuel de Homem-Christóval közösen szerzett gyönyörű címadó dal. A hamisítatlan french touch (a lá Sebastião) még mindig működik. Csada Gergely

KULCSDAL Rest

9/10

GOLDEN TEACHER

No Luscious Life

(Golden Teacher, 2017)

LEFTFIELD DISCO DUBHALL-BEATHOUSE



Szinte nincs sztorija a Golden Teachernek. Persze, ha tudjuk, hogy glasgow-iak, és halljuk a zenéjüket, akkor már mi is tudunk faragni nekik egyet. Aminek természetesen JD Twitch, a helyi „mindent bele!” jözenés Optimo dj-producertársa egyik fele a főszereplője. Naná, hogy tényleg ő indította útnak a társaságot az

által 2013-tól kiadott 12"-kel, EP-kkel. Az első rendes nagylemez nem keres új utakat, az eddigiek párlata. Diszkó, house, afrobeat, dub, dancehall, krautrock, politikus punkfunk, a zenemánias LCD Soundsystem/!!!-vonal primkó, de ellenállhatatlan keveréke. Oké, értem én, hogy ez sokaknak már túl sok a jóból, de nekünk kevesebbeknek ez nem kevés.

Dömötör Endre

KULCSDAL Sauchiehall Withdrawal

8.5/10

JULIEN BAKER

Turn Out The Lights

(Matador Records / Bertus, 2017)

DALSZERZŐ-ELŐADÓ



A szólóelőadóként két éve a semmiből feltűnt Julien Baker több szempontból

szöges ellentéte a húsz éve tökélyre fejlesztett, hamar unalmassá váló „elhagyott a csajom” emotoposz-sztereotípiáknak. Egyrészt nő, és ők még a javuló arányok ellenére is eléggé alulreprezentáltak a műfajban, másrészt pedig büszke homoszexualitására, egyben déli származására és konzervatív kereszténységére is. Így új lemezén, ha azt halljuk, hogy *Hol van Ő*, akkor általában hitbéli bizonytalanságra kell gondolnunk. Őszintén crescendo sincsenek, csak némi gitár/zongora festi alá hangját, amit viszont ha kiereszt a dalok vége felé, egy pillanatra azért úgy érezheted: egyszer úgyis minden rendbe jön. Mika László

KULCSDAL Appointments

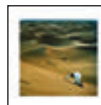
8.5/10

BAXTER DURY

Prince Of Tears

(Heavenly / [PIAS], 2017)

SZINTIFUNKOS INDIEPOP



Az alma nem esett messze a fájától esete a zenei és filmes szakmában

nagyobb hátrány, mint más területen, hiszen a nyilvánvaló láthatóság miatt könnyen túl nagyra növelt legendához kell felnőnie a gyerekek generációjának. Ilyen Dury esete is, pedig lan fia, Baxter már húszévesen, 2002-ben kiadott első lemezével bizonyította, hogy önmaga jogán is figyelemre érdemes (úgy pláne, hogy pubrock/new wave-klasszis apja élettrajzi filmjéből tudjuk, mennyire nehéz gyermekkorra volt). Mostani ötödik albumán is járja tovább saját útját, ami a szintis, funkos indiepop szórakoztató továbbgondolása szarkazmussal, az előző albumokhoz képest több lüktetéssel. Dömötör Endre

KULCSDAL Miami

8/10

LEAN YEAR

Lean Year

(Western Vinyl, 2017)

FOLKOS SLOWCORE



Mikrotörténet: Rick Alverson a kilencvenes években a Drunk, a kétezres

években a Spokane nevű csendes (sikerű) folkos slowcore zenekarokat vezette, aztán 2007-től film- (*The Comedy*, *Entertainment*) és kliprendezéssel (Sharon Van Etten, Angel Olsen, Oneohtrix Point Never) foglalkozott. Filmesként megbecsültebb, mint zenészként volt, most mégis új zenekart alapított, mégpedig egy egyetemi tanárral, Emilie Rexszel, aki feladta korábbi állását a kreatív karrierért. Ha jól veszem ki a sajtóanyagból, ők az életben is egy pár, de mást persze a rendkívül halk, intim dalok sem sugallnak. Mikroszkóp alatt azért megmozdul ez az alig változó zenei világ: minimalista folk és

telített ambient kereszteződik, úgy, hogy mindegyik dalban akad valami felerősödő színesítés a megejtő szépségű ének mellé. Téli estékre tökéletes. Dömötör Endre

KULCSDAL Come And See

9/10

CONVERGE

The Dusk In Us

(Because Music, 2017)

METÁLÓS HARDCORE NOISE ROCK



A Converge mára több mint zenekar, a kurrens extrémzenei szintér

megkerülhetetlen intézménye, amelynek üzemeltetői önnön jogukon is kulcsfontosságú zenészek. Együtt pedig még mindig úgy tudják lépárolni a metálós hardcore vérgőzét törékeny szépséggé, ahogy senki más a szcénában. *A The Dusk In Us* nem is ezért okoz meglepetést, hanem mert ennyire zsigeri, tisztán szóló, helyenként még a Slayer és a The Jesus Lizard örökségét is megidéző lemezt nem hallhattunk tőlük. Ritka, hogy a kilencedik lemez lesz egy zenekar életművének egyik csúcsa, de most ez a helyzet.

Kollár Bálint

KULCSDAL Reptilian

8.5/10

BIBIO

Phantom Brickworks

(Warp / Neon Music, 2017)

HAUNTOLOGY-MBIENT



A „hauntology” kifejezés jelentéséről már sajnos nem tudjuk

megkérdezni Jacques Derridát vagy Mark Fishert, helyettük Burial, William Basinski és a Boards Of Canada lemezei próbálják megragadni azt. Bibio legújabb albuma mégis Aphex Twin *Selected Ambient Works*-eit idézi a leginkább: rég elfeledett brit tájakat, üres kápolnákat és elárasztott falvakat. Ahogy visszatér önmagába minden egyes loop, úgy kopik le minden

emlék e fiktív fényképekről, elmúlás és hamis nosztalgia érzetét hagyva maga után.

Salamon Csaba

KULCSDAL *Capel Celyn*

8.5/10

CALL SUPER

Arpo

(Houndstooth, 2017)

IDM **AMBIENT**



Joseph Richmond-Seaton, avagy Call Super idén már összehozta az év egyik legjobb mixlemezt (*Fabric 92*), az ősz elején relatíve váratlanul bejelentett második albumával pedig megteremtette magának az esélyt arra, hogy duplázzon a best of listákon. Az *Arpo* meglepően intim összeállítás lett: kicsi, halk hangkompozíciók matematikai egymásutánja, néhol jazzes hatásokkal, máskor a Warp legjobbjait megidéző mesterséges elektronikával. Az a fajta lemez, ami nagy momentumok híján nem gyakorol ránk azonnal erős benyomást, ugyanakkor hetekkel később rácsodálkozunk arra, hogy még mindig hallgatjuk. *Velkei Zoltán*

KULCSDAL *Arpo Sunk*

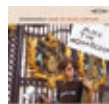
8.5/10

MORRISSEY

Low In High School

(Étienne / BMG, 2017)

MOZ



A legutóbbi Mozzer-lemezen, az összehárfázott, -klarinétozott, -tangóharmonikázott, kicsit unalmaska és öreges *World Peace Is None Of Your Business*en még a számcímek sem igazán

csigázták fel a hallgatót, viszont ezen az újon a művész úr (aki semmilyen formában nem jelenik meg a borítón?!) már álló fasszal elemzi a közel-keleti helyzetet, ami a lírai színvonalat tekintve határozott előrelépést mutat. Azért aki a széles terpeszben előadott pubrock- és rockabilly-alapokra nyafogó, moralizáló és fontoskodó Mozt szereti (mint én), az most sem fog annyira örülni, mert kicsit sok a zongorázás, a klezmer meg a cha-cha-cha, és némi elektropopos színezést leszámítva nem nagyon van, ami ellenpontozná a folyamatos modoroskodást. De hát teljesen rossz Morrissey-lemez nincs, legfeljebb olyan, ami nem annyira érdekes. Mint ez. *Szabó Sz. Csaba*

KULCSDAL *Spent The Day In Bed*

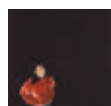
7/10

YAEJI

EP2

(Godmode, 2017)

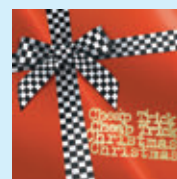
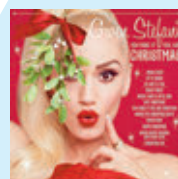
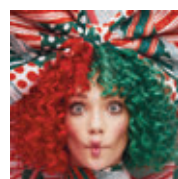
ALT R&B-S **NEOHIPHOUSE** **AMBIENT HOUSE**



Márciusi ep-jén yaeji még csak azért énekelt, suttogva koreaiul, hogy senki se értse, másodikra is ötszázados kiadványán ez már magabiztos stíluselém. Zeneje egyszerű és letisztult, mégis olyan könnyedén hasít keresztül pop, hip-hop és s(e)oulful house határain, mint az a visszafogott, koreai könyvtároslány, aki az esti iszogatók után eltévedve véletlenül átbrógnázik Szöulból New Yorkba. És ha már ott van, kér magának még egy Passion Fruit Martinit, és csendben végigcsapolja az estét. *Salamon Csaba*

KULCSDAL *Raingurl*

8/10



LEMEZEK KARÁCSONYRA

MODERN CSALÁDOKNAK TÖKÉLETES.

AZ IDEI ÜNNEPI SZEZON LEMEZTERMÉSÉNEK LEGNAGYOBB DOBÁSA SIA SAJÁTDALOS KARÁCSONYI ALBUMA. PERSZE NEM BIZTOS, HOGY A LEGJOBB IS EZ.

/ A karácsonyi lemezpiac közhe-lye nem az, hogy ez egy teljesen felesleges szegmens a popze-nében, hanem az, hogy a tény-leg értelmetlen, sematikus tömegtermelés közben mindig becsúszik egy-egy erős megold-ás is. *Sia Everyday Is Christmas* (Monkey Puzzle / Magneoton, 2017) című albuma akár lehetne is ilyen, legalábbis az intim kama-rapopos, downtempós dalnókból nagy nemzetközi popsztárrá vált énekes-dalszerző-producer ese-tében már az ötletben komoly potenciál rejlik. És azt nagyjából az elvárásoknak megfelelően ki is aknázzák, azaz kapunk egy átlagnál jobb (Sia saját dalai), nagyvonalúan hangszerelt (Greg Kurstin volt a társpro-ducer), de a soul-os-csilingelő-boldogokvagyunk sémákon nem túllépő családi LP-t.

A Holidays Rule 2 (Capitol / Universal, 2017), mint azt címe ellentmondást nem tűrve közli, egy olyan válogatáslemez, amelynek volt már hasonló előzménye. A 2012-es, széles merítésű (soul, pop, jazz), jó ízlésű válogatást az indie-rockos Decemberists mindenese, Chris Funk állította össze, a mostanin már együttese is játszik (a Big Star kimagasló *Jesus Christ*-ját, jól). Ez is meg-

bízható színvonalú, sokszínű kollektív, McCartney *Wonderful Christmastime*-jét az előző válogatás Shins-coverje után itt egy szupergrup (Macca, Roots, Jimmy Fallon) adja elő, U.S. Girls pedig a *Blue Christmas*-ből csinál analógszintis csodát. Modern családoknak tökéletes ünnepi háttérzene.

Gwen Stefani tavalyi bukta-lemeze után belevág a kará-sonyibizniszbe: a *You Make It Feel Like Christmas* (Interscope / Universal, 2017) kockázatmen-tes, fúvósduós, agyonhasznált sztenderdeket sorakoztató anyag, jó énekkel. Pasija, Blake Shelton nemcsak szerepel rajta egy duett erejéig, de ő is épp most adott ki egy karácsonyi albumot. Csekkolja, akinek arra van ingerenciája, számukra pedig biztos naggyon mókás lesz, ahogy a két ünnep között ők csekkolgtatják, hogy melyiküké-ből fogyott több.

A hetvenes-nyolcvanas évek fordulójának egyik legjobb powerpop-zenekar, a **Cheap Trick** nemcsak hogy aktív még, de *Christmas, Christmas* (Big Machine / Universal, 2017) című friss wall-of-sound-lemeze nagyon is szórakoztató. A rockos kará-csonyt kedvelőknek.





RUFUS WAINWRIGHT.

RUFUS WAINWRIGHT, AZ EGYIK LEGJOBB KORTÁRS DALSZERZŐ-ELŐADÓ, AKINEK ELSŐ OPERÁJÁT IDÉN NYÁRON MAGYARORSZÁGON IS BEMUTATTÁK, DECEMBER 21-ÉN A MÜPÁBAN AD KONCERTET. SZEMÉLYES KÉRDÉSEINKRE ELÉG SZEMÉLYESEKET VÁLASZOLT.

FOTÓ MATTHEW WELCH.

Mi a legkorábbi emléked?

A szüleim vitatkoznak azon, hogy Isten létezik-e vagy sem.

Mi a legkorábbi zenei emléked?

Anyukám megtanította, hogy hogyan kell énekelni a *Somewhere Over The Rainbow*-t.

Mi volt a gyerekként elkövetett legnagyobb hülyeséged?

Nagyon szerettem rajzolni és egyszer anyukám nagyon mérges lett rám valamiért és felrohantam a szobámba és összetéptem egy csomó rajzomat. Legnagyobb hülyeségem tehát az volt, hogy pusztítottam a művészetet. *(nevet)*

Ha visszamehetnél az időben, milyen tanácsot adnál tinédzserkori önmagadnak?

Járj edzőterembe! *(nevet)*

Mit jelent számodra az újramezítés?

Reggel van, kelj fel! Minden nap egy újramezítés.

Te miben hiszel?

Amit adsz, azt kapod vissza, ez a mottóm.

Mit tekintesz küldetésednek?

Annyira kedves szeretnék lenni, amennyire csak lehetséges.

Mi motivál legjobban az életben?

Egészségesnek lenni.

Politikai szerepvállalás: fontos vagy sem?

Vitán felül ez a legfontosabb dolog manapság.

Mi a legnagyobb eredményed?

Képes vagyok a könyörületességre.

És a legnagyobb bűnöd?

(ezt egyelőre nem tudjuk meg, mert ennél a résznél a háttérzaj miatt egy pillanatra érthetetlen a felvétel – a szerk.)

Kedvenc káromkodásod?

Ahogy a nagypapám azt mondta, hogy „az istenit!”, az nagyon erőteljes volt, úgyhogy ezt én is gyakran szoktam használni.

Mit énekelsz a zuhany alatt?

Amikor magamban vagyok, akkor nagyon sokszor Berliozt éneklek.

Vinyl vagy cd vagy streaming?

A vinyl a legjobb, ez nem kérdés.

Három kedvenc lemezed?

(gondolkodás nélkül) Nina Simone-tól a *Live In Paris* *(teljes címén The Great Show Of Nina Simone Live In Paris, 1975-ös koncertlemez – a szerk.)*. Aztán Maria Callas-tól a *La Divina* válogatás *(ez 1992-es – a szerk.)* és valószínűleg anyukám első lemeze, a *Kate & Anna McGarrigle* album *(ez pedig szintén 1975-ös LP Rufus anyukájának és nagynénjének folkduettalbuma – a szerk.)*.

Melyik koncert volt rád a legnagyobb hatással?

Ahogy Karita Mattila *(finn szoprán – a szerk.)* énekelte Leoš Janáček *Jenůfáját*

Tévéműsor, amit nem hagynál ki?

Mostanság a *Transparent* című sorozat.

Kedvenc film?

Pillanatnyilag Aronofskytól az *anyám!* *(mother!)* című film.

Melyik könyv volt rád a legnagyobb hatással?

Az utolsó, ami igazán nagy hatással volt rám, és ez már elég régen volt, az Thomas Mann *A varázshegye*.

Félig tele, vagy félig üres a pohár?

Ű, félig tele! *(kivár)* Félig tele szarsággal. *(nevet)*

A boldogság egy...

... lábmasszázs.

A szerelem...

... egy pillanat.

A legféltettebb kincsem...

... van egy tavam tele halakkal, alighanem az.

Utoljára akkor sírtam, amikor...

... Hillary Clinton elvesztette a választásokat.

Mondj valamit magadról, amit még soha nem árultál el egyetlen interjúban sem.

Túl sokat túrom az orromat! 